

Cod SIPOCA: 789
Cod MySMIS2014: 135923
Beneficiarul proiectului: UAT Municipiul Marghita
Data publicării: iunie 2021

FUNDAMENTAREA DECIZIILOR,
PLANIFICAREA STRATEGICĂ ȘI
MĂSURI DE SIMPLIFICARE PENTRU
CETĂȚENI LA NIVELUL MUNICIPIULUI

MARGHITA
2021 - 2027

 CUPRINS**Partea I****Analiza socio-economică a municipiului Marghita, inclusiv analiza SWOT****1. Metodologia de elaborare a SIDU Marghita****2. Cadru general**

- 2.1 Scurt istoric
- 2.2 Așezare geografică
- 2.3 Organizare și capacitate administrativă

3. Analiza situației existente

- 3.1 Mediul construit
- 3.2 Demografia
- 3.3 Dezvoltarea economică
- 3.4 Infrastructură și servicii publice
 - 3.4.1 Infrastructură rutieră și mobilitate urbană
 - 3.4.2 Eficiență energetică
 - 3.4.3 Apă - canalizare
 - 3.4.4 Salubritate
 - 3.4.6 Educație
 - 3.4.7 Cultură, patrimoniu și agrement
 - 3.4.5 Sănătate
 - 3.4.8 Asistență socială
 - 3.4.9 Situații de urgență, siguranță și ordine publică
 - 3.4.10 Marghita - Smart City

4. Analiza SWOT**Partea II****Strategia integrată de dezvoltare locală/ urbană**

1. Introducere
2. Contextul strategic
3. Viziunea de dezvoltare
4. Obiective strategice
5. Obiective sectoriale
6. Priorități, măsuri, direcții de dezvoltare
7. Calendar de activități pentru implementarea strategiei și portofoliul de proiecte propuse
8. Metodologie de implementare, evaluare și monitorizare
9. Documente suport

Partea I

**Analiza socio-economică
a municipiului Marghita,
inclusiv analiza SWOT**

CAPITOLUL I

Metodologia de elaborare a SIDU Marghita

Metodologia de elaborare și fundamentare a strategiilor de dezvoltare cuprinde ansamblul etapelor, tehnicilor, metodelor și modelelor folosite în vederea fundamentării acestora. Pentru conceperea strategiilor este necesară cunoașterea și luarea în considerare a următoarelor elemente esențiale:

- Diferențierea strategiei în funcție de faza de dezvoltare a orașului și adaptarea la cerințele și exigențele mediului, dobândind valențe diferite;
- Luarea în considerare a factorilor endogeni și exogeni;
- Asigurarea continuității elaborării și aplicării strategiilor și politicilor microeconomice;
- Multidimensionalitatea strategiei globale, premisa ce are în vedere faptul că, în fundamentarea strategiei, este necesară luarea în considerare a unor aspecte de natură economică, tehnică, managerială, socio-umană, juridică;
- Abordarea sistematică a elaborării și implementării strategiei;
- Flexibilitatea strategiei - strategia trebuie abordată flexibil, să fie susceptibilă la modificări, să se adopte în funcție de modificările ce intervin în unii parametri dimensionali și funcționali.

În cadrul acestui capitol sunt descrise succint activitățile întreprinse pentru elaborarea “Strategiei integrate de dezvoltare urbană a Municipiului Marghita pentru perioada 2021-2027” și modul de derulare a acestora. Acestea se referă la:

A Analiza situației socio-economice actuale a municipiului Marghita, inclusiv analiza SWOT - include evaluarea influențelor cantitative și calitative, precum și prognoza în timp și în spațiu a elementelor de susținere a dezvoltării urbane: proiecția spațială în teritoriu, infrastructura necesară mobilității bunurilor și persoanelor, utilitățile, serviciile sociale etc.

Modul de derulare a acestei activități a fost prin:

- Cercetarea de birou - consultarea rapoartelor / revizuirea studiilor de caz și a literaturii consolidate, analiza spațială, analiza datelor statistice;
- Cercetarea pe teren sau colectarea datelor din teritoriu prin organizarea a cinci grupuri de lucru cu actorii relevanți, specialiștii din Municipiul Marghita și beneficiarii politicilor urbane.

Pentru ca analiza situației actuale să fie cât mai realistă, colectarea datelor din teritoriu a fost efectuată în colaborare cu autoritatea locală, instituțiile locale și membrii comunității locale.

B Elaborarea propriu-zisă a Strategiei - și procesul participativ aferent acestuia s-a materializat într-un document ce conține o formulare succintă, clară, distinctă a ceea ce Municipiul Marghita consideră relevant, important, credibil și valoros pentru propria dezvoltare.

De asemenea, în cadrul acestei etape, au fost propuse proiecte de investiții în scopul îmbunătățirii situației existente, eliminarea unor disfuncționalități, echilibrarea unor tendințe de dezvoltare în teritoriu, consolidarea unor direcții viitoare de dezvoltare.

A fost formulată lista de proiecte care sunt orientate spre asigurarea de servicii și utilități publice adecvate, dezvoltarea economiei locale bazate pe avantaje competitive la nivelul municipiului, îmbunătățirea calității mediului înconjurător, valorificarea patrimoniului construit, îmbunătățirea relațiilor de cooperare cu colectivitățile locale din regiunea Nord-Vest, îmbunătățirea performanțelor instituționale și dezvoltarea resurselor umane.

Indicatorii de rezultat ai proiectelor propuse sunt în acord cu strategiile și politicile locale, județene, regionale, naționale și europene.

În conformitate cu viziunea și obiectivele de dezvoltare și pe baza rezultatelor Analizei situației actuale, au fost formulate proiecte din următoarele domenii: demografie, dezvoltare economică, terenuri, locuințe, spații publice și regenerare urbană, infrastructură, utilități și servicii publice (inclusiv educație, sănătate, cultură, agrement), mediu și eficiență energetică, incluziune socială, smart city și mobilitate urbană.

Modul de derulare a acestei activități a fost prin:

- Cercetarea de birou - consultarea rezultatelor analizei socio-economice, inclusiv a analizei SWOT, precum și a documentelor programatice pentru perioada 2021-2027 (programele de finanțate naționale și transfrontaliere);
- Cercetarea pe teren sau colectarea datelor din teritoriu prin organizarea a trei întâlniri cu grupul de lucru și cu actorii relevanți, specialiștii din Municipiul Marghita și beneficiarii politicilor urbane.

După stabilirea portofoliului de proiecte vor fi ierarhizate proiectele prioritare, ținând cont de rezultatul chestionarului de priorități la nivel de comunitate, precum și de viziunea actualei administrații publice. Conform acestora sunt prioritare:

- Proiecte ce vizează dezvoltarea economică și creșterea competitivității economice;
- Proiecte în domeniul turismului;
- Proiecte de infrastructură, inclusiv mobilitate urbană;
- Proiecte de mediu, eficiență energetică și regenerare urbană;
- Proiecte în domeniul sănătății și educației, culturii/a patrimoniului cultural;
- Proiecte în domeniul incluziunii sociale;
- Proiecte de dezvoltare a resurselor umane și a capacității administrative;
- Proiecte care vizează soluții și tehnologii inteligente la nivelul comunității (smart city).

C Consultarea publică - Având în vedere importanța deosebită a procesului participativ - consultativ în elaborarea unei strategii de dezvoltare, pentru a facilita participarea în etapele de fundamentare ale procesului de planificare strategică, a fost asigurată consultarea tuturor părților interesate, respectând cerințele minime de realizare conform Ghidului pentru planificarea și fundamentarea procesului decizional de administrare publică locală.

Astfel, au fost identificați factorii locali interesați și dispuși să contribuie la realizarea “Strategiei integrate de dezvoltare urbană a Municipiului Marghita pentru perioada 2021-2027”. Comunicarea cu aceștia s-a realizat preponderent prin e-mail, dar și telefonic, când a fost cazul. Aceștia au primit drafturile Analizei socio-economice și a Strategiei pentru feedback, dar și chestionare. De asemenea, au fost derulate întâlniri față în față cu aceștia în cadrul grupurilor de lucru și a consultărilor publice.

Au fost derulate acțiuni de publicare, distribuie, colectare și centralizare a documentelor supuse consultării publice, astfel încât să se ofere posibilitatea ca orice parte interesată să poată semna probleme, disfuncționalități, evoluții, resurse, nevoi etc. Concluziile și recomandările înregistrate au fost analizate și încorporate în textul variantei finale a “Strategiei integrate de dezvoltare urbană a Municipiului Marghita pentru perioada 2021-2027”.

În activitatea de consultare publică au fost organizate dezbateri publice la nivelul municipiului Marghita, cu participarea autorităților publice locale, instituțiilor publice și private, mediului economic, sectorului ONG, societății civile din toate domeniile socio-economice, etc.

Pentru asigurarea consultării tuturor părților interesate, procesul de consultare publică a inclus următoarele elemente:

- elaborarea unui draft al „Analizei socio-economice a municipiului Marghita”, realizarea a cinci întâlniri cu grupul de lucru și transmiterea draftului Analizei autorității locale, precum și factorilor locali interesați, însoțit de un chestionar de consultare a opiniei cu privire la conținutul Analizei, cu solicitarea transmiterii unui feed-back;
- patru consultări publice tematice inițiale pentru formularea de observații asupra draftului „Analizei socio-economice a municipiului Marghita, inclusiv analiza SWOT”. Materialele relevante au fost disponibile cu cel puțin șapte zile înainte de primul grup de lucru pe pagina web a Primăriei Municipiului Marghita. elaborarea unui draft al “Strategiei integrate de dezvoltare urbană a Municipiului Marghita pentru perioada 2021-2027”, realizarea unei întâlniri cu membrii Consiliului Local al Municipiului Marghita și a două întâlniri cu grupul de lucru și transmiterea draftului Strategiei pe email către factorii locali interesați, respectiv postarea pe site-ul Primăriei municipiului Marghita în vederea consultării și transmiterii de observații. Împreună cu draftul Strategiei, factorii locali interesați au primit pe e-mail și un chestionar de priorități, la nivel de comunitate, la care să răspundă;
- consultarea publică finală pentru formularea de observații asupra draftului “Strategiei integrate de dezvoltare urbană a Municipiului Marghita pentru perioada 2021-2027”. Materialele relevante au fost disponibile cu cel puțin șapte zile înainte de consultarea publică, pe pagina web a Primăriei Municipiului Marghita;
- Realizarea unui Raport asupra întregului proces de consultare publică a “Strategiei integrate de dezvoltare urbană a Municipiului Marghita pentru perioada 2021-2027”.

D Aprobarea Strategiei - Varianta finală a “Strategiei integrate de dezvoltare urbană a Municipiului Marghita pentru perioada 2021-2027” va fi aprobată și asumată de către Municipiul Marghita prin Hotărâre de Consiliu Local.

CAPITOLUL II

Cadrul general

2.1 Scurt istoric

Prima menționare a localității Marghita a avut loc în anul 1216 în cadrul documentului intitulat „Registrul de la Oradea”. Istoria localității Marghita este complexă, dar se încadrează în reperele socio-politice ale regiunii. Astfel, localitatea a fost integrată în Țara Crișurilor, Ținutul Bihorului (Voievodatul lui Menumorut). De-a lungul timpului a fost administrată atât de autoritățile maghiare, cât și de cele otomane, iar după secolul al XVII-lea, Imperiul Austro-Ungar a preluat orașul în administrarea sa.

De-a lungul timpului, localitatea păstrează un rol important atât pentru agricultură, cât și pentru comerț. Localitatea a îndeplinit mai multe roluri, începând cu cel de „oppidum” (târg), după care a devenit centru administrativ al plasei și raionului Marghita. În perioada modernă și contemporană, localitatea primește statutul de oraș (1967) și Municipiu (2003).

Localitatea Marghita a fost poziționată strategic, de la începuturile sale istorice, la confluența unor drumuri comerciale importante, situație care a contribuit la o dezvoltare economică rapidă. Ulterior, în prima jumătate a secolului al XIV-lea (1322), devine centrul unei moșii feudale maghiare, sub denumirea de Margitfalva. Jumătate de secol mai târziu, în 1372, primește dreptul regal de a organiza târguri săptămânale, din partea regelui Ludovic cel Mare al Ungariei. În acest nou context, localitatea devine centru polarizator pentru locuitorii din localitățile învecinate. Ulterior devine un important centru comercial, dar și administrativ și socio-cultural. În ciuda problemelor sociale importante din perioada feudală, precum cele din 1467 și 1514, Marghita reușește să rămână un important centru agricol și comercial. Chiar dacă situația politică, religioasă și socială a regiunii se schimbă radical după Războiul de la Mohacs din 1526, când Marghita devine pașalâc turcesc alături de celelalte localități importante din regiune, statusul său rămâne neschimbat.

Marghita continuă să se dezvolte de-a lungul istoriei, astfel încât în 1848 era cunoscută ca un centru manufacturier și comercial important. Pasul următor în dezvoltarea localității a început după acest an, când își dezvoltă industria, iar ramificația acesteia a făcut ca și agricultura să fie industrializată. Utilajele și mașinile industriale au fost aduse din Budapesta, Viena și Praga. Localitatea deschide un domeniu al dezvoltării sale în 1852, când intră sub jurisdicția religioasă a Abăției Molk (Austria) și pornește producția în industria viticolă și cultivarea pomilor fructiferi.

La confluența secolelor al XIX-lea și al XX-lea, în regiune se stabilesc mai multe familii evreiești. Acestea își aduc contribuția la bunăstarea localității, prin implicare asiduă în comerț și meșteșugărit. Astfel, comunitatea evreiască din Marghita, care număra peste 1.639 de persoane în 1921, devine una dintre cele mai importante din regiune. Tot în această perioadă, localitatea devine centru administrativ al plasei. Statutul îi permite să organizeze Tribunalul și Cartea Funciară. Chiar dacă Primul Război Mondial a fost devastator pentru regiune, Marghita continuă să își diversifice industria în perioada interbelică. Numărul locuitorilor ajunge la 7.000 de persoane, iar această perioadă se arată a fi una dintre cele mai prospere din istoria sa, atât din punct de vedere economic, cât și socio-cultural. Pe de-o parte, industria Marghitei se intensifică, pe de altă parte se și diversifică.

Schimbările în orientarea industrială apar după cel De-al Doilea Război mondial, când Marghita pierde aproape întreaga populație evreiască. La scurt timp după război, se instaurează regimul comunist, care schimbă statutul localității în centru de raion.

Tot în această perioadă sunt implementate modificări la nivelul organizării industriale promovându-se industria ușoară. Aceasta devine marca localității, după care este cunoscută până în prezent.

O nouă etapă semnificativă a dezvoltării industriale o reprezintă anul 1967, când localitatea primește statutul de oraș. Astfel, i se recunoaște statutul de a doua putere economică a județului, după municipiul Oradea. Alături de industrializarea masivă, se descoperă și zăcăminte de petrol. Consecința este creșterea rapidă a populației. În acest context, o populație importantă, venită din regiuni îndepărtate ale țării, transformă vechea structură a orașului.

Un punct de cotitură important este anul 1989, când are loc Revoluția anticomunistă. Economia orașului a fost marcată de fluctuații semnificative, generate de procesul de tranziție al marilor angajatori. Deși o parte importantă a agenților economici și-au restrâns sau s-au retras din regiune, Marghita primește statutul de municipiu, în 2003, și rămâne un pol economic important la nivel micro-regional.

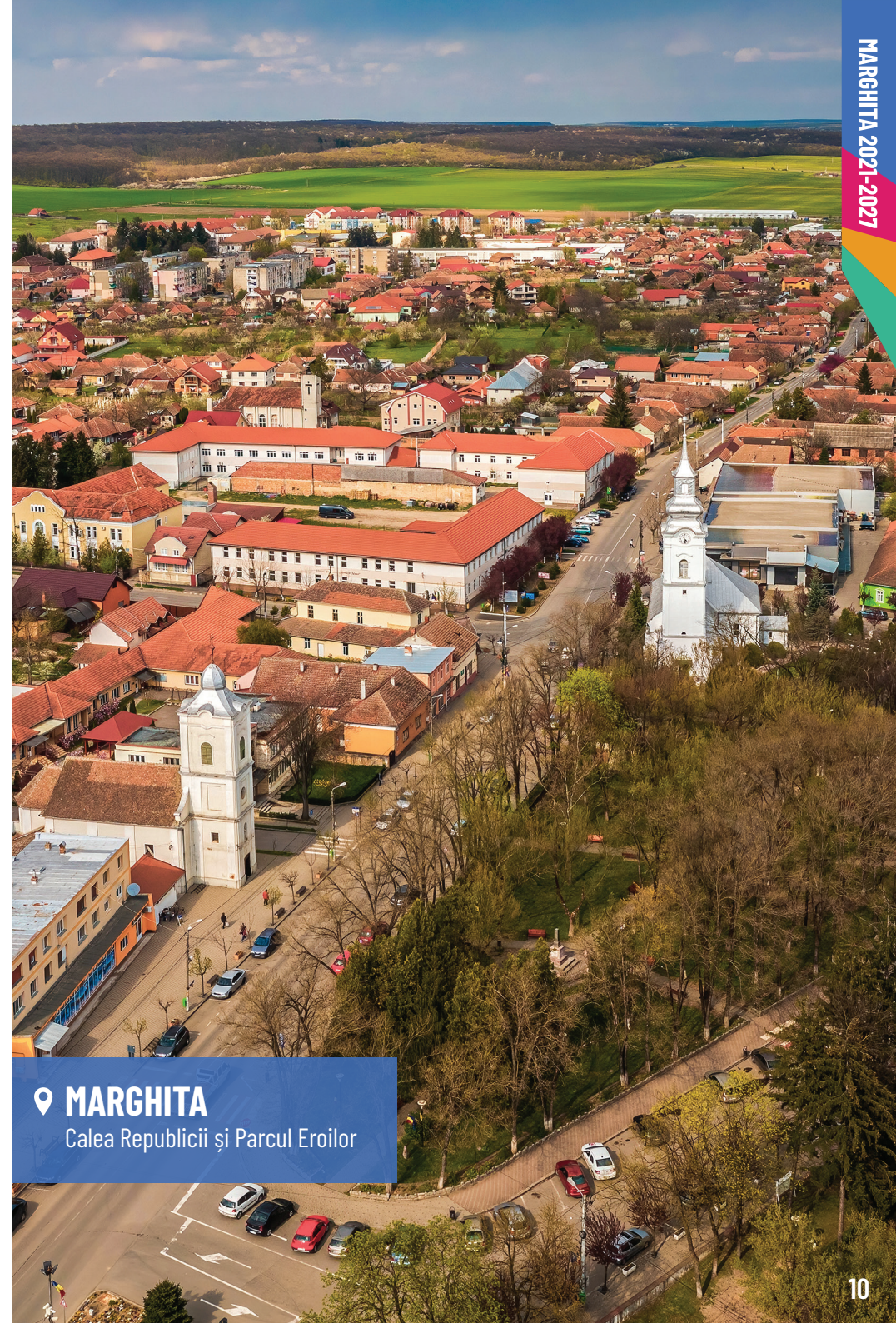
2.2 Așezarea geografică

Suprafață

Unitatea administrativă Marghita are o suprafață teritorială de 8.373 hectare, cuprinzând, de asemenea, satele aparținătoare Cheț și Ghenetea. Comunele învecinate la est sunt Vișoara și Abram; Tăuteu la sud; Abrămuț și Buduslău la vest, iar la nord se află Sălacea.

Între Municipiul Oradea, centrul administrativ al județului Bihor, și Marghita este o distanță de 57 km, fiind legate de drumul județean 191. Pe de altă parte, municipiul Marghita este legat de Săcuieni și Șimleul Silvaniei, din județul Sălaj, de drumul național 19B. Pentru asigurarea legăturilor aeriene, cel mai apropiat aeroport este Aeroportul Internațional Oradea. Marghita este legată de Săcuieni și Șimleul Silvaniei și prin intermediul căilor ferate.

Municipiul Marghita se află la o distanță de 30 km de granița României cu Ungaria. Distanța față de traseul planificat al Autostrăzii Transilvania (Brașov - Borș - Budapesta) este de 20 km. Dezvoltarea economică a municipiului Marghita primește noi valențe din perspectiva finalizării Autostrăzii Transilvania, care va lega Vestul și Centrul Europei de Marea Neagră.

Municipiul Marghita s-a înființat în anul 2003, în baza Legii nr. 585 din 22 decembrie 2003 pentru declararea ca municipiu a orașului Marghita și este localitate de rang II.

Hidrografia

Municipiul Marghita este situat în nordul județului Bihor, pe malul drept al râului Barcău, care colectează râurile de suprafață ale regiunii. Barcăul aparține bazinului hidrografic al Crișurilor. De asemenea, Barcăul are trei afluenți: Bistra, Inotul și Valea Eger. Bistra este îndiguit pe teritoriul orașului, fără a prezenta vreun pericol de inundații. Inotul este, de asemenea, îndiguit, venind dinspre Viișoara. Râul are debit variabil, cu pericol de inundație. A fost nevoie de intervenție pe cursul râului, care, prin îndiguire, este protejată de inundații. Râul Valea Eger este regularizat, având un curs constant, dar și un baraj în amonte de oraș, cu o lungime de 277 metri și o înălțime de 7 metri. Barajul prezintă o oportunități de explorare a unor soluții de agrement.

Relief

Municipiul Marghita se încadrează geografic în regiunile Dealurilor Viișoarei și Câmpiei Barcăului.

Clima

Clima are caracteristici temperat continentale moderate, manifestate prin veri călduroase și ierni mai puțin aspre, lipsite de excese climatice. Temperatura medie anuală este de 10.5 grade Celsius, superioară mediei anuale. Maxima pluviometrică se realizează în lunile octombrie - noiembrie, iar minima pluviometrică în lunile ianuarie - februarie. Precipitațiile totalizează 700 mm / an.

Resurse naturale

Pe teritoriul Municipiului Marghita se găsesc ape termale, hidrocarburi și ape geotermale.

2.3 Organizare și capacitate administrativă

La nivelul Municipiului Marghita, Consiliul Local al Municipiului Marghita, ca autoritate deliberativă și Primarul, ca autoritate executivă, sunt autoritățile publice locale care acționează pentru organizarea executării în concret a legii și prestarea de servicii publice, în scopul satisfacerii interesului public local.

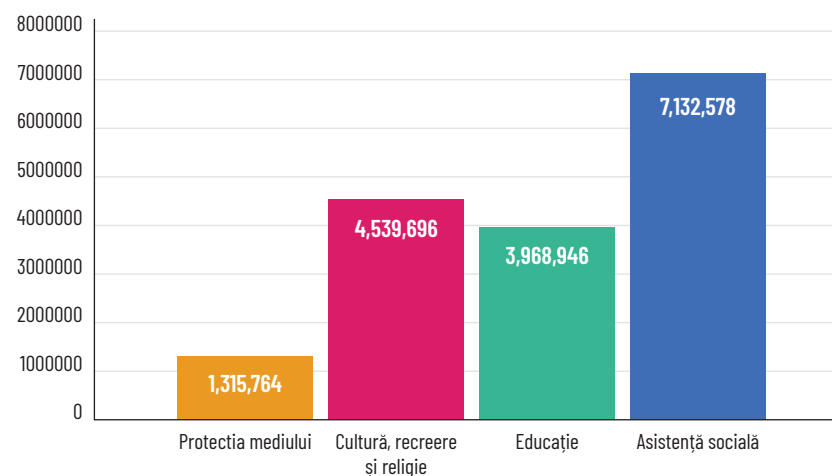
Organigrama Municipiului Marghita cuprinde în prezent următoarele compartimente funcționale: Casa de Cultură, Biblioteca, Poliția locală, Creșa de copii, Serviciul Public Comunitar Local de Evidență a Persoanelor, Medicină școlară, Cabinetul primarului, Asistenți personali și compartimentele funcționale din cadrul aparatului de specialitate al primarului, însumând un număr total de 156 posturi, funcții publice și contractuale.

Pentru punerea în aplicare a activităților date în competența sa, Primarul are în subordine un aparat de specialitate structurat pe compartimente funcționale, cu un număr de 73 de posturi în organigramă, din care 66 sunt ocupate și 7 sunt vacante.

În cadrul aparatului de specialitate există un compartiment de proiecte cu finanțare europeană care colaborează cu celelalte departamente pentru pregătirea și implementarea proiectelor europene dezvoltate de municipiul Marghita. În perioada de programare 2014-2020, Municipiul Marghita a câștigat și contractat zece proiecte cu finanțare europeană, din care două, cu o valoare totală de peste 150.000 Euro, au fost finalizate în anul 2020. Celelalte opt proiecte sunt încă în implementare și au o valoare totală de aproximativ 17,65 mil. Euro. Acestea vor fi finalizate până cel târziu în decembrie 2023.

Figura nr.1

Evoluția cheltuielilor curente din bugetul local, 2019

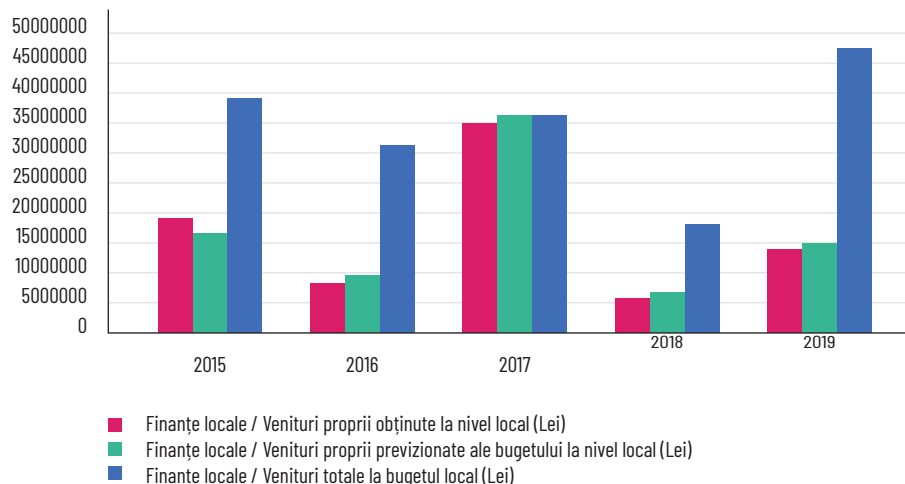

Sursa: DJS Bihor, Fișa localității Marghita, 2020

Comunitatea urbană a Municipiului Marghita, are o bază economică și de proprietate amplă, reprezentând surse de venituri publice suplimentare față de comunele rurale. De asemenea, Marghita se situează la media urbană a regiunii (cu excepția orașelor mari, precum municipiul Oradea).

Figura nr.2

Evoluția veniturilor la bugetul local, 2015-2019

Sursa: DJS Bihor, Fișa localității Marghita, 2020

Procentul limitat de venituri din cota de IVG este cauzat de salariile scăzute oferite în cadrul industriilor ușoare. Rezultatul este că autonomia bugetară reală este ușor mai mare decât cea a unei localități dezvoltate, dar de dimensiuni mici (35 - 40% în ultimii ani). Acest aspect limitează capacitatea structurilor decizionale locale de a finanța prin decizie proprie priorități strategice semnificative. Municipiul a derulat proiecte importante de investiții în perioada 2014-2020 pentru: apă-canal, reabilitare urbană a școlilor, bibliotecilor, locuințelor, dar și în managementului deșeurilor și în infrastructură. Cu toate acestea, granturile centrale și europene au reprezentat principala sursă de finanțare, deși acestea sunt prin natura lor imprevizibile. Prudența autorităților locale s-a manifestat în ultimii ani în estimările realiste cu privire la reducerea acestui tip de contribuții, ceea ce va duce la reducerea bugetului local în termeni reali. Printre cele mai predominante cheltuieli sunt cele din domeniul educațional, care sunt rigide și reglementate la nivel național, dar și investițiile în reabilitarea străzilor.

Analiza situației existente

3.1 Mediul construit (terenuri și locuințe)

3.1.1. Specific local

Marghita a reprezentat un pol de influență și dezvoltare economică încă dinaintea reformei agrare din 1945, datorită cu precădere amplasării favorabile pe rute comerciale și, ulterior, ridicării la rang de târg. În acest context, Marghita a devenit un centru polarizator pentru populația din localitățile învecinate. Orașul este străbătut, de la Est la Vest, de vechea stradă comercială, care ajungea la târg, transformat astăzi în Piața Independenței. A doua stradă importantă pentru municipiu a avut scop comercial, dar pentru desfacerea mărfurilor meșteșugarilor, s-a numit Körtvélyes, astăzi Nicolae Bălcescu.

Vechiul castel Csaky, demolat în 1950, este păstrat ca arhitectură în clădirea Primăriei, construită în formă de U, pe vechea orientare a castelului. Următoarea clădire importantă este Judecătoria, care a fost construită între anii 1870-1871, în stil baroc. Municipiul reprezintă un pol de cultură și arhitectură religioasă, marcat prin amplasarea în lungul Căii Republicii, care reprezintă principala axă est-vest a orașului, a clădirilor bisericilor ce aparțin principalelor culte religioase. Cea mai veche construcție din Marghita este Biserica Reformată, urmată de Biserica Ortodoxă, cu hramul Sf. Ioan Botezătorul, dar și de Biserica Romano-catolică Sf. Maria, Biserica Ortodoxă Cuvioasa Parascheva, Biserica Romano-catolică Sf. Margareta de Árpádházi, dar nu în ultimul rând de Biserica Greco-catolică Sf. Arh. Mihail și Gavril. Aceste clădiri reprezintă caracterul multicultural al municipiului, fiind amplasate pe axul central al orașului.

Municipiul Marghita nu este organizat în cartiere, dar au fost identificate 11 zone urbane, care, deși nu sunt recunoscute oficial/ documentate la nivelul autorităților publice, fac parte din mentalul colectiv și - în contextul prezentei strategii - ar putea face obiectul unor intervenții urbane integrate.

Așadar, Municipiul ar putea fi împărțit pe ceea ce putem numi „cartiere”, care și-au primit numele după străzile care le delimitează. Aceste cartiere sunt zone de locuințe colective. Nucleul istoric al orașului este centrul în jurul căruia se organizează dezvoltarea orașului, pe model monocentric. În lungul axelor principale (străzile N. Bălcescu și Calea Republicii) se întind zonele de locuințe colective, fiind concentrate pe zona centrală.

MARGHITA
Blocuri ANL

📍 **MARGHITA**
Blocuri

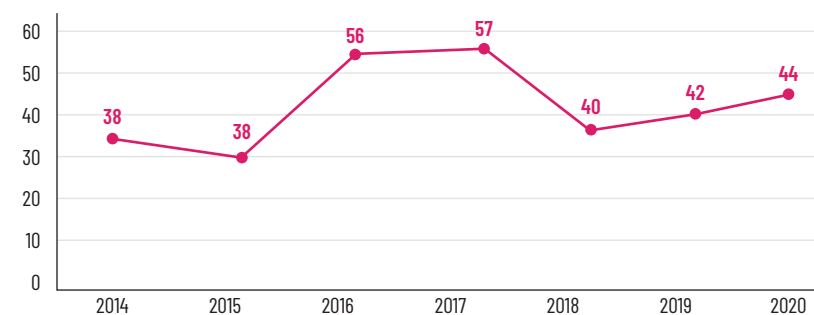
În partea de Sud - Sud-Vest se află zonele micilor unități industriale și de depozitare, în lungul căii ferate. În partea de Nord-Est se află vechea zonă industrială dezafectată a IMU (Întreprinderea de mașini - unelte). Datorită prezenței firmelor specializate în industria ușoară, municipiul nu a fost nevoit să organizeze nicio platformă industrială.

În acest context, cel mai mare grad de dezvoltare al Marghitei a început abia în 1967, când primește statutul de oraș. Din acel moment, politicile de industrializare a întregii României s-au aplicat și la nivel local. Diversele ramuri industriale și-au început activitatea în jurul anului 1972, ducând la transformarea intensă a orașului. Ca urmare, orașul a demarat un amplu proces de acomodare a angajaților, cum ar fi: blocuri de locuințe, unități sanitare, unități de învățământ și magazine. Un nou flux de locuitori a fost acomodat în oraș, după descoperirea zăcămintelor de petrol. Această descoperire a dus și diversificarea economiei locale. În anul 1997 au fost înregistrate puține modificări la nivel de număr de locuințe și infrastructură urbană. În ultimii ani, administrația locală a fost angajată în eforturi susținute de mentenanță și modernizare.

Numărul de autorizații de construire eliberate pentru clădiri în municipiul Marghita în perioada 2014 - 2020 a înregistrat o tendință ascendentă până în 2017, urmând ca din acest an, numărul de autorizații de construcții să scadă. Tendința ascendentă a construcțiilor se datorează atât perspectivelor create de amplasarea viitoarei autostrăzi Transilvania (A3), dar și de investițiile făcute în locuințe de către populația care lucrează în străinătate. Aceste aspecte reies și din discuțiile din cadrul întâlnirilor Grupului de lucru.

Figura nr.3

Evoluția cheltuielilor curente din bugetul local, 2019

Sursa: Primăria Marghita - Biroul Urbanism, Construcții, Amenajarea Teritoriului, Protecția Mediului, Cadastru Funciar, Achiziții

Conform datelor statistice furnizate de Direcția județeană de statistică a județului Bihor, numărul de autorizații de construire eliberate pentru clădiri - pe tipuri de construcții - este cel mai mare în rândul clădirilor rezidențiale (exclusiv cele pentru colectivități).

Tabelul nr. 1

Autorizațiile de construire eliberate pentru clădiri - pe tipuri de construcții

Categorii de construcții		2014	2015	2016	2017	2018	2019
Clădiri rezidențiale (exclusiv cele pentru colectivități)	Număr	15	14	21	23	18	14
	Suprafață utilă m ²	2168	2700	3545	4132	3506	2106
Clădiri rezidențiale pentru colectivități	Număr				1		
	Suprafață utilă m ²				90		
Clădiri administrative	Număr			2			
	Suprafață utilă m ²			439			
Clădiri pentru comerț cu ridicată și cu amănuntul	Număr	1			3		1
	Suprafață utilă m ²	312			3050		1941
Alte clădiri	Număr	2	5	5	4	3	5
	Suprafață utilă m ²	124	459	306	1260	381	1970

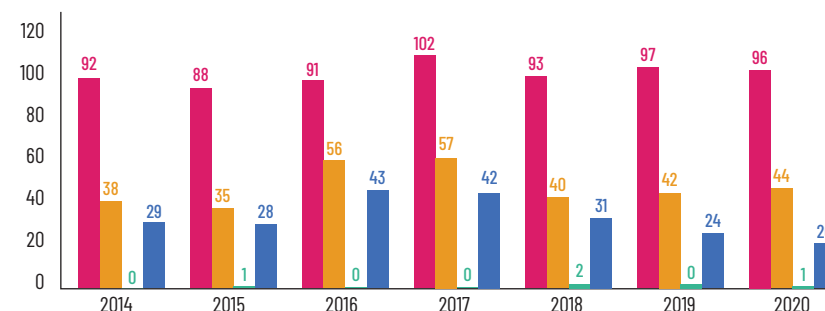
Sursa: DJS Bihor, Fișa localității - gruparea pe localități (municipiul Marghita)

Dacă analizăm autorizațiile de construire emise în perioada 2014-2019, pe tipuri de construcții, se constată următoarele (DJS Bihor - Fișa localității Marghita):

- clădiri rezidențiale (exclusive cele pentru colectivități) - 105 autorizații;
- clădiri rezidențiale pentru colectivități - 1 autorizație;
- clădiri administrative - 2 autorizații;
- clădiri pentru comerț cu ridicata și amănuntul - 5 autorizații;
- alte tipuri de clădiri - 24 de autorizații.

Figura nr.4

Evoluția actelor emise de către Primăria municipiului Marghita, pe categorii

Sursa: Primăria Marghita - Biroul Urbanism, Construcții, Amenajarea Teritoriului, Protecția Mediului, Cadastru Funciar, Achiziții

În perioada analizată, cele mai multe autorizații au fost emise în anul 2017, atât autorizații de construire (57), cât și certificate de urbanism/ clădiri/ rețele (102), respectiv cereri de recepție lucrări (42). În anul 2020, numărul de acte emise se păstrează aproximativ la același nivel, excepție făcând cererile de recepție lucrări care s-au redus cu 50% comparativ cu numărul de cereri din 2017. În perioada 2014-2020, au fost înaintate spre analiză și aprobare către autoritățile locale în medie 95 de documentații de urbanism / an.

3.1.2. Locuințe

În municipiul Marghita, numărul de locuințe existente la sfârșitul anului au fost de 6.808 locuințe, în anul 2014; numărul lor crescând la 6873 locuințe - în 2019, conform INS. În funcție de forma de proprietate, peste 90% dintre locuințele existente din municipiul Marghita sunt proprietăți private. În perioada 2014 - 2019, fondul de locuințe s-a majorat cu 65 de locuințe, ceea ce înseamnă o creștere de aproximativ 1%.

Suprafața locuibilă existentă la sfârșitul anului 2019 în Marghita a fost de 289.881 mp arie desfășurată, în ușoară creștere față de anii precedenți (Tabelul nr. 2).

Tabelul nr.2

Echiparea teritoriului municipiului Marghita

Denumire indicator	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Locuințe existente la sfârșitul anului - TOTAL	6808	6818	6823	6842	6858	6873	-
Locuințe existente la sfârșitul anului - Proprietate publică	385	385	385	385	385	385	-
Locuințe existente la sfârșitul anului - Proprietate privată	6423	6433	6438	6457	6473	6488	-
Suprafața locuibilă existentă la sfârșitul anului TOTAL - m2 arie desfășurată	282540	283296	283987	286309	287877	289881	-
Suprafața locuibilă existentă la sfârșitul anului - Proprietate publică - m2 arie desfășurată	13671	13671	13671	13671	13671	13671	-
Suprafața locuibilă existentă la sfârșitul anului - Proprietate privată - m2 arie desfășurată	268869	269625	270316	272638	274206	276210	-
Număr blocurilor ANL Marghita	8	11	11	11	11	11	11
Număr de locuințe noi date în folosință	29	28	43	42	31	24	20
Număr locuințe sociale	81	80	80	78	78	77	76

Sursa: DJS Bihor și Primăria Marghita

Biroul Urbanism, Construcții, Amenajarea Teritoriului, Protecția Mediului, Cadastru Funciar, Achiziții

Conform datelor furnizate de Primăria Marghita - Biroul Urbanism, Construcții, Amenajarea Teritoriului, Protecția Mediului, Cadastru Funciar, Achiziții - în municipiul Marghita, în perioada 2014 - 2019, s-au dat în folosință 217 locuințe noi. În anul 2016 au fost date în folosință cele mai multe locuințe și anume 42 de locuințe, în timp ce în anul 2020 au fost date în folosință doar 20 de locuințe. Administrația Municipiului Marghita dispune de un număr suficient de apartamente pentru tineri, pentru a satisface cererile depuse în acest sens. De asemenea, apartamentele satisfac nevoile familiilor tinere.

Consultările publice au demonstrat că această situație este relativ ușor de administrat, având în vedere că nu există un număr mare de cereri, iar cele care există sunt soluționate într-un interval scurt de timp, de maxim câteva luni. De asemenea, ritmul de vacanțare al acestor apartamente este constant. Cu toate că dinamica este alertă, programul s-a dovedit a fi un succes. Una dintre provocările mari ale administrației publice este să rețină populația tânără în localitate. Având în vedere că locuințele pentru tineri sunt concentrate pe străzile Progresului, Eroilor și Pandurilor, dezvoltarea urbană și asigurarea dotărilor, dar și serviciile publice, întâmpină provocări specifice.

Locuințele pentru tineri sunt amplasate atât în proximitatea zonei centrale (Progresului și Eroilor), cât și periferic (Pandurilor). Beneficiile amplasării în proximitatea zonei centrale sunt legate de accesul facil la servicii de sănătate și de educație, accesul la diverse spații de utilitate publică, comerț și alimentație publică. Dezavantajul amplasării periferice (Pandurilor) a blocurilor ANL este lipsa accesului facil la zona centrală. O prioritate a administrației locale are de-a face cu extinderea serviciilor și infrastructurii urbane, tocmai datorită numărului mare de familii tinere. În aceeași ordine de idei, locuințele sociale necesită o atenție sporită, dar și intervenții urgente. Programul locuințelor pentru tineri poate fi considerat un succes, iar în urma consultărilor publice s-a constatat că implicarea autorităților în rezolvarea crizei locuințelor sociale, este nu doar necesară, ci și o prioritate.

În anul 2020, în municipiul Marghita s-a înregistrat un număr de 76 de imobile cu rol de locuințe sociale, mai puține cu 5 locuințe față de cele din 2014. Locuințele sociale nu prezintă o problemă gravă din perspectiva numărului acestora, ci din cauza condițiilor precare, aflate la limita posibilității de a fi locuite. Aceste locuințe, deși sunt insuficiente, nu beneficiază de dotări edilitare aferente. Cu toate acestea, există și o prioritate cu privire la responsabilitatea pentru starea precară a zonelor unde se află acestea, deoarece aceasta este împărțită.

Locuințele sociale din municipiul Marghita sunt concentrate în cea mai mare parte pe strada Tudor Vladimirescu, urmată de strada 1 Decembrie și strada Brândușei. Concentrarea locuințelor sociale în aceste zone este legată de abilitatea și posibilitatea integrării sociale a locuitorilor, dar și implicarea activă a acestora în viața comunității. Pe lângă aceste aspecte, accesul la servicii și infrastructura urbană ar putea facilita implementarea diverselor programe menționate anterior. La fel ca în cazul locuințelor pentru tineri, locuințele sociale sunt concentrate în două zone. Prima zonă (strada 1 Decembrie) este racordată la utilități și la serviciile

urbane, care leagă strada de zona centrală, dar a doua zonă - străzile Brândușei și Tudor Vladimirescu, acestea sunt mai degrabă izolate. Aceste zone le lipsesc dotările urbane, serviciile și utilitățile, iar accesibilitatea este deficitară.

3.1.3. Terenuri

În municipiul Marghita, suprafața intravilană este de 864 Ha, în timp ce suprafața totală a spațiilor verzi din municipiul Marghita este de 26.547 Ha. Prin urmare, cantitatea de spațiu verde pe cap de locuitor este de doar 17,70 mp spațiu verde / cap de locuitor, sub 26 mp spațiu verde / cap de locuitor conform legilor naționale și a normelor Uniunii Europene

Tabelul nr.3

Suprafață terenuri

Denumire indicator	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Suprafața intravilană a municipiului Marghita (Ha)	864	864	864	864	864	864
Suprafața totală a spațiilor verzi din Marghita (Ha)	26,547	26,547	26,547	26,547	26,547	26,547
M ² spațiu verde / cap de locuitor	17,7	17,7	17,7	17,7	17,7	17,7

Sursa: DJS Bihor și Primăria Marghita
Biroul Urbanism, Construcții, Amenajarea Teritoriului, Protecția Mediului, Cadastru Funciar, Achiziții

În Municipiul Marghita, prin intermediul proiectelor din Planul Integrat de Dezvoltare Urbană (PIDU), din anul 2009, au fost amenajate cinci spații publice, cu o suprafață totală de 25.785 mp. Aceste spații sunt: scuarul din intersecția străzilor I.L. Caragiale cu Calea Republicii, parcul din Piața Eroilor, scuarul din zona Piața Mică, strada Garoafei, scuarul din zona Sala de lupte, Calea Republicii și spațiul de joacă și recreere, din zona ansamblului rezidențial ANL.

Municipalitatea a făcut eforturi susținute pentru a întreține în condiții optime spațiile publice. În ciuda eforturilor, diverși membri ai comunității au deteriorat în mod repetat domeniul public prin acte de vandalism, care nu s-au rezumat doar la

deteriorarea mobilierului urban. Acest context a determinat municipalitatea să inițieze un program de responsabilizare și implicare a comunității în protejarea și îngrijirea spațiilor publice. De asemenea, s-a instalat mobilier urban de calitate superioară pentru a servi nevoile comunității.

În baza discuțiilor avute cu factorii decizionali de la nivelul administrației locale a Municipiului Marghita, au fost identificate câteva nevoi urgente pentru oraș:

- 1 Finanțarea, elaborarea și actualizarea Planului Urbanistic General (PUG) în baza căruia se demarează dezvoltarea omogenă a principalelor zone de interes, pe o perioadă de maxim 10 ani. O astfel de actualizare ar conferi Municipiului Marghita o perspectivă reală de organizare și dezvoltare sustenabilă și durabilă. Municipiul continuă să beneficieze de oportunități de dezvoltare, situație în care existența PUG-ului facilitează implementarea eficientă a inițiativelor bazate pe investiții publice și private. Conform situației din teren, zonele industriale tind să fie în restrângere, iar cele rezidențiale în expansiune. Din acest punct de vedere, zonele rezidențiale periferice ar putea fi concentrate în zona ieșirii din oraș înspre Vișoara.
- 2 Actualizarea și dezvoltarea strategiei de asfaltare a străzilor din Municipiu, cât și extinderea rețelei de utilități, atât către noile zone rezidențiale, cât și către zonele industriale actuale. Perspectiva extinderii ofertei industriale a Municipiului oferă oportunitatea de dezvoltare a orașului, fiind nevoie și de o eventuală relocare a actualelor firme/ companii cu specific industrial. Drumurile și trotuarele neasfaltate sau inexistente din Municipiu (30% și 40%) se află cu precădere în zonele rezidențiale. Sistemul de străzi nu se rezumă doar la zonele noi, cu potențial urbanistic, motiv pentru care se impune gândirea strategiei și pentru străzile existente sau vechi. Există, totuși, excepții, în zonele vechi, unde extinderea trotuarelor și a pistelor de biciclete este imposibilă. Centrul orașului poate fi un punct de pornire pentru elaborarea proiectului de asfaltare și extindere a străzilor, alături de amenajarea spațiilor verzi existente, dar și extinderea acestora pentru crearea de coridoare verzi, cu impact pozitiv asupra calității aerului. În condițiile în care străzile sunt extinse și/ sau reabilite, rețelele de utilități, de la canalizare până la cablurile aeriene, pot fi reconfigurate pentru a crea zone pietonale, piețe și carosabil - ample și eficiente energetic. De asemenea, gândirea optimă a amplasării utilităților va permite intervenții rapide pentru remedierea eventualelor probleme și avarii. Avantajul strategiei va consta și în provocarea unui deranj minim în timpul intervențiilor. În contextul asfaltării și extinderii rețelelor rutiere, piste de biciclete, atât la nivel de oraș, cât și extinderea lor către localitățile învecinate, creează oportunitatea de a îmbunătăți traficul urban, de

rutiere, piste de biciclete, atât la nivel de oraș, cât și extinderea lor către localitățile învecinate, creează oportunitatea de a îmbunătăți traficul urban, de a reduce poluarea, de a extinde experiența turistică și de a crea o rețea de mobilitate urbană, adresată persoanelor active și tinerilor. În acest context, se impune reorganizarea și eficientizarea transportului public local și legăturile atât cu localitățile învecinate, cât și cu centrele urbane mari. Deși există o autogară, situată în vecinătatea Primăriei, este necesară organizarea transportului la nivel local, dar și interjudețean. La acestea se adaugă și organizarea unui serviciu de parcuri, împreună cu delimitarea spațiilor de parcare propriu zise. În acest context, rețelele de transport și utilități s-ar putea extinde către localitățile învecinate, Cheț și Ghenetea. O investiție importantă ar fi și implementarea rețelei de gaz natural. Rețeaua de utilități, inclusiv cea de apă-canal, se poate extinde către zonele noi, precum Dealul Viilor și zona deluroasă. Prin reactualizarea Registrului spațiilor verzi, se pot implementa proiecte în zona Progresului și lângă pădure.

- 3 Amenajarea spațiilor verzi, care vor conferi orașului un aspect îngrijit, prietenos atât pentru locuitori, cât și pentru viitorii turiști. Amenajarea spațiilor verzi contribuie la biodiversitatea orașului, atât în ceea ce privește numărul de plante, cât și de animale, care își extind habitatul din zonele extraurbane, către cele urbane. Deși municipiul este de dimensiuni reduse, în comparație cu centrele urbane mari, nivelul de poluare ar fi redus semnificativ prin largirea și diversificarea acestor spații. Un aspect important este că spațiile verzi rețin o parte semnificativă a cantității de apă rezultată din ploi, aspect ce reduce presiunea pe sistemul de canalizare al orașului. De asemenea, spațiile verzi creează confort termic, prin reducerea efectelor razelor ultraviolete asupra clădirilor neprotejate de umbră. Nu în ultimul rând, spațiile verzi reduc disconfortul acustic, generat de trafic și stilul de viață tipic urban, contribuind, astfel la îmbunătățirea calității vieții. Deși planurile de extindere a spațiilor verzi nu s-au realizat, implicarea investitorilor, precum Carrefour, Penny și Lidl (2017, 2016 și 2020) creează premisa unei accelerări a organizării și amenajării acestora.
- 4 Gestionarea zonelor industriale, cu precădere, ca o nevoie de reorganizare a fostei IMU, din zona de Nord a orașului. Astfel, beneficiile relocării industriale, alături de gestionarea spațiilor industriale va aduce, în primul rând, beneficii economice, prin dezvoltarea inovării și productivității, dar și prin eficiență. În al doilea rând, prin inovare industrială, gama de produse se diversifică, iar oferta de servicii se perfecționează, împreună cu încurajarea succesului și a moralului angajaților. Dezvoltarea industrială contribuie și la perfecționarea angajaților, din toate structurile companiilor. Adaptarea la cerințele pieței devine un

element fundamental pentru buna organizare a spațiilor industriale ale municipiului. În al treilea rând, organizarea eficientă a spațiilor industriale, conduce la extinderea serviciilor oferite diverșilor investitori, creându-se premise optime pentru dezvoltarea parcurilor industriale. Avantajul dezvoltării parcului industrial este că ar atrage relocarea vechilor fabrici, lăsând terenul ocupat de acestea să fie folosit pentru alte proiecte municipale sau pentru transformarea lor în spații de depozitare. Zonele rezidențiale s-ar putea dezvolta tocmai datorită creșterii investițiilor în industria locală.

3.2 Demografie

Municipiul Marghita concentrează la începutul anului 2020, aproximativ 2.85% din populația totală a județului Bihor și aproximativ 6% din populația totală din mediul urban al județului Bihor, situându-se astfel pe locul trei din punctul de vedere al numărului de locuitori, după municipiile Oradea (36% din populația totală a județului Bihor la 1 ianuarie 2020) și Salonta (3% din populația totală a județului Bihor la 1 ianuarie 2020).

Tabelul nr.4

Populația după domiciliu la 1 ianuarie 2020 în județul Bihor, pe municipii

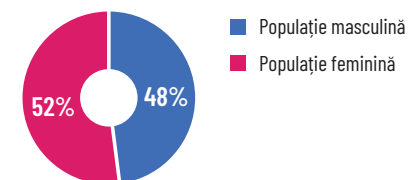
	Total	Sexul populației		Grupa de vârstă		
		Masculin	Feminin	0-14ani	15-64ani	65 ani +
Total județul Bihor	616,264	300,702	315,562	94,519	420,660	101,085
Total urban	314,790					
Municipiul Oradea	221,413	104,119	117,294	29,680	155,017	36,716
Municipiul Beiuș	10,998	5,230	5,768	1,447	7,558	1,963
Municipiul Marghita	17,614	8,495	9,119	2,353	12,584	2,677
Municipiul Oradea	18,805	9,152	9,653	2,322	13,261	3,222

Sursa: INS - Direcția Județeană de Statistică Bihor, 2021

În 2020, populația totală a municipiului Marghita (include și două sate aparținătoare, Cheț și Ghenetea) înregistra 17.614 de rezidenți, valoare aflată în scădere continuă în ultimii ani. În anul 2020, populația din Municipiul Marghita a scăzut cu 2,79% față de anul 2014. Populația rezidentă a județului Bihor este în scădere, fapt ce poate fi observat atât la nivelul municipiului Marghita, cât și în cazul localităților învecinate. Fenomenul este explicat prin restructurarea economică a zonei după 1990. Diversitatea bazei economice a Marghitei din perioada comunistă și în decada de după 1990, s-a redus, chiar și în comparație cu regiunile mono-industriale Nucet și Ștei. Reducerea diversității economice a cauzat un fenomen natural de migrație.

Figura nr.5

Distribuția pe sexe a populației stabile din municipiul Marghita, anul 2020

Sursa: Institutul Național de Statistică, 2020, Fișa localității Marghita

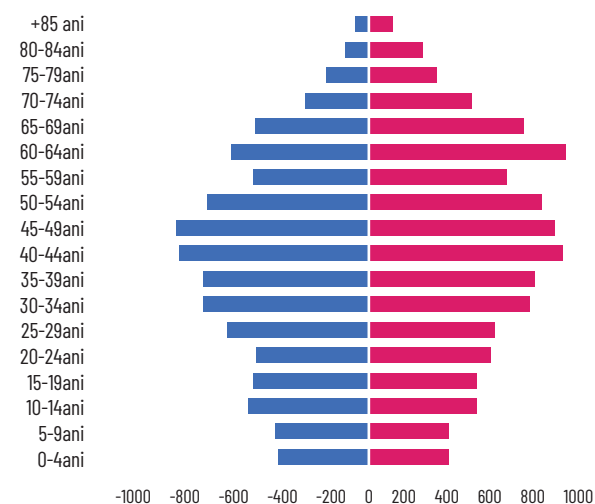
În ce privește distribuția pe sexe a populației stabile, în 2020, populația de sex feminin a reprezentat 51,78%, iar cea de sex masculin 48,22%. Acest dezechilibru poate fi evidențiat și prin calcularea raportului de masculinitate - în 2020, la 100 de persoane de sex feminin revenind 93,11 persoane de sex masculin.

Figura nr. 6

Piramida vârstelor pentru municipiul Marghita, anul 2020

■ Masculin
■ Feminin

Sursa: Institutul Național de Statistică, 2020, Fișa localității Marghita

Distribuția populației Municipiului Marghita pe etnii relevă o diversitate ridicată. Conform Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2011, în municipiul Marghita erau înregistrați 7.789 de cetățeni de etnie română, 6.349 de cetățeni de etnie maghiară, 879 de cetățeni de etnie romă, dar și alți 663 de cetățeni pentru care informația este indisponibilă.

Tabelul nr.5

Distribuția populației pe etnii

	Total	Români	Maghiari	Romi	Germani	Turci	Slovaci	Altă etnie	Informație indisponibilă
Municipiul Marghita									
TOTAL	15,770	7,789	6,349	879	12	3	67	6	663
Masculin	7,675	3,879	2,993	439	6	*	30	4	320
Feminin	8,095	3,910	3,356	440	6	*	37	*	343
Marghita									
TOTAL	13,871	6,887	5,837	449	12	*	65	6	612
Masculin	6,722	3,428	2,737	222	6	*	30	4	292
Feminin	7,149	3,459	3,100	227	6	-	35	*	320
Cheț									
TOTAL	1,246	287	508	430	-	-	-	-	21
Masculin	623	137	254	217	-	-	-	-	15
Feminin	623	150	254	213	-	-	-	-	6
Ghenetea									
TOTAL	653	615	4	-	-	*	*	-	30
Masculin	330	314	*	-	-	*	-	-	13
Feminin	323	301	*	-	-	*	*	-	17

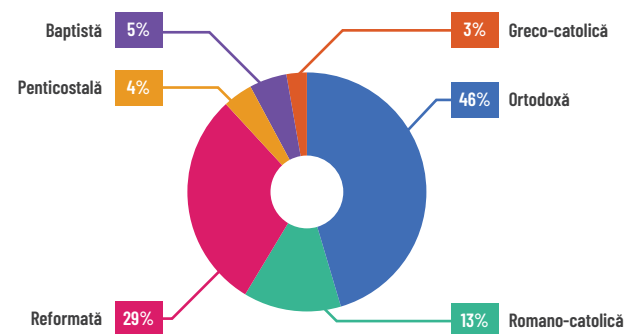
Notă: * Număr redus de cazuri de observare (mai mic de 3)

Sursa: INS, Recensământul României 2011, <http://www.recensamantromania.ro/rezultate-2/>

Conform statisticilor, în Marghita și Ghenetea, predomină persoane de etnie română, în timp ce în Cheț, predomină persoane de etnie maghiară. Interviuurile de lucru au confirmat prezența compactă a persoanelor de etnie romă în anumite zone din municipiu - în special pe strada Brândușei, strada Tudor Vladimirescu și în satul Cheț.

Distribuția populației Municipiului Marghita pe etnii relevă o diversitate ridicată. Conform Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2011, în municipiul Marghita erau înregistrați 7.789 de cetățeni de etnie română, 6.349 de cetățeni de etnie maghiară, 879 de cetățeni de etnie romă, dar și alți 663 de cetățeni pentru care informația este indisponibilă.

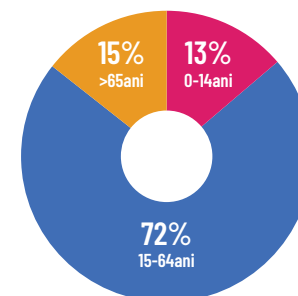
Figura nr. 7

Distribuția populației în funcție de confesiunea religioasă (Marghita, 2011)

Sursa: INS, Recensământul României 2011, <http://www.recensamantromania.ro/rezultate-2/>

După apartenența religioasă a locuitorilor din Municipiul Marghita, conform datelor statistice de la Recensământul populației din România, din 2011, majoritatea populației este de religie creștin-ortodoxă (46%). Există însă reprezentări și ai altor confesiuni și a neme: 4.368 reformati (29%), 2.004 de persoane de religie romano-catolică (13%), 600 de religie penticostală (4%), 718 greco-catolici (5%), 451 baptiști (3%) și 692 cu religii nedecarate.

Figura nr. 8

Distribuția locuitorilor pe grupe de vârstă - municipiul Marghita, anul 2020

Sursa: Institutul Național de Statistică, 2020, Fișa localității Marghita

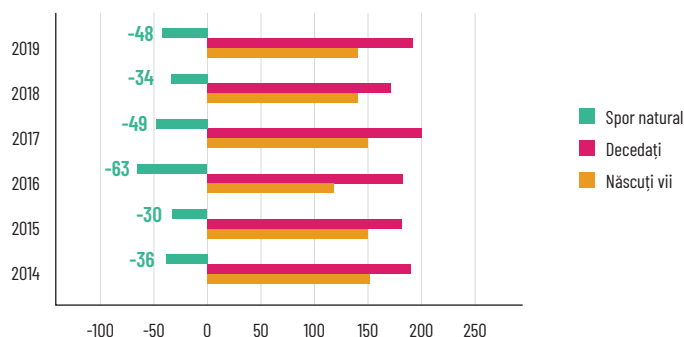
Populația Municipiului Marghita este în curs de îmbătrânire, 13% din populația stabilă având vârsta cuprinsă între 0 și 14 ani, 72% între 15 și 64 ani și 15% peste 65 ani. Comparativ cu situația din județul Bihor sau de la nivelele regional și național, ponderea tinerilor în totalul populației este mai scăzută.

Evoluția fenomenelor demografice și indicatori statistici demografici

În perioada 2014-2019, numărul de născuți vii din Municipiul Marghita a fluctuat între 123 născuți vii (2016) și 154 născuți vii (în 2014 și 2015), în timp ce numărul de decese înregistrat în această perioadă a înregistrat valori între 190 de decese (2014) și 201 de decese (2017). Anul 2019, comparativ cu anul 2018, se caracterizează prin creșterea numărului de decese cu 13 și prin scăderea numărului de născuți vii cu 1 născut viu.

Figura nr. 9

Sporul natural în Municipiul Marghita

Sursa: Institutul Național de Statistică, 2020, Fișa localității Marghita

În ceea ce privește sporul natural determinat ca diferență absolută între numărul de născuți vii și numărul de decese, a fost în 2019 de minus 48 de persoane, față de minus 34 de persoane, la nivelul anului 2018. În anul 2019, numărul căsătoriilor a fost de 97, mai mic decât cel înregistrat în anii precedenți, excepție întâlnindu-se în anul 2015, când numărul căsătoriilor a fost de 84. Numărul divorțurilor din municipiul Marghita a scăzut de la 33, în anii 2016 și 2017, la 17 în anul 2019.

Gradul de dependență demografică reprezintă un alt indicator statistic relevant în analiza demografiei unui municipiu. Acest indicator se determină ca raport între, pe de o parte numărul populației de 0 - 14 ani și de peste 65 ani și, pe de altă parte, numărul populației cu vârsta cuprinsă între 15 - 64 ani. La nivel municipiului Marghita, la 1.000 de persoane adulte revin 40 de tineri și bătrâni. „Presiunea” acestora asupra populației adulte (15 - 64 ani) este aproximativ aceeași, gradul de dependență al tinerilor fiind de 133,58 %, iar cel al persoanelor vârstnice de 151,98 %.

Gradul de îmbătrânire demografică din municipiul Marghita a fost în anul 2019 de 878,96 %, ceea ce arată că la 1.000 de persoane tinere (0 - 14 ani) revin 878,96 de persoane vârstnice (65 ani și peste).

În ceea ce privește rata de înlocuire a forței de muncă determinată ca raport între efectivul populației tinere (0 - 14 ani) și o treime din persoanele adulte (15 - 64 ani), calculate la 1.000 de locuitori, se poate afirma că Municipiul Marghita se va confrunta cu un deficit semnificativ de forță de muncă. Astfel, 1.000 de persoane care vor ieși din câmpul muncii vor fi înlocuite de doar 560,95 de persoane, conform datelor INS de la nivelul anului 2019.

Mișcarea naturală a populației

Conform ultimelor statistici furnizate de DJS Bihor, în anul 2019, în municipiul Marghita, s-au născut 143 de persoane, astfel rata natalității a fost de 8,04 %. Cu toate acestea, rata natalității, din Municipiul Marghita este ușor inferioară celei de la nivelul județului Bihor (8,04 %, față de 10,06 %).

Numărul persoanelor decedate în anul 2019 este mai mare decât cel al născuților vii cu 48 de persoane. Prin urmare, rata mortalității în anul 2019 a fost de 10,75 %. Și în cazul acestui indicator, valoarea înregistrată la nivelul municipiului Marghita este inferioară celei de la nivelul județului Bihor, de 12,11 %.

Condiții de locuire

Telecomunicații - La nivelul municipiului, infrastructura de comunicații este reprezentată atât de servicii de telefonie fixă, cât și de servicii de telefonie mobilă, servicii radio și televiziune, precum și acces la internet, servicii oferite de competitorii uzuali din piața de telecomunicații și date.

Rețea comercială - Locuitorii Municipiului Marghita își pot face cumpărăturile alimentare și nealimentare din piețe, supermarketuri - Carrefour Market, Unicarm, Magazin Transilvania, CBA, Penny, Lidl etc. De asemenea, la nivel local funcționează și o Piață Agroalimentară.

Rețea bancară - În municipiul Marghita se află sucursale și agenții ale principalelor bănci de pe piața națională: BCR, CEC Bank, Banca Cooperatistă Stejarul Marghita, Banca Transilvania, Raiffeisen Bank, CAR Retezatul Agenția Marghita, BRD, etc.

3.3 Dezvoltare economică

Profil economic

Sectorul industrial și sectorul serviciilor reprezintă profilul economic principal al Municipiului Marghita. Profilului îi lipsește, însă, sectorul primar, care arată înspre modificările structurale de după 1990. La vremea respectivă, aproximativ 16,24 % din populația Marghitei lucra în domeniul agricol și de silvicultură. Totuși, odată cu dezvoltarea orașului, activitățile populației s-au reorientat către domeniul industrial, fapt observabil cu precădere după anii 1970. Astfel, trecerea de la sectorul primar, la cel terțiar este naturală.

Ultimii ani au marcat dezvoltarea economică a regiunii, cu precădere în sectoare precum: construcții, industria textilă, industria de mașini și echipamente. Reprezentarea ramurilor principale ale industriei se regăsesc în regiune, iar firmele străine au o prezență tot mai stabilă. Din punct de vedere economic, orașul este pe locul trei în județ, după Oradea și Salonta. Situația este explicabilă prin tradiția industriei textile și petroliere, care acum este în declin sever. La nivel de municipiu, industria s-a diversificat, combinându-se activitățile comerciale. Partenerii din industria textilelor - din țări precum Italia, Germania și Franța - au consolidat firme care oferă peste 4.000 de locuri muncă atât în oraș, cât și în afara lui. Diversitatea industrială este dovedită de cele 30 de firme din domeniul fabricării încălțămintei, cele 20 din domeniul îmbrăcăminte și cele peste 100 din domenii precum construcțiile, instalațiile electrice, vopsitorie, zugrăveli și fabricarea betonului sau a structurilor metalice. Diversitatea industrială a luat amploare după anul 2000. Pe lângă acestea, peste 300 de firme activează în domeniul comercial, atât în standuri, cât și în piețe și în magazine specializate și nespecializate. Trebuie avut însă în vedere faptul că nu toate firmele din municipiul Marghita (în special cele din domeniul fabricării încălțămintei și din domeniul îmbrăcăminte) sunt active, chiar dacă apar în statisticile oficiale.

Dinamica antreprenorială și principalele sectoare economice

Municipiul Marghita se remarcă în ultimii ani prin comerț cu amănuntul și comerț cu ridicata, acestea două ajungând la nivelul anului 2020 să reprezinte aproximativ 34% din cifra de afaceri totală generată de agenții economici înregistrați după sediul social în Marghita și concentra doar 12% din salariați (655 de persoane). Din punct de vedere al numărului mediu de angajați, în Municipiul Marghita predomină sectorul de activitate Tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie, harnasamentelor și încălțămintei; prepararea și vopsirea blănurilor - resursele umane angrenate în acest domeniu economic acopereau 30% din totalul resurselor umane în anul 2019.

Baza economică a Municipiului Marghita se confruntă cu o reducere a bazei economice locale. Scăderea are loc în termeni absoluți, în baza actorilor locali, după domeniile de activitate și volumele generate. De asemenea, scăderea are loc și în termeni relativi, axată pe rolul jucat de întreprinderile mijlocii și mari. Odată cu trecerea de la statutul de oraș la cel de municipiu, Marghita s-a dezvoltat prin intermediul unor întreprinderi mari, localizate în perioada pre-decembristă. Situația economică s-a modificat în termenii trecerii către o economie de piață, iar schimbările structurale ulterioare, au generat schimbări semnificative în mediul antreprenorial local, care în prezent este dominat de întreprinderi mici și mijlocii. Cu toate că schimbările au fost importante și au afectat mediul de afaceri, nu există nicio structură de sprijin pentru afaceri sau de încurajare și consiliere pentru firmele noi. Municipiul Marghita joacă un rol important pentru zona de proximitate, cu precădere din perspectiva dinamicii descrise de numărul de salariați în diferitele sectoare de activitate prezente la nivel municipal. În fapt, o mare parte a angajaților provine din comunele învecinate. De asemenea, majoritatea angajatorilor oferă servicii de transport pentru angajați, rutele acoperind o rază de aproximativ 30 km din jurul municipiului.

Demografia unităților locale active

În Municipiul Marghita, numărul de întreprinderi active a crescut în perioada 2014-2019. Dacă în anul 2014, în Municipiul Marghita numărul de întreprinderi active era de 432 de întreprinderi, în anul 2019, numărul acestor întreprinderi active a crescut la 502 întreprinderi. Prin urmare, conform datelor existente în cadrul bazei de date INS, numărul de întreprinderi care își desfășoară activitatea în Municipiul Marghita a crescut cu 1,16 % în anul 2019 față de anul precedent și cu 16 % față de anul 2014. În anul 2019, cele mai mari creșteri comparativ cu anul 2018, au fost înregistrate în cadrul activității economice Construcții de clădiri - numărul de întreprinderi active crescând cu 10. Raportat la populația din 2019, densitatea întreprinderilor este de 28,50 întreprinderi/ 1.000 locuitori în Municipiul Marghita.

Tabelul nr.6

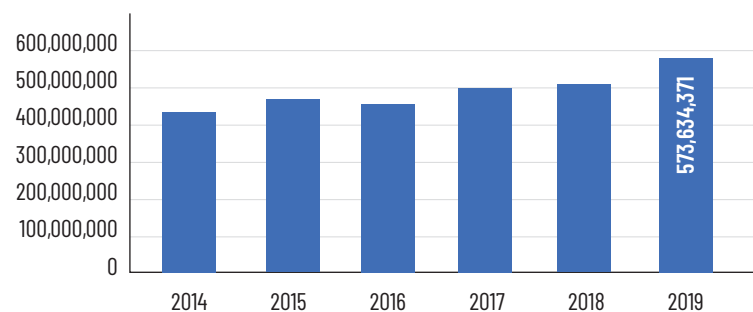
Numărul întreprinderilor

Denumire indicator	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Numărul întreprinderilor active	432	455	456	457	494	502
Numărul întreprinderilor nou create	44	99	80	102	109	-
Numărul întreprinderilor închise	41	57	77	64	81	-

Sursa: Institutul Național de Statistică, 2020, Fișa localității Marghita

În anul 2019, sectorul serviciilor cuprindea 43,37 % din totalul unităților locale active la nivel județean, fiind urmat - în funcție de ponderea firmelor care activează în cadrul respectivului sector - de: comerț (33,08 %), industrie (10,54 %), construcții (8,95 %) și agricultură (4,06 % din totalul unităților locale active la sfârșitul anului 2014).

Figura nr. 10

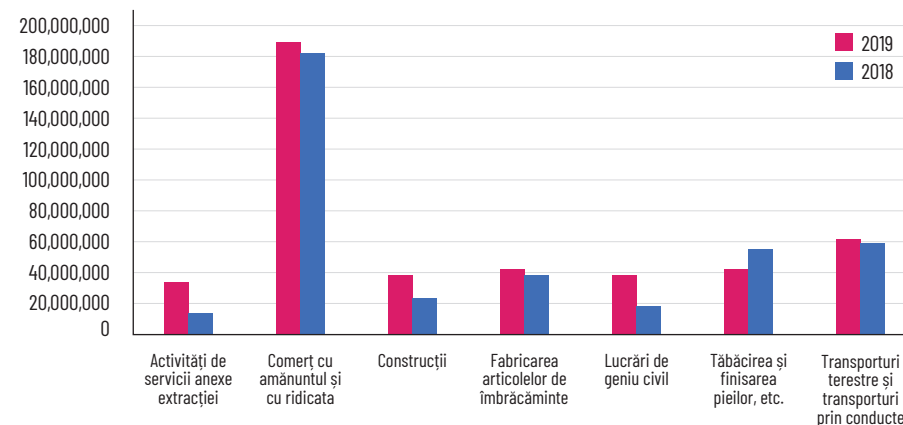
Cifra de afaceri a întreprinderilor active din Municipiul Marghita

Sursa: INS, DJS Bihor, Fișa localității, 2020

Cifra de afaceri a întreprinderilor active realizată în 2019 de către unitățile locale active din Municipiul Marghita a totalizat aproximativ 574 milioane RON, conform INS.

La nivel județean, regional și național, unitățile locale active din comerț realizează cea mai mare cifră de afaceri, aspect valabil și pentru municipiul Marghita. Acestea sunt urmate de unitățile locale active în industrie. Activitatea comercială a municipiului este intensă, iar unitățile active realizează 48,69 % din cifra de afaceri totală la nivel de municipiu.

Figura nr. 11

Cifra de afaceri a întreprinderilor active din Municipiul Marghita pe sectoare de activitate, 2018 și 2019

Sursa: INS, DJS Bihor, Fișa localității, 2020

Activitățile economice care au realizat cea mai însemnată cifră de afaceri la nivelul unităților locale active din Marghita, sunt: comerțul, urmat de transporturi terestre și transporturi prin conducte, tăbăcărie și finisarea pieilor, fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, construcțiile și activitățile din agricultură.

De remarcat este faptul că în anul 2019, ponderea activităților de comerț cu amănuntul și comerț cu ridicata în cifra de afaceri realizată la nivelul Municipiului Marghita, a crescut față de anul 2014, de la 29 % la 34 %, la fel și cea din transporturi terestre și transporturi prin conducte - de la 11 % la 14 % - dar a scăzut ponderea în cifra de afaceri a activităților din tăbăcirea și finisarea pieilor (de la 17 % la 8 %).

Tabelul nr. 7

Top sectoare din Municipiul Marghita în anii: 2014, 2018 și 2019

După cifra de afaceri	2014 Ponderea din total	2018 Ponderea din total	2019 Ponderea din total
Nomenclator CAEN - 47 - Comerț cu amănuntul, cu excepția autovehiculelor și motocicletelor și Nomenclator CAEN - 46 - Comerț cu ridicata cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete	29%	35%	34%
Nomenclator CAEN - 49 - Transporturi terestre și transporturi prin conducte	11%	16%	14%
Nomenclator CAEN - 15 - Tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie, harnasamentelor și încălțăminte; prepararea și vopsirea blănușilor	17%	11%	8%
Nomenclator CAEN - 14 - Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	8%	8%	8%
După numărul mediu de salariați			
Nomenclator CAEN - 15 - Tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie, harnasamentelor și încălțăminte; prepararea și vopsirea blănușilor	14%	30%	23%
Nomenclator CAEN - 14 - Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	7%	21%	22%
Nomenclator CAEN - 47 - Comerț cu amănuntul, cu excepția autovehiculelor și motocicletelor și Nomenclator CAEN - 46 - Comerț cu ridicata, cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete	4%	13%	12%
Nomenclator CAEN - 49 - Transporturi terestre și transporturi prin conducte	2%	8%	8%

Sursa: DJS, Fișa localității Marghita, 2020

În ceea ce privește ponderea sectoarelor, în Municipiul Marghita, după cifra de afaceri, se observă că în anul 2019 cea mai mare pondere o are comerțul cu amănuntul și comerțul cu ridicata (cu excepția autovehiculelor și motocicletelor) - 34 % - urmat de sectoarele Transporturi terestre și transporturi prin conducte (14 %) și Tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie, harnasamentelor și încălțăminte; prepararea și vopsirea blănușilor, respectiv Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, ambele înregistrând un procent de 8 %. În funcție de numărul de salariați, Municipiul Marghita se remarcă prin industria prelucrătoare, care reprezintă aproximativ 58 % din totalul industriilor, cea mai mare pondere fiind reprezentată de sectorul Tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie, harnasamentelor și încălțăminte;

prepararea și vopsirea blănușilor (23 %), urmat de cel al fabricării articolelor de îmbrăcăminte (22 %) și comerțul cu amănuntul și cu ridicata (cu excepția autovehiculelor și motocicletelor) - 12%.

Declinul industrial este o realitate economică a regiunii Marghita. În cadrul industriei, cele mai afectate sunt ramurile de tehnologie medie și medie-joasă, acestea având și o valoare adăugată mai mare. Municipiul nu are nici un investitor la nivelul industriei înalte. Situația în care se află declinul industrial, este marcată și de faptul că cea mai mare și activă întreprindere era menționată în 2014, dar lipsea în anul 2020.

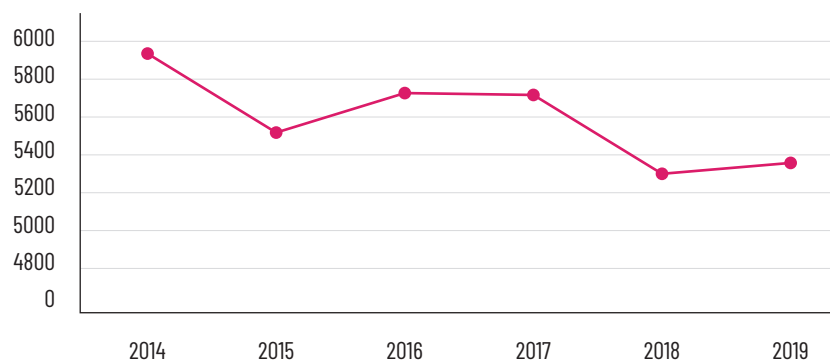
Forța de muncă

La nivelul județului Bihor, repartitia populației ocupate, pe activități ale economiei, în anul 2019, indica o concentrație de 25 % din totalul persoanelor ocupate, adică 64.400 de persoane, în sectorul industriei prelucrătoare. Următoarea concentrație, de 24 %, adică 62.200 de persoane, este în domenii de activitate precum agricultura, silvicultura și pescuitul. O concentrație de 14 % din totalul persoanelor active, adică 36.600 de persoane, activau în domeniul comerțului cu amănuntul.

Domeniul industriei prelucrătoare, împreună cu cel al agriculturii, silviculturii și pescuitului, relevă o scădere semnificativă a populației ocupate din județul Bihor, comparativ cu anul 2018. Domeniile în care ponderea populației active a crescut sunt: comerțul cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor. Numărul persoanelor active a crescut cu 7.000 persoane. S-a observat o creștere cu un punct procentual în anul 2019 față de 2018 și în cazul transportului și depozitării, precum și în cazul sănătății și asistenței sociale.

Numărul mediu al salariaților din Municipiul Marghita a înregistrat o tendință crescătoare în perioada 2015-2016, crescând cu 195 de persoane în anul 2016 față de anul 2015. Această tendință crescătoare poate fi influențată și de tendința de reducere a ocupării nesalariale care s-a redus semnificativ atât la nivel de țară cât și la nivel de regiune și județ. Începând cu anul 2016, numărul mediu al salariaților din Municipiul Marghita a urmat un trend descendent, astfel că în anul 2018, numărul era mai mic cu 497 de persoane comparativ cu numărul mediu al salariaților înregistrați în anul 2016.

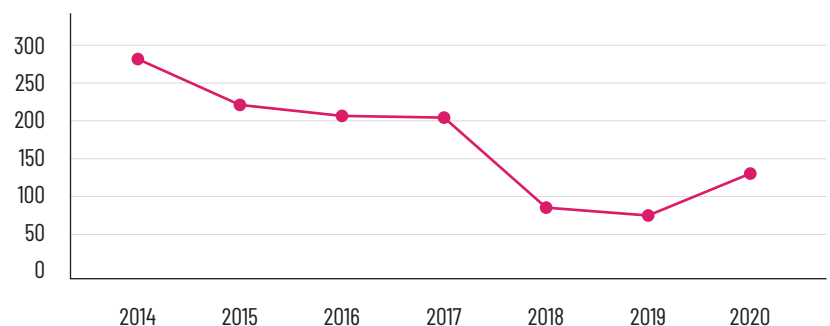
Figura nr. 12

Populația ocupată civilă după statutul profesional în Municipiul Marghita**Sursa: DJS, Fișa localității Marghita, 2020**

Sursa: DJS, Fișa localității Marghita, 2020

În perioada 2014 - 2020, numărul de șomeri înregistrați a scăzut considerabil atât la nivelul județului Bihor, cât și la nivelul Municipiului Marghita. Astfel, în Municipiul Marghita, numărul de șomeri s-a redus cu 199 persoane în 2019 față de 2010 - de la 270 persoane la 71 de persoane. Observăm că în anul 2020, numărul de șomeri înregistrați este de două ori mai mare decât cel de la nivelul anului 2019.

Figura nr. 13

Evoluția numărului de șomeri înregistrați în Municipiul Marghita

Sursa: INS - Direcția Județeană de Statistică Bihor, 2020

Structura numărului de șomeri înregistrați în Municipiul Marghita, pe sexe arată că în perioada 2010-2020 ponderea numărului de șomeri înregistrați a fost mai mare în cadrul populației masculine, excepție făcând anul 2020 când ponderea numărului de șomeri este mai mare în cadrul persoanelor de sex feminin. Astfel, în Municipiul Marghita ponderea șomerilor înregistrați de sex masculin este în medie de 58 % în perioada 2010-2019, iar cea a numărului de șomeri de sex feminin este în medie de 42 %, înregistrând cel mai mic număr în anul 2019 (35 de persoane). Numărul de șomeri indemnizați și neindemnizați din Municipiul Marghita a crescut în anul 2020 comparativ cu anul 2019, cu 82 % - de la 71 de persoane în anul 2019 la 129 de persoane în anul 2020. O serie de factori influențează creșterea, alături de volatilitatea pieței de muncă, a emigrației către vestul Europei, dar și către orașele mari din țară. Acestea se adaugă pierderea locurilor de muncă, pandemia Covid-19, care a generat reduceri ale activității, dar și închiderea pe perioade lungi de timp a industriei HORECA. Fabricile au fost afectate tocmai pentru că produceau bunuri pentru industria hotelieră și a restaurantelor.

Tabelul nr. 8

Numărul de șomeri indemnizați și neindemnizați din Municipiul Marghita în funcție de nivelul de pregătire

Nivel de pregătire profesională	2019		2020	
	Indemnizat	Neindemnizat	Indemnizat	Neindemnizat
Primar - fără studii	0	2	3	1
Primar - școală generală incompletă	0	13	2	4
Gimnazial - școală generală	6	11	23	2
Școală profesională	5	0	21	0
Liceu de specialitate	21	2	50	1
Învățământ superior	11	0	19	3

Sursa: AJOFM Bihor

La nivelul Municipiului Marghita, evoluția numărului de șomeri după nivelul de pregătire profesională arată că în anul 2019, numărul șomerilor neindemnizați a fost mai mare în rândul șomerilor cu nivelul de instruire primar și gimnazial, iar în ce privește numărul șomerilor indemnizați, a fost mai mare în rândul șomerilor cu nivel de instruire profesional, liceal și universitar. În anul 2020, ponderea șomerilor indemnizați este mai mare decât cea a șomerilor neindemnizați pentru toate cele șase nivele de pregătire profesională, iar numărul de șomeri indemnizați a crescut cel mai mult în rândul șomerilor cu nivelul de instruire liceal și profesional.

Tabelul nr. 9

Numărul de șomeri din Municipiul Marghita, pe grupe de vârstă

Grupe de vârstă	2019	2020
Total	Total	Total
Sub 25 ani	12	17
25-35ani	9	21
35-45ani	12	37
peste 45 ani	38	54

Sursa: AJOFM Bihor

În ce privește evoluția numărului de șomeri din Municipiul Marghita pe grupe de vârstă, se poate afirma că cel mai ridicat număr de șomeri a fost înregistrat în rândul populației cu vârsta de peste 45 ani, atât în anul 2020 (42 %), cât și în anul 2019 (53 %), urmat de categoria 35 - 45 de ani (17 % în 2019 și 29 % în 2020).

Tabelul nr. 10

Numărul de șomeri în Municipiul Marghita, pe grupe de vârstă și nivelul de studii

Nivelul de pregătire profesională	Grupe de vârstă									
	Sub 25 ani		25-35ani		35-45ani		peste 45ani		Total	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Primar fără studii	0	2	1	0	0	2	1	0	2	4
Primar școală generală incompletă	0	0	1	1	2	2	10	3	13	6
Gimnazial - școală generală	0	1	0	2	2	6	15	16	17	25
Școală profesională	1	2	0	3	1	5	3	11	5	21
Liceu de specialitate	7	10	2	7	7	17	7	17	23	51
Învățământ superior	4	2	5	8	0	5	2	7	11	22
Total	12	17	9	21	12	37	38	54	71	129

Sursa: AJOFM Bihor

De asemenea, evoluția numărului de șomeri pe nivel de pregătire profesională și grupe de vârstă, arată că în anul 2020, numărul de șomeri în vârstă de sub 25 ani reprezintă 13 % din totalul șomerilor indemnizați și neindemnizați și este în creștere cu 5 persoane față de 2019, două persoane cu nivelul de instruire primar - fără studii, câte unul cu nivelul de instruire gimnazial și profesional și trei persoane cu nivelul de instruire liceal. Numărul de șomeri cu vârsta cuprinsă între 25 și 35 de ani a crescut cu 12 persoane în primele trei trimestre ale anului 2020, comparativ cu anul 2019 - cea mai mare creștere având loc în rândul persoanelor cu nivelul de instruire liceal. Numărul de șomeri cu vârsta peste 45 de ani a crescut în 2020, față de 2019, cu 10 persoane cu nivelul de instruire liceal, 8 persoane cu nivelul de instruire profesional, 5 persoane cu nivelul de instruire universitar și a scăzut în rândul persoanelor cu nivelul de instruire primar.

Agricultura

Compoziția minerală, organică și organo-minerală a solului, care este o materie complexă, asigură plantelor aprovizionarea de bază cu elemente nutritive. Flora și fauna numeroaselor lanțuri trofice prosperă și se perpetuează datorită acestor calități ale sale. Particulele solide, apa și aerul constituie partea fizică. Cele trei elemente, în combinație cu depunerile de natură organică și anorganică, accelerează în continuu procesele fizico-chimice de la nivelul solului.

Pentru agricultură, calitatea solului reprezintă unul din cei mai importanți factori de producție. Încadrarea solurilor din Municipiul Marghita în clasele de calitate este destul de echilibrată dacă excludem clasa I de calitate. Prin urmare, 1150 ha în clasa II, 1094 ha în clasa III, 1430 ha în clasa IV și 1656 ha în clasa V de calitate.

Tabelul nr. 10

Numărul de șomeri în Municipiul Marghita, pe grupe de vârstă și nivelul de studii

Calitatea solului	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
clasa 2 de calitate (ha)	1150	1150	1150	1150	1150	1150	1150
clasa 3 de calitate (ha)	1094	1094	1094	1094	1094	1094	1094
clasa 4 de calitate (ha)	1430	1430	1430	1430	1430	1430	1430
clasa 5 de calitate (ha)	1656	1656	1656	1656	1656	1656	1656

Sursa: Primăria Municipiului Marghita

Structura fondului finciar la nivelul anului 2020, în Municipiul Marghita, se prezintă astfel:

Teren arabil 3,837 ha	Vița de vie 45 ha	Pomi fructiferi 136 ha	Pășuni naturale 936 ha	Fânețe naturale 376 ha
Teren agricol total 5,330 ha		Total fond finciar Municipiul Marghita 8,413 ha		

Tabelul nr. 12

Repartiția terenurilor agricole în municipiul Marghita

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Suprafața arabilă	3493	3493	3493	3493	3493	3493	3493
Vița de vie	45	45	45	45	45	45	45
Pomi fructiferi	136	136	136	136	136	136	136
Pașuni naturale	1019	1019	1019	1019	1019	1019	936
Fânețe naturale	637	637	637	637	637	637	376
Teren agricol total	5330	5330	5330	5330	5330	5330	5330

Sursa: Primăria Municipiului Marghita

Municipiul Marghita se remarcă prin potențialul agricol, în anul 2020 suprafața totală arabilă la nivelul Municipiului Marghita a fost de 3.837 ha având o productivitate medie la hectar a principalelor culturi - aceasta fiind ridicată, comparativ cu nivelul regional și național. Repartiția terenurilor agricole din Municipiul Marghita arată că la nivelul anului 2020 pășunile naturale reprezentau 936 ha din total teren agricol, fânețele naturale - 376 ha, pomii fructiferi - 136 ha și vița de vie - 45 ha.

În municipiul Marghita a fost semnalată problema disconfortului olfactiv cu care se confruntă locuitorii din oraș, cauzat de ferma de porci Nutrisuin din localitate. Primăria Marghita a trimis notificări repetate la Garda de Mediu și la Nutrisuin, pentru luarea de măsuri pentru a stopa acest disconfort, aceste notificări având la bază OUG 195/ 2005 privind protecția mediului.

Pomicultura

În județul Bihor, principalele livezi sunt cele de prune, mere, pere, piersici și nectarine, caise și vișine, zarzăr și nuci. În Municipiul Marghita, se poate remarca faptul că predomină livezile de mere (99 de hectare) într-o proporție de 73 %, urmate de livezile de prune (37 de hectare) în proporție de doar 27 %. Astfel în anul 2020, producția totală de fructe la nivelul Municipiului Marghita a fost estimată la cca. 170 de tone din care: prune - 60 de tone și mere - 110 tone.

Tabelul nr. 13

Pomicultură – Municipiul Marghita

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Pomicultură (ha)	136	136	136	136	136	136	136
Principalele categorii de livezi							
Prune (ha)	37	37	37	37	37	37	37
Mere (ha)	99	99	99	99	99	99	99
Producția totală de fructe (tone)	175	180	170	175	175	180	170
Prune	66	65	70	60	65	70	60
Mere	109	115	100	115	110	110	110

Sursa: Primăria Municipiului Marghita

Turism

Obiectivele istorice aflate în municipiul Marghita au o atractivitate redusă pentru turiști, importanța lor fiind mai mult pe plan local. Spre exemplu, Biserica Catolică Sf. Maria (datând din 1772) sau Biserica Protestantă (sec. XVI-XVIII), reprezintă repere importante strict pentru comunitatea locală. Pe de altă parte, apele geotermale cu proprietăți curative atrag și pot atrage un spectru mai larg de persoane - atât rezidenți, cât și vizitatori.

În prezent, produsele turistice sunt subdezvoltate, potențialul balnear fiind parțial exploatat de către hotelul termal - prin firma Hotel Ștrand S.A -, ștrandul termal - administrat de către Primăria municipiului Marghita - și Spitalul municipal.

Deși au fost efectuate lucrări de reabilitare și modernizare atât pentru hotel, cât și pentru ștrand, infrastructura turistică este în continuare modestă și nu oferă servicii diversificate. Spre exemplu, ștrandul termal are doar bazine cu apă neacoperite, vestiare și câteva clădiri administrative, fără alte facilități, precum bazine de apă acoperite, puncte de alimentație publică, alte servicii tip spa, structuri de cazare sau spații pentru practicarea unor sporturi.

Potențialul geotermal al Marghitei trebuie analizat și în contextul zonal. Întreg județul Bihor se bucură de aceste resurse naturale, în unele localități acestea fiind deja valorificate pentru sistemul de încălzire centralizat (municipiul Beiuș) sau pentru turismul balnear (stațiunile Băile Felix și 1 Mai, comuna Sânmartin, municipiul Oradea). Mai mult, alte localități (Carei, Tășnad), având un profil asemănător Marghitei, au reușit ca prin investițiile făcute în ultima decadă să-și consolideze activitatea turistică balneară și să ofere posibilități de recreere pentru populația rezidentă.

De fapt, rezidenții Marghitei și locuitorii din județele Bihor, Satu Mare și Sălaj sunt în bună parte grupul țintă care ar putea fi atras de oferta municipiului, mai ales din rațiuni de proximitate și posibila calitate superioară a serviciilor oferite la prețuri accesibile. În rest, la nivel național, cât și în zona de graniță a Ungariei cu România, există destinații cu o ofertă mult mai diversificată față de zona de nord a județului Bihor.

Din punct de vedere statistic, Municipiul Marghita oferea în anul 2020, 412 locuri de cazare în toate structurile de cazare turistică existentă. Astfel, în structurile de cazare de tip hotel au fost oferite 80 de locuri, în campinguri 176 de locuri, iar în cadrul pensiunilor turistice oferta era de 156 de locuri. În perioada 2014-2020, numărul de locuri oferite de pensiunile turistice a fost într-o continuă creștere - numărul de locuri a crescut din 2014 până în 2020 cu 114 locuri.

Tabelul nr. 14

Capacitatea de cazare turistică existentă

Tipuri de primire turistică		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total	Locuri	359	348	414	412	414	412	412
Hoteluri	Locuri	90	90	80	80	80	80	80
Vile turistice	Locuri	16	26	26	26			
Campinguri	Locuri	176	176	176	176	176	176	176
Pensiuni turistice	Locuri	42	42	118	116	144	142	156

Sursa: DJS, Fișa localității Marghi

În ceea ce privește capacitatea de cazare turistică în funcțiune, se poate observa că în anul 2019 numărul total de locuri oferite pe zi a fost - pentru toate tipurile de primire turistică - de 93.656. Cel mai mare număr se regăsește în cazul pensiunilor turistice, 43.064. În perioada 2014-2019, în Municipiul Marghita s-au înființat un număr relativ mare de pensiuni turistice, vilele turistice fiind mai puțin căutate de către turiști.

Tabelul nr. 15

Capacitatea de cazare turistică în funcțiune, pe tipuri de primire turistică

Tipuri de primire turistică		2014	2015	2016	2017	2018	2019
Total	Nr. locuri-zile	73658	75414	99629	85413	86412	93656
Hoteluri	Nr. locuri-zile	32850	32850	29280	29200	29200	29120
Vile turistice	Nr. locuri-zile	4384	640				
Campinguri	Nr. locuri-zile	24112	21472	26928	16192	16192	21472
Pensiuni turistice	Nr. locuri-zile	12312	20452	43421	40021	41020	43064

Sursa: DJS, Fișa localității Marghita

Pragul de înnoptări anual nu cunoaște fluctuații semnificative, în 2020 fiind cuantificate 19.902 de înnoptări, în general acestea provenind din activitatea turistică sezonieră de vară și din turismul de afaceri.

Tabelul nr. 16

Înnoptări în structuri de primire turistică, pe tipuri de structuri

Tipuri de structuri		2014	2015	2016	2017	2018	2019
Total	Număr	11505	12995	13497	15690	19603	19902
Hoteluri	Număr	3935	5273	4979	5479	7496	9194
Vile turistice	Număr	1410	359				
Campinguri	Număr	3372	3381	3808	3213	2763	2029
Pensiuni turistice	Număr	2788	3982	4710	6998	9344	8679

Sursa: DJS, Fișa localității Marghita

Contribuția sectorului de turism (cuantificat prin serviciile HORECA, clasele CAEN 55, 56 și 79), în anul 2020, la mediul economic local este modestă, de 1,80 % din punct de vedere al cifrei de afaceri (10.353.693 lei) și de 2,42 % din punct de vedere al personalului angajat (111 persoane în 2020) - conform DJS Bihor.

3.4 Infrastructură și servicii publice

3.4.1 Infrastructură rutieră și mobilitate urbană

Municipiul Marghita este situat în partea de Nord a județului Bihor. Distanța față de municipiul Oradea este de 57 km, pe relația DN19E (Marghita-Chiraleu-Biharia), DN19/ E671 (Biharia-Oradea). Distanța față de Oradea crește la 62 km pe relația DN19B (Marghita-Săcuieni) și DN19/ E671 (Săcuieni-Oradea). Față de granița cu Ungaria, pe DN19B, municipiul se află la aproximativ 30 km. Din cauza lipsei unei șosele de centură, întregul volum de tranzit, pe DN19B, traversează orașul prin centru și conduce la poluare fonică și deteriorare continuă a sectorului de drum din intravilanul municipiului, afectând inclusiv clădirile de locuințe.

Lungimea străzilor orășenești din municipiul Marghita este de 42,97 km, reprezentând aproximativ 5,04 % din total lungime străzi orășenești din județul Bihor. La finalul anului 2020, în municipiul Marghita, dintr-un număr de 88 de străzi în lungime totală de cca 42,97 km, 41 de străzi în lungime de cca. 28,14 km sunt modernizate integral sau pe tronsoane de stradă, iar 47 de străzi în lungime de cca. 14,82 km nu sunt modernizate deloc sau nu sunt modernizate pe întreaga lungime a străzii.

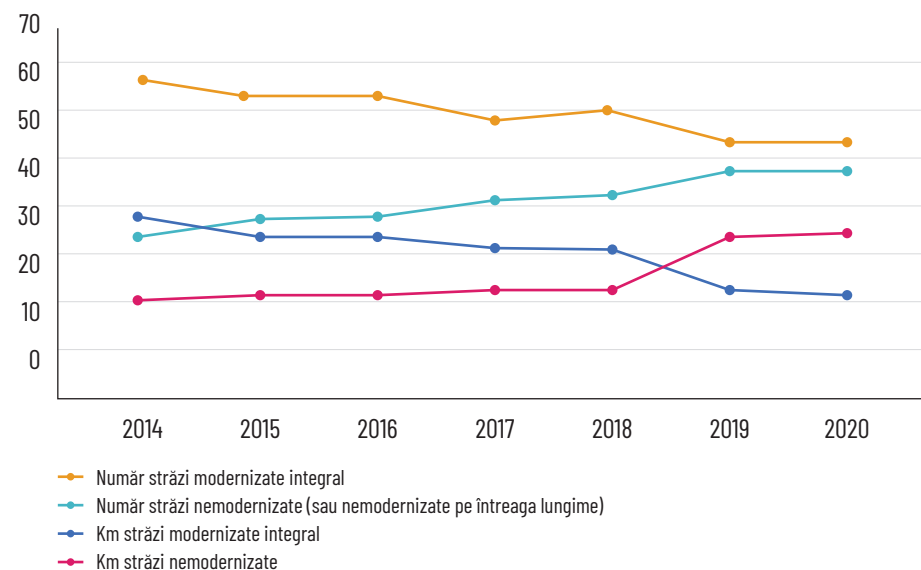
În perioada 2014-2020, la nivelul Municipiului Marghita numărul de străzi modernizate integral a crescut cu 46 %, în timp ce numărul de străzi nemodernizate (sau nemodernizate pe întreaga lungime) a scăzut de la 60 de străzi la 47 de străzi. Putem afirma că în perioada 2014-2020, gradul de modernizare a fost unul favorabil. În ceea ce privesc intersecțiile, în municipiul Marghita există un singur sens giratoriu.

Figura nr. 14

Evoluția străzilor orășenești din Municipiul Marghita

Sursa: Primăria Municipiului Marghita

În Municipiul Marghita, în perioada 2014-2020 au avut loc o serie de lucrări anuale de întreținere a infrastructurii rutiere pe străzi modernizate. Astfel, în anul 2020, 6 străzi cu o suprafață totală de 540 metri pătrați au fost modernizate prin plombări, iar cantitatea de mixtură asfaltică utilizată pe străzi modernizate a fost de 50,76 tone. Cele mai multe lucrări de întreținere au avut loc în anul 2014 și anume 15 străzi cu o suprafață totală de 1.172 metri pătrați au fost modernizate, cantitatea de mixtură asfaltică utilizată a fost de 137,67 tone. De asemenea, în perioada 2014-2020, numărul de parcuri a crescut cu aproximativ 17 %, de la 370 în anul 2014 la 435 în anul 2020.

Tabelul nr. 17

Lucrări anuale de întreținere a infrastructurii rutiere, pe străzi

Tipuri de primire turistică	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Număr de străzi modernizate prin plombări	15	13	8	14	11	9	6
Cantitatea de mixtură asfaltică utilizată pe străzi modernizate (tone)	137.67	121.22	60.12	128	71.48	64.32	50.76
Suprafața străzilor modernizate (m ²)	1172	1109	624	1138	836	786	540
Număr locuri de parcare	370	370	370	370	410	410	435

Sursa: Primăria Municipiului Marghita

În perioada 2014-2020, au fost demarate și au fost finalizate execuțiile lucrărilor la unele obiective aprobate anterior. Astfel, în anul 2014, în urma unei investiții în valoare de 350.000 lei au fost finalizate o serie de lucrări de modernizare și reabilitare străzi. Tot în anul 2014, pentru amenajarea unor parcuri, a fost realizată o investiție în valoare de 33.452 lei. Pentru amenajarea de alei, parcări, piațete și trotuare, municipalitatea a investit 552.410 lei în anul 2015. O altă investiție realizată în 2015 este cea a achiziționării unei stații de autobuz, valoarea investiției fiind de 39.980 lei. Pentru amenajarea de trotuare în Municipiul Marghita, s-au investit 1.438.512 lei în perioada 2015-2019.

Pentru a identifica principalele cauze care conduc la deteriorarea DN19B s-au analizat volumele traficului de tranzit generate de DN19. În analiză s-au folosit datele recensămintelor generale de circulație realizate de către Centrul de Studii Tehnice Rutiere și Informatică - CESTRIN, din cadrul Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România - CNADNR.

Analiza fluxurilor de trafic, pentru arterele principale ale municipiului care au fost recenzate, plasează nivelul de serviciu în categoria C pentru drumuri cu 2 benzi, însemnând flux stabil și viteze corespunzătoare debitelor maxime de serviciu medii cu multe restricții. Rezultatele se datorează stării avansate de degradare a carosabilului. Din această perspectivă se impune realizarea șoselei de centură a municipiului, împreună cu conectarea la autostrada Brașov - Borș - Budapesta, aflată

MARGHITA
Strada Eroilor, Parcul Spitalului

MARGHITA
Strada Eroilor, Spital

la 20 km distanță. Conectarea rutieră prin intermediul autostrăzii conferă noi perspective economice și turistice, dacă ne referim la potențialul balnear al regiunii.

Viitoarea autostradă va contribui la fluidizarea traficului, preluând atât traficul greu, cât și o parte a traficului de tranzit. Beneficiile se axează și pe conectarea municipiului la orașele mari și centrele importante din țară. Momentan, atât din cauza lipsei autostrăzii, dar mai ales a lipsei șoselei de centură, întregul volum de trafic tranzitează Marghita prin zona centrală. Deteriorarea părții carosabile, a trotuarelor și a locuințelor, dar și a clădirilor publice este rezultatul direct al acestei stări de fapt. Odată cu devierea unei părți importante din volumul traficului pe șoseaua de centură și pe autostradă, zona centrală a municipiului poate fi redefinită ca utilitate.

Municipiul Marghita este poziționat favorabil mai degrabă față de Aeroportul Internațional Oradea, decât față de Aeroportul Internațional Cluj-Napoca. La aeroport se poate ajunge atât prin utilizarea căilor ferate, cât și a infrastructurii rutiere. Calea ferată leagă Marghita de Oradea prin Săcueni și Șimleul Silvaniei.

Drumurile județene, aflate în administrarea Consiliului Județean Bihor, cu excepția suprafeței administrate de municipiul Marghita, incluzând și extravilanul localității, au o lungime de 43,6 km, fiind acoperite cu asfalt tip beton. Drumurile din intravilanul Marghita au statut de străzi. Din totalul de peste 40 km, 21 km de drum au o stare de viabilitate bună, datorită lucrărilor de modernizare și reabilitare.

Transportul pe străzile din interiorul municipiului este asigurat folosind drumurile publice cu rang de străzi urbane ce însumează o lungime totală de 50 km. La această valoare se adaugă aproximativ 16 km de străzi, de pe suprafața celor două sate aparținătoare. La nivelul anului 2019 erau modernizați 34 km, conform Direcției Județene de Statistică Bihor - Fișa localității. Străzile au în principal profile transversale cu două benzi de circulație cu lățimi între 5 și 9 m. Lucrările realizate în ultimii ani constau în lucrări de tip refacere covor asfaltic și plombări punctuale.

Modernizarea carosabilului și a trotuarelor se impune în municipiu, cu precădere din perspectiva adaptării acestora la nevoile persoanelor cu dizabilități, accesul acestora fiind foarte îngreunat în prezent.

Din punct de vedere al prioritizării lucrărilor de intervenție, trebuie luate în considerare străzile din zona centrală, lărgirea și modernizarea drumului spre Cheț și drumurile cu îmbrăcăminte din balast. De asemenea, ar trebui luate în considerare și străzile dintre blocuri, care necesită lucrări de reabilitare și drenarea apelor pluviale.

În ceea ce privește transportul public, la data realizării prezentei analize, nu se efectuează transportul public local de persoane în interiorul municipiului. Transportul locuitorilor în interiorul orașului se realizează folosind soluțiile private de transport de tip taxi, mașinile personale sau, în mai mică măsură, velo. Deplasarea locuitorilor către localitățile învecinate din municipiu și către cele două sate aparținătoare se realizează folosind serviciul de transport public județean.

Transportul călătorilor pe drumurile județene (dinspre și înspre Marghita) este asigurat de operatori privați, în conformitate cu traseele atribuite acestora. Traseele sunt incluse în „Programul județean de transport persoane prin curse regulate, aferent perioadei 2014-2020”. Traseele sunt scoase la licitație, iar în prezent operatorii (de exemplu pe ruta Marghita - Oradea) sunt: SC Centotrans SRL, SC Catamad SRL, SC Transderna SRL. Alte rute sunt asigurate de operatori precum: SC Arpilaci SRL, SC Crislau Trans SRL, SC Darian concept SRL, SC Elidal Trans SRL, SC Kaszoni SRL, SC Niladam Trans SRL, SC Pavel Trans SRL, SC Razban Company. Companiile private de transport călători operează pe majoritatea rutelor dinspre și înspre Marghita, astfel încât municipiul are o accesibilitate ridicată.

Din motive practice, se impune amenajarea unei autogări locale, pentru a concentra atât punctele de plecare și intermediare, cât și punctele finale. În acest context, transportatorii județeni și naționali ar putea opera în condiții de eficiență maximă.

3.4.2 Eficiență energetică

3.4.2.1. Alimentare cu gaze naturale.

Rețeaua de distribuție a gazului din Marghita are în cea mai mare parte o vechime de peste 30 de ani, cu o lungime liniară de 49,4 km. Conform datelor colectate din teren, nu există zone neacoperite și nici oscilații de presiune care să afecteze desfășurarea activității agenților economici. Având în vedere amplasarea Municipiului Marghita în zona zăcămintelor de gaze naturale, consumatorii din orașul Marghita sunt racordați, în mare parte la rețeaua de alimentare cu gaz metan prin CT de cartier, CT de scară bloc și CT de apartament.

În municipiul Marghita, distribuția de gaze naturale este administrată de societatea EON ROMÂNIA S.A., iar situația consumului de gaze naturale se prezintă astfel la nivelul municipiului Marghita:

Din motive practice, se impune amenajarea unei autogări locale, pentru a concentra atât punctele de plecare și intermediare, cât și punctele finale. În acest context, transportatorii județeni și naționali ar putea opera în condiții de eficiență maximă.

Tabelul nr. 18

Consumul de gaze naturale

Tipuri de consumatori	2017	2018	2019
Consum abonați casnici (mii m ³)	3.752	4.150	4.235
Consum abonați terțiari (mii m ³)	375	427	485
Consum abonați asimilați (mii m ³)	53	51	38
Consum abonați secundari (mii m ³)	331	360	346
Consum abonați comerciali (mii m ³)	686	845	762

Sursa: PIEE Marghita, 2019

Numărul consumatorilor casnici ajunge la aproximativ 4.000 de gospodării și au un consum de 4.235 mii mc pe an și reprezintă 72 % din consumul de gaze naturale la nivelul anului 2019. Consumul total, ce include și agenții economici, este de 6.031 mii mc pe an. Valorile consumului casnic raportat la consumul total sunt ridicate din cauza faptului că în municipiu nu există un sistem de producere al agentului termic în soluție centralizată și nici rețea de distribuție apă caldă - abur.

3.4.2.2 Alimentare cu energie electrică

Localitatea Marghita este alimentată cu energie electrică prin intermediul rețelilor de medie tensiune de 20 KV, atât aeriene cât și subterane, din stația de transformare 110/ 20 KV. Aceasta este amplasată la marginea localității, în partea de vest. Alimentarea se realizează, de asemenea, din stația de transformare 110/ 20 KV Voivozi.

Posturile de transformare asigură transformarea tensiunii medii 20 KV în joasă tensiune 0,4 KV, care apoi este distribuită la consumatori prin rețele electrice aeriene de joasă tensiune LEA 0,4 KV.

Rețelele electrice de joasă tensiune sunt executate pe stâlpi din beton armat și pornesc de la posturile de transformare spre consumatorii din interiorul localității. În interiorul localității liniile electrice aeriene urmăresc traseul drumurilor și sunt executate la marginea carosabilului.

Localitățile Cheț și Ghenetea sunt alimentate cu energie electrică din axul Marghita - Valea lui Mihai prin 4 racorduri de 20 KV. Prin aceste racorduri sunt alimentate 4 posturi de transformare.

Posturile de transformare sunt de tip aerian, executate pe stâlpi din beton armat terminali și asigură transformarea tensiunii medii în joasă tensiune, care apoi este distribuită la consumatori prin rețele electrice aeriene de joasă tensiune. Rețelele de joasă tensiune sunt executate pe stâlpi din beton armat și pornesc de la posturile de transformare spre consumatorii din interiorul localității.

În interiorul localității urmăresc traseul drumurilor și sunt executate la marginea carosabilului. Conductorii electrici utilizați sunt conductori OL-AI 35-95 mmp. Pe stâlpii LEA 0,4 KV sunt montate corpuri de iluminat public cu lămpi cu vapori de mercur. Iluminatul public este acționat manual printr-un întrerupător amplasat într-o cutie metalică fixată pe unul din stâlpii LEA 0,4 KV. Consumatorii electrici din localitate sunt racordați la LEA 0,4 KV prin branșamente aeriene proprii cu măsură individuală a energiei electrice consumate.

Infrastructura sistemului de iluminat public din municipiul Marghita aparține operatorului de rețea S.C. Enel Distribuție S.A., iar aparatele de iluminat public sunt proprietatea municipiului Marghita. Primăria municipiului Marghita are în vedere și extinderi de rețele de iluminat public pe raza administrativ - teritorială, precum și realizarea iluminatului arhitectural la clădirile de patrimoniu, monumente istorice, statui și lăcașuri de cult.

În cursul anului 2019 au fost accesate fonduri pentru un proiect care vizează modernizarea iluminatului public în Municipiul Marghita. Obiectivele specifice ale proiectului sunt:

- 1 La nivelul municipiului Marghita s-a propus înlocuirea a 1.446 corpuri de iluminat vechi, necorespunzătoare, cu același număr de corpuri de iluminat pe bază de LED. Acestea din urmă asigură fluxul luminos, cu o eficiență energetică ridicată și emisii scăzute de CO₂.
- 2 În cadrul proiectului de modernizare s-a propus instalarea unui sistem de telegestiune cu funcție de comandă de la distanță al iluminatului public.
- 3 Sistemul de iluminat public se va extinde prin instalarea a 174 de stâlpi metalici, cu fundație de beton, și dotarea lor cu corpuri de iluminat de tip LED. De asemenea, vor fi instalate 186 de panouri fotovoltaice. Sistemul de iluminat va fi extins de la 58 km la 63 km.

3.4.3. Apă și canalizare

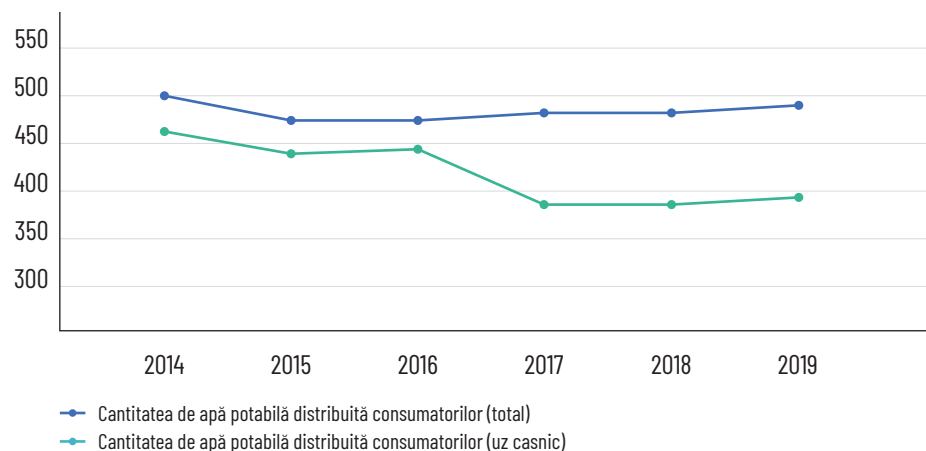
Marghita beneficiază de un sistem centralizat de furnizare a apei potabile, precum și de colectare și epurare a apei uzate. Distribuția apei potabile se realizează prin intermediul unei rețele de 32,5 km, având ca beneficiari aproximativ 13.175 locuitori, la nivelul anului 2020, conform datelor furnizate de Primăria Municipiului Marghita.

Serviciul de apă, canalizare și epurare este asigurat de SPAACS în cadrul sistemului public de alimentare cu apă, fiind constituit din conducte, armături și instalații anexe. Acestea asigură distribuția apei la consumatorul final. Operatorul asigură buna funcționare a serviciului de canalizare, care cuprinde totalitatea activităților necesare pentru colectarea, transportul și evacuarea apelor uzate de la clienții finali, către stațiile de epurare. Odată ajunse în stații, este asigurată epurarea eficientă a apelor uzate, cât și evacuarea în emisar. Pentru a controla deșeurile care ajung în rețeaua de apă, operatorul asigură colectarea, evacuarea și depozitarea adecvată a deșeurilor din gurile de scurgere. Gurile de evacuare pot ridica probleme de poluare din cauza nămolurilor depozitate și provenite din diverse activități. Operatorul asigură evacuarea, tratarea și depozitarea nămolurilor și a altor deșeuri. Un alt serviciu este cel prin care apele pluviale sunt evacuate din intravilanul localităților. Încărcătura microbiologică din apa uzată sau de canalizare, reprezintă un factor de risc pentru populație. Întregul volum de apă uzată este transportat prin sistemul de canalizare către stațiile de epurare, unde este tratat prin procedee mecanice și biologice specifice. La finalul procesului, apele tratate pot fi deversate în condiții de maximă siguranță în orice emisă (râu sau lac), fără a aduce vreun prejudiciu florei și faunei.

În cele două localități aparținătoare, problematic este satul Cheț unde nu există alimentare cu apă, sursele locale fiind constituite din fântâni; localitatea nu dispune de un sistem de colectare și epurare a apelor uzate. În localitatea Ghenetea alimentarea cu apă potabilă se face printr-un sistem de tip gospodăresc, de alimentare cu apă subterană de adâncime medie. Astfel, sursa este apa subterană a unui foraj, amplasat în gospodăria de apă, aflată în centrul de greutate al localității Ghenetea.

Conform datelor DJS Bihor, cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor în intervalul de ani 2014-2020 variază între 460 mii mc și 500 mii mc, din care, pentru uzul casnic variația este de 387 mii mc la 459 mii mc. Această variație se poate datora echilibrării balanței apei prin reducerea pierderilor necontorizate și nefacturate din rețea. În urma implementării proiectelor de modernizare și extindere a rețelei sunt contorizați toți beneficiarii.

Figura nr. 15

Capacitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor

Sursa: DJS Bihor, Fișa localității Marghita, 2020

Municipiul Marghita este structurat în jurul a 21 foraje de adâncime medie (120-150 m) și adâncime mare (300 m), prin care este asigurată alimentarea cu apă. Dintre acestea, 7 sunt amplasate intravilan și 14 extravilan. Pomparea apei se efectuează prin intermediul a 5 foraje din localitate (cuplate ca 3 și 2) în două turnuri a câte 20 m³, iar alte 9 foraje din extravilan pompează apa în rezervor. Două dintre forajele din localitate și cinci foraje din extravilan pompează apa direct în rețea.

Debitul apei este reglat pentru un debit de 110 l/ s și este distribuit prin conducta de aducțiune, fabricată din azbociment, având lungimea de 4 km. Uzina de apă administrează un rezervor de beton de 1000 mc, iar tratarea apei se realizează prin procedeul de clorinare. Apa este pompată cu ajutorul unui hidrofor cu o capacitate de 200 l/ s. Stația de pompare funcționează cu 3 pompe AN. Rețeaua are un nivel de pierderi de 20%, la un debit de 112.242 mc/ lună.

Avantajul stratului acvifer este că poate fi exploatat prin intermediul sondelor submersibile. Conducta de aducțiune preia apa brută și o distribuie în rezervorul de înmagazinare din localitate. Apa este tratată prin clorinare și distribuită consumatorilor finali.

Rețeaua de distribuție a apei este extinsă și în satul Ghenetea, alimentarea făcându-se prin țevi de polietilenă, de înaltă densitate, montate pe pat de nisip, dar

sub limita de îngheț a solului și în afara zonei carosabile. De asemenea, rețeaua este echipată corespunzător cu vane utilizate pentru sectorizare, golire și aerisire.

Prima rețea de canalizare a avut o lungime de 28 km, dar rețeaua reabilitată are 27 km. Diferența se explică prin faptul că rețeaua inițială a fost concepută în sistem divizor. Din lungimea totală, 6 km erau dedicați canalizării pluviale, dar pentru zona centrală. Totuși, în anul 2020, numărul de racorduri a fost de 2.243. O problemă importantă cu care s-a confruntat municipiul a fost că din cauza lipsei sistemului de canalizare pluvială, rețeaua de canalizare menajeră intra în presiune în timpul perioadelor de vârf a ploilor. Rezultatul a fost inundarea carosabilului și a zonelor pietonale.

Sistemele de colectare a apelor uzate a lipsit și în satele Cheț și Ghenetea. Localnicii erau nevoiți să vidanjeze periodic fosele septice sau să elimine dejecțiile pe diverse terenuri private.

În Municipiul Marghita există o singură stația de epurare care realizează epurarea mecano - biologică, cu nămol activ, a unui debit maxim de 87 l/ s. Debitul de apă uzată evacuată la nivelul anului 2020 a fost de 18,44 l/ s. Acesta a variat în perioada 2014-2020 între 22-25 l/ s și 14,58 l/ s. Localitatea beneficiază de rolul stației de epurare (aflată la 1,6 km în aval de centru și 0,6 km de marginea localității), inclusiv prin reutilizarea nămolului rezultat din procesul de colectare al apei. Astfel, nămolul este utilizat la acoperirea paturilor de deșeuri din gropile ecologice din județ. O altă utilitate profitabilă este utilizarea nămolului pentru fertilizarea terenurilor și înverzirea suprafețelor degradate. Nămolul rezultat din acest proces este în treaptă ecologică. Operatorul de salubritate SPAACS Marghita are astfel un avantaj economic. În Municipiul Marghita se exploatează în prezent (anul 2020) următoarele capacități:

STAȚII DE CAPTARE, TRATARE, POMPARE APĂ POTABILĂ 4 STAȚII	REȚELE DE TRANSPORT ȘI DISTRIBUȚIE APĂ 32.5 KM	BRANȘAMENTE APĂ 3176 BRANȘAMENTE
REȚELE CANAL MENAJER 27 KM	RACORDURI CANALIZARE MENAJERĂ 2243 RACORDURI	STAȚII DE EPURARE 1 STAȚIE DE EPURARE

În ceea ce privește populația Municipiului Marghita deservită în anul 2020 de către sistemul de furnizare apă, avem:

În baza statisticilor furnizate de Primăria Municipiului Marghita, pentru anul 2020, reiese că sistemul de furnizare al apei potabile este insuficient extins și nu funcționează la capacitatea necesară pentru a furniza fluxul și presiunea tuturor locuitorilor municipiului. În aceste condiții, furnizarea apei potabile se face doar pentru 13.175 de persoane din totalul populației orașului.

În urma discuțiilor din grupul de lucru s-a ajuns la concluzia că este nevoie de investiții majore în sistemul de furnizare al apei potabile, dar și în cel de canalizare. În acest context, este necesară rețehnologizarea stației de epurare a apei, urmată repunerea în funcțiune a stației de deshidratare, iar pentru că apa menajeră nu ajunge pentru stația de epurare, este nevoie de proiectarea unei stații moderne. Totodată, infrastructura mecanică fiind foarte uzată, prezintă pericol pentru exploatare. Capacitatea de furnizare a apei prin intermediul stației de epurare este limitată la nevoile orașului, iar municipalitatea va trebui să asigure alimentarea pentru localitățile Cheț, Ghenetea, Petreu și Abrămuț. În acest context, se impune și asigurarea alimentării cu energie electrică a stației, inclusiv pentru situațiile în care apar pene de curent. De asemenea, căile de acces către stație necesită reabilitare.

Cu toate că rețehnologizarea stației de apă s-a realizat în proporție de 90%, o serie de proiecte fiind deja în derulare pentru localitățile Cheț și Ghenetea, contorizarea consumatorilor încă reprezintă o problemă deoarece toate contoarele se află la interior.

3.4.4 Salubritate

În localitatea Marghita, dar și în satul Ghenetea, deșeurile sunt colectate atât din gospodăriile individuale, cât și de la persoanele juridice. Serviciul de colectare al

deșeurilor este asigurat prin contract cu societatea comercială AVE Bihor. Nivelul de colectare al AVE Bihor este de aproximativ 90 %. Acest nivel de colectare este atins cu toate că AVE Bihor este singurul operator de salubritate autorizat. De asemenea, operatorul asigură atât serviciile de salubritate, cât și pe cele de management al deșeurilor. Operatorul este o companie privată.

AVE Bihor, în calitate de unic operator de salubritate autorizat, oferă trei servicii pe trei categorii importante: salubritate (prin servicii de curățenie și întreținere a căilor publice), apă, canal și epurare (servicii de apă, canalizare și epurare) și spații verzi (amenajare și întreținere spații verzi).

În ce privește serviciul de curățenie și întreținere a căilor publice este axat pe:

- măturat manual și mecanizat al carosabilului, trotuarelor și parcarilor;
- stropirea și spălarea carosabilului;
- curățarea rigolelor;
- colectarea deșeurilor stradale accidentale și
- amplasarea pe domeniul public și golirea coșurilor și containerelor.

Tabelul nr. 19

Recipienți folosiți pentru colectarea deșeurilor

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Număr recipienți pentru colectarea deșeurilor municipale în două fracții distincte							
Pubelă (120 l)	1800	1800	1800	1900	2300	2300	2300
Container (1100 l)	66	66	66	66	66	66	66
Container (4500 l)	30	30	30	22	14	14	14
Număr recipienți folosiți pentru colectarea deșeurilor reciclabile							
Pubelă	34	34	34	34	34	34	34
Sac plastic (120 l)	0	0	0	25000	30000	30000	30000

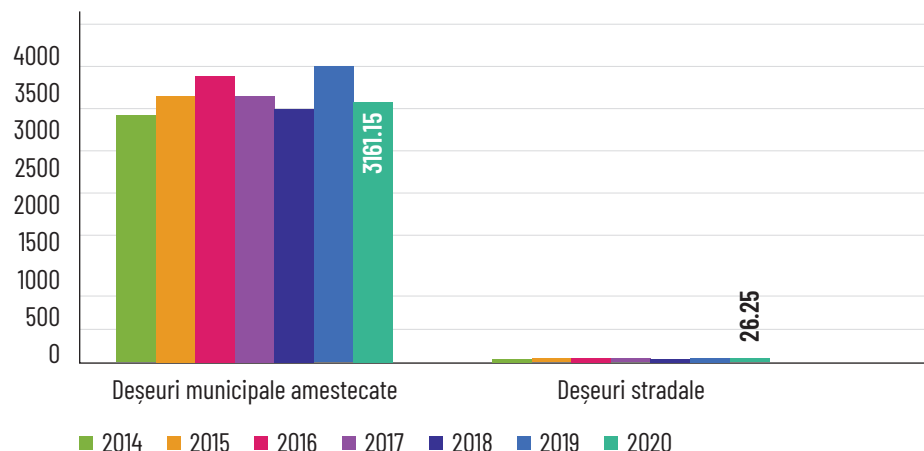
Sursa: Primăria Municipiului Marghita

În cadrul aceluiași serviciu, AVE Bihor asigură colectarea și transportul deșeurilor menajere, cu ajutorul unor autogunoiere, care preiau deșeurile din recipienții de colectare (pubele de diverse dimensiuni și utilizări), dar și deșeurile industriale și menajere. Totodată, AVE Bihor oferă și servicii de închiriere, vânzare și livrare.

În Municipiul Marghita există infrastructura necesară pentru colectarea selectivă a deșeurilor. Tariful practicat în anul 2020 pentru colectarea deșeurilor este de 16,35 lei/ persoană/ lună și de 80,85 lei/ tonă pentru deșeurile asimilabile ale agenților economici.

Figura nr. 16

Cantitatea de deșeuri în Municipiul Marghita

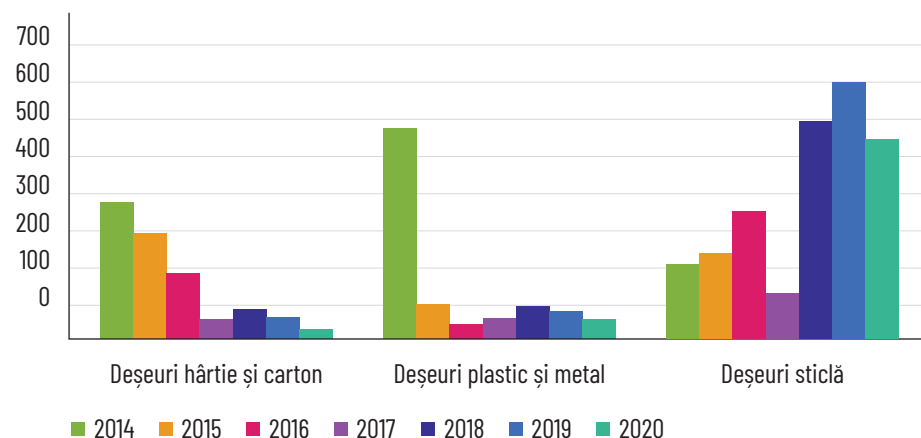

Sursa: Primăria Municipiului Marghita

În Marghita, există o singură stație de sortare a deșeurilor, aceasta procesând aproximativ 3.900 de tone de deșeuri pe an. Conform statisticilor, cea mai mare cantitate de deșeuri este cea de deșeuri municipal amestecate.

Figura nr. 17

Cantitatea de deșeuri reciclabile pe categorii în Municipiul Marghita

Sursa: Primăria Municipiului Marghita

Operatorul de salubritate AVE Bihor asigură serviciile contractuale, prin utilizarea a 4 autogunoiere de tip compactor, o autogunoieră, o autovidanță, un tractor cu remorcă MTZ, un buldoexcavator, un bobcat, o autoutilitară și o autospecială de măturat.

În perioadele de programare anterioare, Consiliul local al Municipiului Marghita s-a implicat în eficientizarea sistemului de salubritate, cât și în rezolvarea aspectelor problematice, prin intermediul a două proiecte, elaborate în baza legislației în vigoare:

- 1 Prin intermediul finanțărilor PHARE s-a întocmit documentația pentru realizarea unei stații de transfer pentru deșeurile colectate atât la nivelul Municipiului Marghita, cât și la nivelul a 12 comune învecinate. Studiul cuprinde aspecte importante, precum studiul de fezabilitate, analiza economico-financiară și studiul de impact, acesta din urmă incluzând cele 12 comune învecinate. Prin realizarea stației de transfer, Municipiul Marghita, împreună cu comunele învecinate, se înscriu pe linia de dezvoltare durabilă și ecologică, alături de marile centre urbane.

- 2 Prin programul de finanțare PHARE CES 2004 - localitatea Marghita, alături de localitățile Cheț și Ghenetea, au elaborat planul de colectare selectivă și transportul deșeurilor municipale în zona Marghita. Proiectul a permis achiziționarea unui mijloc de transport compactor, alături de care au fost amenajate platformele de colectare a deșeurilor, urmate de achiziționarea unui container și a unor europubele pentru deșeul menajer. Totodată au fost achiziționate și distribuite containerele pentru colectarea selectivă. Pentru a putea organiza și desfășura procesul de colectare selectivă și a fost amenajat un șopron pentru transformarea și depozitarea temporară a deșeurilor selective. Depozitul ecologic Marghita poate prelua întreaga cantitate de deșeuri selectate. De asemenea, depozitul primește statutul de Depozit ecologic județean.

3.4.5. Sănătate

Unități sanitare

În Municipiul Marghita funcționează o categorie variată de unități sanitare: spital, cabinete medicale de familie, cabinete medicale de specialitate, cabinete stomatologice, farmacii și puncte farmaceutice, policlinici, laboratoare medicale etc. Cel mai important operator de sănătate publică din Municipiul Marghita este Spitalul Municipal „Dr. Pop Mircea”.

Spitalul include secții precum: secția interne, secția chirurgie, secția ATI, secția pediatrie, secția obstetrică-ginecologie, secția nou-născuți. De asemenea, în cadrul spitalului funcționează compartimente de balneofizioterapie și recuperare medicală, psihiatrie, ortopedie și traumatologie, ORL, pneumologie, medicină internă (cu paturi de diabetologie și neurologie), ambulatoriu de specialitate integrată, anatomie patologică, laborator de analize medicale, radiologie - imagistică, endoscopie, compartimente auxiliare, camera de gardă, farmacie, dispensar TBC. Activitățile medicale și cele administrative, în sistem pavilion, se desfășoară la sediul unității din Marghita. Spitalul dispune și de o secție exterioară la Valea lui Mihai. Spitalul Municipal „Dr. Pop Mircea” Marghita asigură asistență medicală de specialitate, atât spitalicească, cât și ambulatorie, pentru o populație de aproximativ 100.000 de locuitori.

În Municipiul Marghita există 267 de paturi în unitățile sanitare, în special în spitale. Raportat la 1000 de locuitori revin 15,15 paturi, valoare de două ori mai mare față de media de la nivel județului Bihor (7,3 paturi în 2019) și media de la nivel național (6,9 paturi în 2019). La nivel local există 10 cabinete medicale de familie, 17 cabinete medicale de specialitate, 12 cabinete stomatologice, 6 farmacii și puncte farmaceutice, o policlinică și 4 laboratoare medicale și de tehnică dentară.

📍 **MARGHITA**
Spitalul Municipal "Dr. Pop Mircea"

Tabelul nr. 20

Unități sanitare în Municipiul Marghita

Unități sanitare	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Număr spitale publice	1	1	1	1	1	1	1
Număr paturi în unități sanitare	267	267	267	267	267	267	267
Număr cabinete medicale de familie	10	10	10	10	10	10	10
Număr cabinete medicale de specialitate	17	17	17	17	17	17	17
Număr cabinete stomatologice	10	12	12	12	12	12	12
Număr farmacii și puncte farmaceutice	6	6	6	6	6	7	7
Număr policlinici	1	1	1	1	1	1	1
Număr laboratoare medicale și de tehnică dentară	4	4	4	4	4	4	4

Sursa: Primăria Municipiului Marghita

În ceea ce privește numărul de cabinete și farmacii, se poate observa că în anul 2020, raportat la 10.000 de locuitori, revin 5,67 cabinete medicale de familie, 9,65 cabinete medicale de specialitate, 6,81 cabinete stomatologice, 3,87 farmacii și puncte farmaceutice și 2,27 laboratoare medicale.

Personal medical

În Municipiul Marghita situația infrastructurii sanitare este satisfăcătoare, cu perspectiva de îmbunătățire - atât în ceea ce privește infrastructura sanitară, cât și în ceea ce privește personalul medical. În anul 2020 în unitățile sanitare își desfășurau activitatea 53 de medici (dintre care 10 medici de familie), 14 stomatologi, 14 farmaciști și 142 de persoane angajate ca personal mediu sanitar. Ca și pondere, 81 % dintre medicii din municipiul Marghita, furnizează servicii medicale în Spitalul Municipal „Dr. Pop Mircea” Marghita.

Tabelul nr. 21

Personalul medical din Municipiul Marghita

Personal medical	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total	182	190	199	202	205	219	223
Număr medici (total)	52	52	52	51	51	54	53
1. Medici din spital	42	42	42	41	41	44	43
2. Medici de familie	10	10	10	10	10	10	10
Medici stomatologi	11	14	14	14	14	14	14
Număr farmaciști	11	11	11	11	14	14	14
Număr persoane angajate ca personal mediu sanitar	108	113	122	126	126	137	142

Sursa: Primăria Municipiului Marghita

În perioada 2014 - 2020 s-au înregistrat creșteri în ceea ce privește personalul mediu sanitar sau farmaciștii; numărul persoanelor angajate ca personal mediu sanitar înregistrând cea mai mare creștere în perioada analizată. Cu toate acestea, numărul total de medici a crescut în 2020 cu un procent de 3,92 %, față de anul 2014.

În urma discuțiilor din cadrul grupului de lucru, s-a concluzionat că domeniul sănătății publice necesită implementarea unor măsuri urgente și practice, chiar dacă valoarea investițiilor în acest domeniu în perioada 2014-2020, a fost ridicată. Astfel, s-a remarcat faptul că au fost efectuate reparații capitale la clădirile aflate în subordinea autorităților locale. Cu toate acestea, sunt necesare lucrări de reabilitare a clădirii ambulatoriului, precum și dotarea cu aparatură și tehnică modernă, împreună cu alte dotări, necesare pentru aducerea acestuia la standarde operaționale optime. Eforturile vor duce la crearea unor spații adecvate pentru pacienți. S-a constatat, de asemenea, că în urma implementării programelor de accesare de fonduri, actul medical s-a îmbunătățit considerabil și în aceste condiții, cadrele medicale pot desfășura activități medicale cu rezultate superioare. Din cauza contextului creat de pandemie, o parte a aparaturii este compatibilă cu necesitățile impuse pentru controlarea și administrarea situațiilor în contextul pandemiei de coronavirus. Cu toate eforturile financiare depuse, s-a constatat că există nevoi urgente neacoperite, cum ar fi aducerea blocului operator la standarde de calitate europene. Astfel, secția de chirurgie impune luarea de măsuri urgente pentru reabilitare și dotare, corespunzătoare. Un aspect important rămâne

prevenția și implicarea DSP și a medicinei primare în campaniile de conștientizare și mediatizare cu privire la diverse pericole la care se expun membrii comunității în vremurile de pandemie, dar și în afara lor. Acest efort este cuplat cu cel pentru cartografierea situației stomatologice în rândul copiilor din municipiul Marghita.

3.4.6 Educație

Unitățile de învățământ aflate în municipiul Marghita deservește atât orașul cu cele două sate aparținătoare, cât și comunele din vecinătate, mai ales pentru nivelul liceal. În Municipiul Marghita, la nivelul anului 2020 funcționau 4 structuri de învățământ preuniversitar:

- 1 Grădinița cu program prelungit nr. 1 din Marghita (grădiniță și creșă)
- 2 Colegiului Național „Octavian Goga”
- 3 Liceul Teoretic „Horváth János”
- 4 Liceul Tehnologic „Horea”.

Pe lângă acestea, în Municipiul Marghita își desfășoară activitatea și o structură de învățământ superior, și anume o filială a Universității de Vest “Vasile Goldiș” din Arad, care oferă programe de studii pe trei paliere (licență, masterat și studii

postuniversitare). Aceste programe sunt dezvoltate în permanență, oferind un grad ridicat de flexibilitate și sunt organizate cu ajutorul absolvenților Alunni ai Universității Vasile Goldiș. Filiala Marghita aparține de Facultatea de Științe Economice, cu specializarea Marketing în domeniul producției și consumului. Programul oferă o diversitate amplă de dezvoltare a carierei, prin marketing agricol, agro-alimentar, marketing al nevoilor financiare, turistice și de asigurări, dar și intern (agenții economice, piața locală, națională). Domenii actuale pot fi dezvoltate și în marketingul ecologic, al activităților culturale și al sănătății. Oferta specializării în câmpul muncii include și posibilitatea angajării ca șef serviciu marketing, manager marketing, specialist marketing, consilier economic în comerț, șef agenție publicitară, specialist relații publice, prezentator târguri și expoziții, director de vânzări, director magazine, manager zonă și șef birou aprovizionare-desfacere, dar și reprezentant comercial.

Oferta educațională include Școala Postliceală, cu specializarea Asistenți Medicali, din cadrul Fundației Vasile Goldiș, Arad. În urma absolvirii, studenții au posibilitatea de a lucra pe post de asistent medical generalist, asistent cabinet medical, asistent clinic, manager cabinet medical. Ramurile în care își pot exercita pregătirea sunt pediatrie, cardiologie, chirurgie, dar și în cadrul unor programe sociale.

 MARGHITA
Colegiului Național „Octavian Goga”

Populația școlară

Conform ultimelor informații oferite de Primăria Municipiului Marghita și DJS Bihor, la începutul anului 2020, populația școlară din Municipiul Marghita era de 409 preșcolari și 2.706 elevi. În ce privește numărul de copii înscriși în creșe, acesta a fost de 26 de copii în anul 2019, cel mai mare din perioada 2014-2019, iar în ce privește numărul de studenți/ cursanți înscriși în învățământul universitar, acesta s-a redus la 99 de studenți în anul 2019, comparativ cu anul 2014, când numărul de studenți a ajuns la 159 de studenți.

Tabelul nr. 22

Populația școlară, pe niveluri de educație

Tipuri de consumatori	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Copii înscriși în creșe	20	20	17	24	24	26
Copii înscriși în sistemul preșcolar	478	462	445	421	434	448
Copii înscriși în sistem preuniversitar, din care:	3042	3147	2977	2947	2870	2765
Elevi colegiul Național Octavian Goga	1608	1576	1489	1422	1364	1333
Elevi Liceul Teoretic Horvath Janos	884	1065	1033	1038	1025	958
Elevi Liceul Tehnologic Horea	550	506	455	487	481	474
Studenți și cursanți înscriși în învățământul universitar (licență și master)	159	140	116	122	101	99

Sursa: Primăria Municipiului Marghita și DJS Bihor, 2014-2020.

Populația școlară a înregistrat, în intervalul 2014-2020, un trend descendent, ritmul mediu anual de creștere fiind de -2 %. În perioada 2014-2020, scăderea populației școlare s-a produs la aproape toate nivelurile educaționale, cea mai semnificativă reducere a populației școlare a avut loc în anul 2016 când, în sistemul preuniversitar, numărul elevilor a scăzut cu 170 de elevi față de 2015. Singurul nivel educațional unde populația școlară a crescut, este cel al creșei.

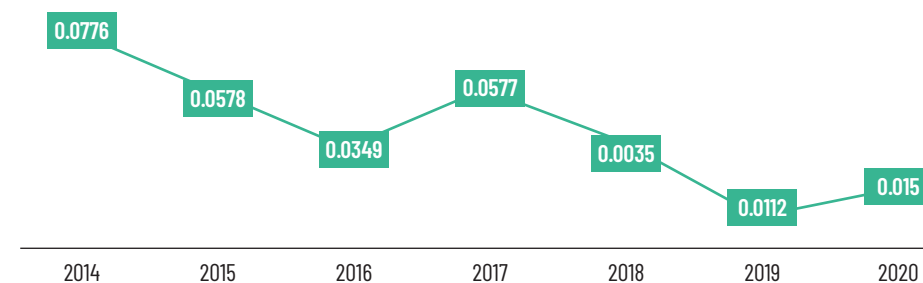
Având în vedere structura economică locală, care necesită competențe și specializări specifice pentru anumite industrii, rolul Liceului Tehnologic „Horea” este deosebit de important pentru formarea viitoarei forțe de muncă din Municipiul Marghita și din împrejurimi. Conform ofertei educaționale pentru anul școlar 2021-2022, Liceului Tehnologic „Horea” oferă următoarele specializări:

- la nivelul școlii profesionale: mecanic agricol, sudor, ospătar (chelner) vânzător în unități de alimentație ospătar, lucrător hotelier, bucătar, frizer, coafor, manichiurist, pedichiurist, confecționar articole din piele și înlocuitor, sudor, electromecanic utilaje și instalații comerciale, electrocasnice și din industria alimentară.
- la nivelul studiilor liceale: tehnician analize produse alimentare, tehnician în agricultură ecologică, tehnician în activități economice, tehnician în hotelărie, tehnician mecatronist, tehnician mecanic pentru întreținere și reparații, tehnician veterinar, tehnician în activități economice, tehnician în activități de comerț (zi și seară).

Conform Programului Național de Reformă, una din țintele naționale luate în considerare este reducerea ratei abandonului școlar timpuriu. Traectoria proiectată a ratei de părăsire timpurie a sistemului educațional este - conform Programului Național de Reformă - de la 16.3 %, în 2010, la 11.3 % în 2020. În Municipiul Marghita, traectoria proiectată a ratei de părăsire timpurie a sistemului educațional este de la 7,76 %, în 2014, la 1,50 %, în 2020, mult sub nivelul național.

Figura nr. 18

Rata de părăsire timpurie a sistemului educațional

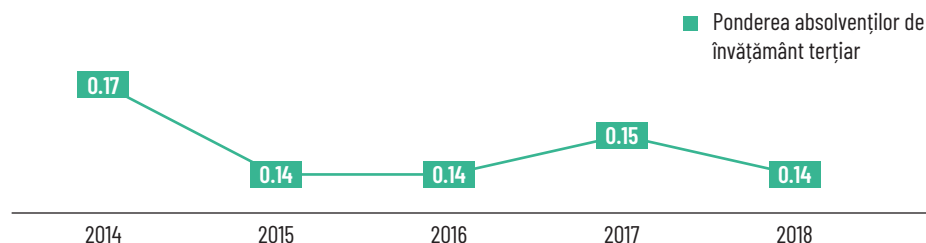
Sursa: Primăria Municipiului Marghita, 2020

■ Rata de părăsire timpurie a sistemului educațional

O altă țintă națională, Conform Programului Național de Reformă, vizează creșterea ponderii absolvenților de învățământ terțiar - de la 17,61 %, în 2010, la 22,17 %, în 2015, respectiv la 26,7 %, în 2020. Cu toate că în Municipiul Marghita, ponderea absolvenților de învățământ terțiar este în scădere, aceasta se regăsește sub nivelul național - 22,17 %, în 2015.

Figura nr. 19

Ponderea absolvenților de învățământ terțiar

Sursa: DJS Bihor, Fișa localității Marghita, 2020

Cadre didactice

Serviciile educaționale din Municipiul Marghita sunt furnizate de către 222 cadre didactice în anul 2020, numărul lor fiind în continuă scădere din 2014 până în 2020. În anul 2020, 16,22 % dintre cadrele didactice din Marghita își desfășoară activitatea în învățământul preșcolar (36 cadre didactice), 83,78 % în învățământul preuniversitar (186 cadre didactice). În perioada 2014-2020, la un cadru didactic din Municipiul Marghita revin, în medie, 13 elevi.

Tabelul nr. 22

Populația școlară, pe niveluri de educație

Număr cadre didactice	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Total (persoane)	256	245	229	226	231	228
învățământ preșcolar	41	38	36	36	36	36
%	16.02%	15.51%	15.72%	15.93%	15.58%	15.79%
învățământ preuniversitar	215	207	193	190	195	192
%	83.98%	84.49%	84.28%	84.07%	84.42%	84.21%

Sursa: DJS Bihor, Fișa localității Marghita, 2020

În schimb, cadrele didactice din învățământul preuniversitar sunt mult mai solicitate - media de elevi pe cadru didactic este de 15 persoane. Pe de altă parte, în învățământul preșcolar la un cadru didactic revin 12 elevi.

Infrastructură și dotări educaționale

Infrastructura școlară este formată din mai multe elemente precum: săli de clasă, laboratoare școlare, săli de gimnastică, terenuri de sport și PC-uri. În Municipiul Marghita, unitățile și structurile de învățământ dispuneau, în anul 2020, de 162 de săli de clasă, 28 de laboratoare școlare, o sală de gimnastică, 6 terenuri de sport și 351 de PC-uri.

Tabelul nr. 23

Dotări educaționale

Infrastructura educațională	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Număr săli de clasă	140	139	151	163	163	162
Număr laboratoare școlare	21	21	24	23	25	27
Număr săli de gimnastică	1	1	1	1	1	1
Număr terenuri de sport	6	6	6	6	6	8
Număr PC-uri	218	229	237	243	246	259

Sursa: DJS Bihor, Fișa localității Marghita, 2020

Sălile de clasă din Municipiul Marghita sunt mai puțin aglomerate decât situația întâlnită în Municipiul Oradea sau la nivel național. Astfel, în anul 2020, la o sală de clasă revin în medie, 16,7 elevi, la un laborator școlar revin 96,6 elevi, la un teren de sport 338,3 elevi, iar la un PC revin 7,7 elevi. Deși există o ușoară aglomerație a laboratoarelor școlare și o solicitare mai ridicată a infrastructurii școlare pentru practicarea unor activități sportive, situația din unitățile și structurile școlare din Municipiul Marghita este satisfăcătoare.

În urma discuțiilor grupului de lucru organizat pe chestiuni de educație, s-au conturat prioritățile educaționale pentru municipiul Marghita. Dintre acestea menționăm: nevoia urgentă de reabilitare a unor clădiri de școală și dotarea lor cu aparatură de laborator, dar și repunerea în funcțiune a unor clădiri, pentru a facilita prezența elevilor în conformitate cu noile standarde de igienă și sănătate;

📍 **MARGHITA**
Stadion

📍 **MARGHITA**
Bazin didactic de înot

construirea unei săli de sport și a unui teren de sport în aer liber, dar și reabilitarea curților de joacă din interiorul școlilor; organizarea liceului cu profil tehnic, specializat pe profiluri care să lărgescă oferta educațională; construirea unei clădiri pentru ateliere de specialitate; extinderea și amenajarea spațiilor din clădirile grădinițelor și construirea unei clădiri dedicată creșei.

3.4.7 Cultură, patrimoniu și agrement

Infrastructura pentru cultură și agrement

Biblioteca Municipală „Ioan Munteanu” și Casa de Cultură sunt principalele instituții din subordinea Primăriei, care se ocupă de activitățile culturale. Agendele, proiectele și parteneriatele multiple, pe care aceste instituții le-au inițiat și dezvoltat, s-au restrâns drastic. În anul 1950 s-a deschis Biblioteca publică din Marghita, care a fost redenumită „Ioan Munteanu”, având un fond de carte de 1300 de volume, provenite cu precădere din donațiile locuitorilor. Fondul de carte al bibliotecii a fost de 50.000 de volume, dar s-a înjumătățit în ultimii ani. Biblioteca avea doar 21.308 volume în 2020. Numărul de cititori activi s-a redus drastic, cu precădere pe fondul pandemiei. În anul 2014 erau 2.000 de cititori activi, număr care a scăzut la 1000 până în pandemie, iar după declanșarea acesteia, numărul a scăzut la 464. Persoanele adulte constituie 50% din numărul total de cititori, ceea ce semnalează nevoia adaptării fondului de carte la nevoile tuturor categoriilor de vârstă. Cu toate acestea, colaborările dintre bibliotecă și instituțiile de învățământ, au reușit să aducă copii din ciclul primar și preșcolar în instituția bibliotecii. Colaborările sunt atât din Marghita, cât și din localitățile limitrofe.

Tabelul nr. 24

Cultură și artă în Municipiul Marghita

Infrastructura educațională		2014	2015	2016	2017	2018
Biblioteci (Total)	Număr	6	6	6	5	5
Biblioteci publice	Număr	1	1	1	1	1
Volume existente în biblioteci	Număr	108442	96028	95706	90981	75279
Volume eliberate	Număr	53816	54679	58161	56094	48620
Cititori activi la biblioteci	Număr persoane	5746	3315	3832	3556	3495
Personalul angajat din biblioteci	Număr persoane	4	4	8	7	8

Sursa: DJS Bihor, Fișa localității Marghita, 2020

Organizarea activităților culturale s-a realizat și prin intermediul unor organizații neguvernamentale, precum Asociația Ansamblul Folcloric „Floarea Barcăului”, Horváth János Társaság, Asociația Pro Folk, Asociația Pozeon, Asociația Kencelet, Kiwanis și Clubul Rotary, împreună cu Biblioteca Județeană „Gheorghe Șincai” din Oradea. Blogul bibliotecii (<http://marghita-biblioteca-municipala.blogspot.ro/>), întreținut de bibliotecare, dar și evenimentele organizate în cadrul comunității, au fost printre mediile de promovare a activității bibliotecii.

Problema cu care se confruntă biblioteca este spațiul de funcționare impropriu și insuficient. Biblioteca a fost implicată în strategia cultural-educativă a Primăriei Municipiului Marghita, în anul 2018, printr-un proiect care a avut ca scop realizarea unui centru cultural-recreativ modern, care presupune reabilitarea și modernizarea clădirii bibliotecii. Au fost planificate dotările necesare bibliotecii, dar și amenajarea unei săli cu videoproiector, pentru desfășurarea cursurilor interactive cu elevii. De asemenea, s-a propus și finanțarea unor lucrări de reabilitare a subsolului, acesta nefiind funcțional.

Casa de Cultură a Municipiului Marghita este implicată în două tipuri de activități - cele proprii și cele găzduite. Dansurile populare românești și maghiare, dansul modern, formația de chitare, clubul de șah, activitățile sportive și de pictură reprezintă gama activităților proprii. Activitățile găzduite au fost organizate, până în 2013, sub formă de serbări, baluri ale bobocilor, spectacole în colaborare cu cluburile Interact (Rotary), Kiwanis, Asociația Horváth János Társaság și Asociația Pro Folk. Rolul educativ asumat al spectacolelor organizate în colaborare cu diverse organizații culturale, precum Teatrul Regina Maria din Oradea, Filarmonica de Stat din Oradea, dar și prin colaborări internaționale, au avut, de asemenea, menirea de a apropia cultura de comunitate. Datorită bunei colaborări cu instituțiile învățământ din municipiu, un număr semnificativ de elevi au putut participa în cadrul evenimentelor. S-a observat, însă, că numărul adulților care frecventează spectacolele este în continuă scădere.

Un reper al comunității este Clubul copiilor, care a înregistrat performanțe deosebite la nivel național și internațional, prin participarea la diverse concursuri; acesta înregistrează în continuare un număr mare de cereri pentru activitățile oferite. Totuși, numărul mare de posturi neocupate, alături de o promovare redusă, face ca activitatea să îi fie îngreunată.

În Marghita există o tradiție a festivalurilor, precum: Vetre Folclorice, Varietăți Bihorene, „Bihari Tulipân”, Toamna Marghiteană etc. Asociația „Horváth János Társaság” organizează anual un spectacol de umor cu denumirea de Farsangi Kabaré, Festivalul Cântecelor de Crăciun și Festivalul Corurilor. De asemenea,

minoritatea maghiară comemorează personalitățile literaturii maghiare: Horváth Imre, Ady Endre, dar și evenimente istorice.

Peisajul cultural din Marghita este completat de activitățile organizațiilor non-guvernamentale de profil, dintre care fac parte: Asociația Ansamblul Folcloric „Floarea Barcăului”, Asociația Pro Folk, Asociația Horváth János Társaság (activități culturale, sociale și educative), Asociația Pozeon, Clubul Kiwanis, Clubul Rotary, Asociația de Părinți „Octavian Goga”, Asociația Margittai Oskoláért Társaság și altele.

Activitățile organizațiilor non-guvernamentale sunt susținute de către Primăria Municipiului Marghita, în funcție de disponibilitatea fondurilor bugetare.

Infrastructură și activități sportive și de agrement

În ceea ce privește infrastructura de agrement, Primăria Marghita administrează un ștrand termal. Deși inițial ștrandul a făcut parte dintr-un proiect regional, care ar fi presupus integrarea unei serii de activități și elemente de infrastructură pentru turism și agrement, acesta funcționează momentan izolat, la scară locală, având o paletă de servicii limitate (numai bazine de apă termală neacoperite).

Infrastructura pentru sport și agrement cuprinde:

- Stadionul Municipal - teren de fotbal, pistă de alergare (în administrarea Primăriei Marghita), 2 săli de sport în imediata vecinătate a stadionului. Sporturi practicate: fotbal, tenis, tenis de masă, activități sportive ale școlilor. Sălile de sport sunt administrate de către Primăria Marghita, iar activitățile recreativ-sportive desfășurate aici se adresează atât comunității, cât și celor 3 unități de învățământ din municipiu (Colegiul Național „Octavian Goga”, Liceul Teoretic „Horváth János, Liceul Tehnologic „Horea”).
- Teren de tenis de câmp - administrare privată pe teren închiriat lângă Stadionul Municipal.
- Teren sintetic pentru mini-fotbal - se află în incinta Colegiului Național „Octavian Goga” - locația 2, unde se desfășoară cursurile pentru clasele I-IV. Terenul se află în administrarea municipiului Marghita. Aici se desfășoară ore de educație fizică, iar în restul timpului este deschis pentru activitățile sportive ale comunității.

- Complex sportiv - cu sală cardio, sală de forță, sală de fitness, saună - în administrare privată, pe strada Nicolae Bălcescu.
- Complex de fitness, sală de forță și piscină cu apă termală - în administrarea privată, la Hotel Ștrand Termal Marghita.
- Sală de gimnastică în cadrul Clubului copiilor (fitness, karate, judo) - sală aflată în administrarea Clubului Copiilor (Inspectoratul Școlar Județean).

Un domeniu important pentru economia și cultura municipiului Marghita este sportul și agrementul. Modernizarea și lărgirea bazei activităților sportive devine o prioritate, în condițiile noilor tendințe în sănătate. Ștrandul municipal ar putea beneficia de pe urma construirii unui bazin acoperit, dar și prin dezvoltarea unor servicii conexe. Atragerea unui număr mai mare de utilizatori, pe o perioadă îndelungată de timp, prin condiții superioare de cazare, comerț și alimentație publică, devine o opțiune viabilă. De asemenea, elevii unităților de învățământ din municipiul Marghita ar putea folosi bazinul acoperit în scop didactic. Acest tip de abordare a fost rezultatul vizitelor și discuțiilor reprezentanților oficiali în teren.

În prezent sunt în implementare două investiții care răspund acestor nevoi: construirea Centrului Multifuncțional Recreativ Marghita, respectiv construirea Bazinului didactic de înot.

Oferta de servicii recreative, sportive și de agrement se extinde la serviciile Hotelului Ștrand, accesul la un teren de tenis privat, dar și la șapte parcuri și zone verzi: parcurile de pe Calea Republicii, Strada Independenței, Strada Pandurilor, Strada Înfrățirii, Strada Crinului, Strada Progresului, zone verzi și scuaruri pe străzile C. Republicii, I.L.Caragiale, Eroilor, T. Vladimirescu și 1 Decembrie.

3.4.8 Asistență socială

În cadrul primăriei municipiului Marghita, responsabilitatea privind serviciile sociale revine Compartimentului de Asistență Socială. Acesta îndeplinește atribuții privind evidența persoanelor asistate social, acordarea de alocații de stat, ajutoare sociale, de urgență și alte ajutoare ocazionale (de înmormântare, de încălzire a locuinței etc.) și efectuarea de anchete sociale. Numărul de persoane asistate social a urmat un trend descendent în perioada 2014-2020. Dacă în anul 2014 numărul de persoane asistate social a fost de 549 persoane, în anul 2020, numărul acestor persoane s-a redus la jumătate, ajungând la 253 de persoane. În ceea ce privește numărul de persoane cu handicap indemnizabil, acesta a crescut în 2020, față de 2014, cu 58%.

Numărul mare al populației de etnie romă, alături de problemele cu care se confruntă (cum ar fi: sărăcia, analfabetismul, lipsa școlarizării, lipsa de calificare și excluziunea socială) generează o perspectivă specifică, cu privire la eficacitatea serviciilor sociale, care sunt în responsabilitatea expertului local pe problemele populației romă. Printre sarcinile expertului menționăm: medierea, consilierea, îndrumarea, planificarea activităților legate de comunitate și monitorizarea intervențiilor în comunitate. Implicarea în comunitatea romă se efectuează prin intermediul unei echipe interdisciplinare, axată pe deservirea funcționării autorităților publice locale, dar și a comunității de romi. Expertul local intervine nu doar în cadru instituțional, ci și în comunitate, pentru a asigura relația cu diverse servicii specializate de asistență socială, educativă, locativă, de sănătate, de igienă și medicală. În anul 2020, numărul de cazuri noi în sistemul de protecție al copilului a fost 1, în timp ce numărul de încetări din sistemul de protecție a fost 3. Numărul copiilor nou-născuți, abandonați în maternitate, a crescut cu 5 copii în 2020, comparativ cu 2019, iar cel al copiilor abandonați a crescut cu 4 în aceeași perioadă.

Obiectivul general al Compartimentului de Asistență Socială constă în asigurarea furnizării serviciilor sociale în mod diversificat și echitabil pentru toate categoriile de beneficiari la nivel local și creșterea calității serviciilor oferite beneficiarilor. Din raportul Compartimentului de Asistență Socială pentru anul 2020, rezultă că:

- Numărul de cazuri noi (intrări) în sistemul de protecție al copilului în anul 2020, a fost de 1, în scădere față de anii precedenți;
- Încetările din sistemul de protecție a copilului în anul 2020 au fost în număr de 3;
- Numărul de beneficiari ai serviciilor în domeniul protecției copilului la sfârșitul anului 2020 a fost de 110 și înregistrează o creștere de 8,9 % față de anul precedent;
- Numărul cazurilor privind copiii străzii, copiii delincvenți, copii repatriați în anul 2020 a fost de 6, înregistrându-se o ușoară creștere față de 2018;
- Numărul copiilor adoptați în anul 2020 a fost de 9, iar în anul 2014 a fost de 22;
- Numărul de beneficiari ai serviciilor în domeniul protecției persoanelor adulte, respectiv adulte cu handicap, la sfârșitul anului 2020, a fost de 7;
- Numărul de beneficiari ai serviciilor sociale pentru persoane adulte, respectiv adulte cu handicap, externalizate la finele anului 2020, a fost de 42;
- Numărul de copii încadrați în cadre de handicap a fost, în 2020, de 33;
- Numărul de persoane adulte încadrate într-un grad de handicap a fost de 520, în anul 2020, înregistrând o creștere de 18,99 % față de anul 2014.

La nivelul municipiului Marghita problema locuințelor sociale necesită intervenții urgente. Din cele 75 de locuințe sociale din Marghita, 41 sunt în stare avansată de degradare și necesită intervenții majore. Acestea din urmă sunt amplasate majoritar în zona străzilor 1 Decembrie și Tudor Vladimirescu. Amplasarea locuințelor sociale în zone separate, chiar dacă este preferată de beneficiari, precum și lipsa servicii publice și a căilor de acces modernizate, contribuie la adâncirea fenomenului de segregare socială. Alte 19 locuințe, chiar dacă se află într-o stare mai bună, necesită și ele la rândul lor intervenții pentru modernizare. Autoritățile și-au asumat implicarea și gestionarea problemei, și caută în prezent surse de finanțare.

Famiile care se încadrează pentru a fi găzduite în cele 75 de imobile sociale, au între 1 și 10 membri. Proportia persoanelor de etnie romă este de 90 %, ale căror venituri provin din ajutoare sociale și alocațiile copiilor. Aceștia prezintă dificultăți majore cu privire la plata chiriei și acoperirea nevoilor zilnice. Din cauza lipsurilor acute, calitatea și nivelul vieții în aceste locuințe sunt deosebit de scăzute. Persoanele care locuiesc în aceste imobile nu se pot îngriji de ele și nici nu pot să își plătească chiriile și utilitățile, motiv pentru care autoritățile sistează furnizarea acestora.

Autoritățile se confruntă cu creșterea numărului de cereri pentru suplimentarea locuințelor sociale, în timp ce înregistrează un număr mare de locuințe deja existente aflate în stare avansată de degradare, fapt ce obligă autoritățile să prioritizeze intervențiile și să amelioreze situația existentă, mai ales pe fondul nemulțumirilor generate de condițiile de trai, care sunt la limita locuibilității. Astfel, autoritățile planifică intervenții în comunitățile deja existente, precum și în construirea sau amenajarea de locuințe noi.

În activitatea de asistență socială a fost nevoie de cooptarea unor parteneri specializați în domeniu. Fundația creștină Elim a preluat responsabilitatea pentru programele cu categorii vulnerabile; aceste programe presupun activități cu copii și tineri, iar Fundația Caritas Catolica Marghita este implicată, cu precădere, în programe cu persoane vârstnice. Aceste tipuri de organizații sunt implicate deoarece activitățile lor sunt complementare activităților Primăriei și ale altor instituții publice. Activități similare se întreprind și în localitatea Cheț, prin intermediul Asociației Kécentlé.

Fundația Elim este o organizație non-guvernamentală care are o tradiție de peste 30 de ani și oferă o gamă largă de servicii sociale pentru mai multe categorii de persoane aflate în dificultate. Misiunea fundației constă în asigurarea de sprijin material, emoțional, spiritual, educațional, pentru persoane aflate în dificultate și crearea unui sentiment de apartenență, unde deopotrivă beneficiarii și angajații

sunt respectați și apreciați. Scopul acestei fundații este acela de desfășurarea de activități de ajutorare a persoanelor defavorizate; activități de reabilitare și integrare socială; derulare de servicii sociale; educație și formare profesională; derulare de activități de inserție socio-profesională. Printre obiectivele strategice ale Fundației Elim se află derularea de servicii sociale pentru mai multe categorii de persoane defavorizate, respectiv creșterea capacității de furnizare a serviciilor sociale persoanelor din medii defavorizate și/ sau de etnie romă.

Conform Raportului Anual 2018 al Fundației Elim, aceasta oferă servicii pentru diferite categorii de persoane defavorizate cum ar fi:

- Copii separați de părinți: Centrul rezidențial pentru copilul separat temporar sau definitiv de părinții săi - Case de tip familial. Acest Centru are ca beneficiari 15 copii cu vârste cuprinse între 7 și 19 ani, asistați în trei case de tip familial, respectiv: „Casa Marghita”, „Casa Poiana Verde” și „Casa cu Flori”;
- Copii și tineri cu dizabilități: Proiectul - Locuință protejată pentru persoane cu dizabilități „CASA SILVIA” care are 6 beneficiari cu vârste cuprinse între 18 și 26 ani;
- Persoane fără adăpost: Proiectul PLASAMENTE FAMILIALE, care are ca beneficiari 7 copii cu vârste între 7 și 17 ani; Proiectul *CENTRUL DE PRIMIRE ÎN REGIM DE URGENȚĂ PENTRU PERSOANE FĂRĂ ADĂPOST "ELIM"* care are ca beneficiari 11 persoane cu vârste între 18 și 58 de ani;
- Persoane de etnie romă - Promovarea dreptului la educație, protecție și sănătate prin asigurarea nevoilor de bază, crearea unor mijloace de trai durabile, antreprenariat și dezvoltare în comunitățile marginalizate - 35 familii, respectiv 152 persoane din comunitatea romă din zona Tudor Vladimirescu, Marghita;
- Familii defavorizate - 231 persoane (52 de familii) cu vârste cuprinse între 0 și 82 de ani;
- Case pentru persoane defavorizate - beneficiari fiind două familii și 6 tineri post-institutionalizați.

Asociația Caritas Catolica Oradea - filiala Marghita asigură servicii sociale pentru persoanele vârstnice din Marghita și din localitățile înconjurătoare în cadrul a patru programe:

- îngrijire la domiciliu pentru bătrâni
- centru de zi și club pentru bătrâni
- cantină socială
- cămin de bătrâni.

Numărul beneficiarilor de îngrijiri la domiciliu pentru persoane în vârstă a ajuns la 55 în prezent, față de 27 în 2014. Cererile cele mai multe nu provin din municipiul Marghita, ci din localitățile limitrofe - în aceste localități, accesul la servicii medicale este limitat pentru persoanele în vârstă. În cadrul asociației își desfășoară activitatea 5 persoane. Cu toate că programul este funcțional din 1997 și a dovedit o eficiență sporită, acesta nu poate fi extins și mărit din cauza lipsei fondurilor. Persoanele vârstnice care beneficiază de serviciile centrului de zi și ale clubului, sunt în număr de 30. Serviciile socio-culturale se axează pe proiecții de film, audiții muzicale. În cadrul cantinei sociale sunt deservite aproximativ 35 de persoane, dar se adresează întregii populații a municipiului, nu doar persoanelor vârstnice. Datorită faptului că există un număr mare de cereri pentru cantină, se ia în considerare mărirea capacității de servire, mai ales că există o infrastructură bine organizată și acreditată, alcătuită dintr-o clădire nouă, cu bucătărie. Un alt serviciu important este căminul de bătrâni, care are în grijă 48 de beneficiari. Asociația Caritas Catholica este acreditată, iar serviciile sunt oferite la prețuri modice, care depind de situația financiară a beneficiarului.

Serviciile organizațiilor se adresează și unei părți a populației de etnie romă, ducând la o ameliorare a calității vieții acestora.

Asociația Kécenlét a fost creată ca o inițiativă a Bisericii Reformate din satul Cheț cu misiunea de a sprijini comunitatea locală. Reprezentantul său legal este și slujitorul bisericii. ONG-ul a fost creat pentru a putea accesa finanțări specifice, atât la nivel național, cât și internațional. Scopurile asociației, așa cum apar în statutul său, sunt:

- Inițierea, organizarea și dezvoltarea programelor culturale, sociale, educaționale, sportive;
- Organizarea de tabere, seminarii, cursuri de instruire;
- Sprijin organizațional pentru activități legate de turism;
- Sprijin social pentru cei săraci;
- Organizarea telecentrului informațional, un centru cultural, de divertisment, recreativ, care va contribui la dezvoltarea morală, economică și culturală a satului;
- Sprijinirea și dezvoltarea infrastructurii intelectuale;
- Furnizarea unui cadru adecvat de instruire și educație pentru tineri și adulți;
- Bursa de studiu;
- Reprezentarea și susținerea intereselor tinerilor din România.

Activități desfășurate:

- Educație non-formală și consiliere pentru copii și tineri afectați de sărăcie, în special pentru romi:
 - Înainte și după școală: asistență a copiilor și tinerilor care își fac temele pentru prevenirea abandonului școlar, consiliere, oferirea de mese calde etc. Zilnic există între 60 și 80 de copii, cu vârste cuprinse între 6 și 14 ani, care participă la activități;
 - Motivația copiilor și tinerilor pentru a finaliza cel puțin școala primară și gimnazială;
 - Ajutarea elevilor să se înscrie la școală sau universitate;
 - Integrare socială, inclusiv consiliere pentru prevenirea și corectarea comportamentului deviant, consumul de alcool etc., cât și activități cu familiile acestora;
- Distribuția regulată a materialelor pentru persoanele în vârstă afectate de sărăcie;
- Distribuția de haine și alimente pentru romii afectați de sărăcie;
- Activitățile pentru tineri sunt: tabere de vară pentru dezvoltarea abilităților de viață, cluburi de tineret (de exemplu studiu biblic), concursuri etc.

Marghita beneficiază de o prezență remarcabilă a asociațiilor non-guvernamentale, creându-se contextul ideal pentru promovarea voluntariatului, dar și a inițierii unor proiecte de economie socială - rezultatul ar putea fi creșterea capitalului social. Riscul sărăciei și excluziunea socială marchează priorități în asistența socială.

3.4.9 Situații de urgență, siguranță și ordine publică

În municipiul Marghita funcționează o subunitate a Inspectoratului pentru Situații de Urgență „Crișana” al județului Bihor și anume, Detașamentul 2 Pompieri Marghita. Acesta asigură intervenția în situațiile de urgență și în alte localități.

Principalele activități derulate de Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Crișana” sunt concentrate pe activitatea de prevenire a situațiilor de urgență, monitorizarea și gestionarea situațiilor de urgență, exerciții de cooperare, activitatea de formare și pregătire în descarcerare și asistență medicală de urgență.

În ceea ce privește activitatea de prevenire a situațiilor de urgență, în anul 2020, au fost efectuate 20 de controale, în creștere cu 11 % față de cele 18 controale din anul precedent. Pe parcursul aceluiași an, au fost desfășurate activități de control la un număr de 13 operatori economici, 6 instituții și 1 obiectiv de investiții.

Tabelul nr. 25

Controale ISU

Număr controale în situații de urgență	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Operatori economici	18	17	16	13	13	12	13
Instituții	6	6	6	5	6	5	6
Obiective de investiții	-	-	1	1	1	1	1
TOTAL	24	23	23	19	20	18	20

Sursa: Primăria Municipiului Marghita, 2020

Din totalul intervențiilor (altele decât SMURD) de la nivelul anului 2020, 11 au fost la incendii, 1 incendiu de vegetație uscată și altele, 9 alte situații de urgență, 5 de intervenții pentru asistența persoanelor, o operațiune de salvare de animale, 6 misiuni de asigurare/ supraveghere zonă.

Tabelul nr. 26

Activități pentru pregătire în domeniul situațiilor de urgență

Număr activități	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
La nivelul localităților	8	6	4	12	12	3	1
La nivelul operatorilor economici	15	14	13	12	4	3	2
La nivelul instituțiilor publice	2	3	3	3	3	3	3
Intervenții incendii	6	8	10	7	9	14	11
Intervenții vegetație uscată și altele	3	5	4	3	2	4	1
Intervenții situații de urgență	7	6	4	6	8	9	9
Intervenții pentru asistența persoanelor	1	2	6	3	4	5	5
Intervenții salvare de animale	1	0	2	1	0	2	1
Misiuni de asigurare/supraveghere zonă	5	10	4	8	9	13	6

Sursa: Primăria Municipiului Marghita, 2020

În ceea ce privesc intervențiile echipajelor SMURD, se observă o creștere semnificativă a numărului de cazuri din 2014 până în 2020. Dacă în anul 2014, au fost înregistrate 16 cazuri, în anul 2020 numărul de cazuri înregistrate a fost de 48, de 3 ori mai mare decât cel înregistrat în 2014. Analiza efectuată relevă o creștere a intervențiilor la nivelul fiecărui an. Din numărul total de intervenții înregistrate în anul 2020, echipajele SMURD au participat la 22 cazuri de ajutor medical de urgență, 5 cazuri de asistență a persoanelor, 11 cazuri pentru asigurarea personalului de intervenție la incendii, 10 intervenții pentru descarcerare.

Tabelul nr. 27

Intervențiile echipajelor SMURD

Număr cazuri	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ajutor medical de urgență	8	12	16	21	24	18	22
Asistență a persoanelor	1	2	6	3	4	5	5
Asigurarea personalului de intervenție la incendii	6	8	10	7	9	14	11
Intervenții pentru descarcerare	1	3	4	6	11	18	10
Total	16	25	36	37	48	55	48

Sursa: Primăria Municipiului Marghita, 2020

În ce privește siguranța și ordinea publică, la nivelul Municipiului Marghita, aceste servicii sunt asigurate de Poliția Locală Marghita. În prezent, Primarul municipiului Marghita îndeplinește funcția de autoritate publică executivă, conform Legii de funcționare a poliției locale Legea 155/2010. Poliția Locală Marghita este condusă de către Șeful Serviciului Poliției Locale, care își îndeplinește atribuțiile în mod nemijlocit sub autoritatea și controlul primarului. Compartimentele direct subordonate Șefului serviciului poliției locale se stabilesc prin Organigrama aprobată prin Hotărâre a Consiliului Local Marghita.

Conform Regulamentului de organizare și funcționare al Poliției Locale Marghita din 2020, activitatea desfășurată de către Poliția Locală Marghita este supravegheată de către membrii Comisiei Locale de Ordine Publică, organism cu rol consultativ, compus din: Primarul Municipiului Marghita; șeful Poliției Municipiului Marghita; șef serviciu al Poliției Locale Marghita; secretarul Municipiului Marghita; 3 consilieri locali. În baza art. 257 și 258 din Regulamentului de organizare și funcționare al Poliției Locale Marghita din 2020, “pentru activitatea de comunicare și monitorizare, Poliția Locală dispune de următoarele echipamente: antenă recepție, stație date,

calculatoare, telefoane rețele fixe, telefoane mobile, sistem interdual de recepție, fax, imprimantă, xerox, rețea telefonie interC (convorbiri interne cu structuri ale Poliției Române și ale Jandarmeriei Române), etc. Autonomia energetică a echipamentelor este asigurată cu sursa „UPS” pentru echipamentul de dispecerizare, calculatoare și bazele de date deținute de Poliția Locală a Municipiului Marghita”.

Tabelul nr. 28

Siguranță și ordine publică - Municipiul Marghita

Număr cazuri		2014	2015	2016	2017	2018	2019
Infrapecțiuni cercetate și soluționate de poliție	Număr	-	471	355	509	521	1114
Persoane condamnate/sancționate definitiv aflate în penitenciare (inclusiv centre de detenție și centre educative)	Număr persoane	39	38	36	27	19	20

Sursa: DJS Bihor, Fișa localității Marghita, 2020

În anul 2019, în Municipiul Marghita, numărul de infracțiuni cercetate și soluționate de poliție au fost de două ori mai mari decât cele înregistrate în anul 2018 (1.114 infracțiuni, comparativ cu 521 infracțiuni în 2018). În ce privește numărul de persoane condamnate/ sancționate definitiv, aflate în penitenciare (inclusiv centre de detenție și centre educative), acesta a înregistrat o scădere în perioada 2014-2019, de la 39 de persoane în 2014, la 20 de persoane în 2019.

În municipiul Marghita există un sistem de supraveghere cu camere video a cărui implementare a început în 2013, cu 36 camere. De atunci acesta a fost extins, în prezent existând 114 camere de supraveghere în municipiul Marghita. Sistemul are nevoie de modernizări, iar din perspectiva siguranței populației, atât în trafic, cât și în spațiile publice, se propune instalarea unui număr mult mai mare de camere de supraveghere. De asemenea, se impune actualizarea planului de semaforizare al municipiului. Un astfel de sistem contribuie semnificativ la eficientizarea diverselor aspecte de lucru ale Poliției, atât la nivel național, cât și local. Acestuia i se adaugă și rolul sistemului de semaforizare, care asigură fluiditatea și siguranța traficului urban. În aceeași ordine de idei, iluminatul trecerilor de pietoni contribuie la siguranța acestora și la o mai bună organizare a traficului. De asemenea, situațiile de urgență pot fi semnalate și administrate eficient, prin îmbunătățirea sistemului de avertizare și înștiințare.

3.4.10 Marghita - Smart City

Municipiul Marghita are în derulare programe pentru implementarea treptată a conceptului de Smart City. În anul 2020, municipiul a finalizat implementarea proiectului ROHU-179, finanțat prin Programul Interreg V-A România-Ungaria 2014-2020, care a avut ca principal obiectiv îmbunătățirea interacțiunilor profesionale transfrontaliere la nivelul unităților administrativ-teritoriale de mărime medie și mică din zona de graniță, contribuind astfel la creșterea calității serviciilor publice pe care acestea le oferă. Proiectul a avut ca rezultate:

- Îmbunătățirea infrastructurii IT din cadrul Primăriei Municipiului Marghita prin achiziția de echipament specific: computere performante; tablete și camere video cu fixare pe corp care vor fi utilizate de personalul primăriei care desfășoară activitate pe teren; licențe Office și Windows; dezvoltarea unui soft specific administrației publice locale care va servi la îmbunătățirea capacității municipalității de a colecta, procesa și stoca diverse date;
- Identificarea diverselor modalități de utilizare a mijloacelor IT în activitatea Primăriei Municipiului Marghita pentru a îmbunătăți managementul datelor publice prin elaborarea unui studiu pe această temă și care se va centra pe identificarea de exemple de bună practică în utilizarea instrumentelor IT în colectarea, prelucrarea și stocarea datelor publice de către localitățile mici și mijlocii. Studiul propune, de asemenea, soluții pentru utilizarea instrumentelor IT în munca de teren a personalului din primărie.

Municipalitatea încă nu a implementat un program de organizare a administrației pe baza programărilor online. Inițiativa există, urmând să fie implementată în viitorul apropiat. În același stadiu de implementare se află și sistemul pentru organizarea registraturii și serviciului de arhivare. Un aspect important îl reprezintă baza de date geospațiale (GIS), care este implementată și funcțională doar la nivel spațial, în urma perioadei de programare 2014-2020. Prin intermediul unui proiect finanțat prin POCA, municipalitatea intenționează să finalizeze implementarea întregului program pentru optimizarea și organizarea geospațială a teritoriului municipal.

Municipalitatea oferă o serie de facilități angajaților pentru ca satisfacția la locul de muncă să crească, împreună cu eficiența angajaților. În această ordine de idei, municipalitatea dispune de un sistem de videoconferință, un sistem de sonorizare, servere și softuri necesare activității directe a angajaților, cu precădere în cadrul birourilor de contabilitate, de taxe și de impozite. Totodată, municipalitatea intenționează să extindă programul de digitalizare pentru restul serviciilor și birourilor din cadrul primăriei. Cetățenii municipiului pot, în schimb, să efectueze diverse plăți în regim online, cum ar fi taxele și amenziile.

Facilitarea informației atât pentru populația municipiului, cât și pentru turiști, se va realiza prin intermediul infochioșcurilor, care vor fi amplasate la primărie, într-o primă fază, apoi în diverse zone de interes din oraș. Acest pas va fi implementat odată cu realizarea unui sistem Wi-Fi, care va oferi servicii de internet gratuit, pe raza întregului municipiu.

La nivelul municipiului Marghita, mărimea orașului și numărul de locuitori, devin un factor de facilitare al implementării obiectivelor SMART City. Conceptul SMART City este aplicabil următoarelor domenii: administrație publică locală, energie (electrice și termice), sănătate, infrastructură (rețele de utilități și construcții), transport public, educație și mediu. Elementele componente sunt integrate pentru funcționarea optimă a serviciilor publice, reducerea consumului în exces și a pierderilor, dar și a cheltuielilor, acestea fiind investite optim în dezvoltarea altor proiecte.

Implementarea sistemului Smart City va duce la creșterea atractivității orașului atât pentru investitori, cât și pentru turiști, dar va crește și nivelul de confort al cetățenilor. Acestor beneficii li se adaugă și siguranța populației, creșterea prosperității locale, servicii de educație, servicii medicale și sociale mai bune. Sistemul Smart City presupune implicarea în administrația locală, prin organizarea modulelor informatice integrate, alături de proiectele de informatizare a guvernantei digitale, stabilirea și optimizarea unui circuit digital al documentelor, dar și arhivarea lor electronică.

Un alt domeniu important pentru conceptul de Smart City este infrastructura și tehnologia, care înglobează construcțiile, rețelele de utilități, dar și sisteme inteligente pentru clădiri și rețelele de utilități. Acestui domeniu i se alătură cel de transport public, proiectat nu doar pentru raza municipiului, ci și pe raza comunelor învecinate. În cadrul proiectului se pot implementa tehnologii de tipul e-ticket, demand responsive transit, dar și de car-sharing. Printre cele mai importante elemente le constituie educația, sănătatea și mediul. Aceste domenii presupun informatizarea sistemului pentru a coordona suportul pentru medicina digitală, implementarea de proiecte de tip e-Learning, dar și informatizarea pentru spațiile de interes public.

Turismul este, de asemenea, un domeniu care poate beneficia de pe urma conceptului de Smart City prin colectarea și prelucrarea datelor pentru a oferi o imagine de ansamblu, clară asupra nevoilor din domeniu.

La nivel practic, conceptul de Smart City se bazează pe implicarea investitorilor în economia municipiului, prin intermediul unei platforme de atragere și informare a investitorilor, un prim pas în dialogul dintre investitori și autoritățile locale.

Investitorii vor avea acces la toate informațiile despre oportunitățile oferite de terenuri și facilități, colaborarea cu autoritățile, avantajele competitive ale zonei, accesibilitate și calitatea vieții.

Un pas important înspre crearea conceptului de Smart City este crearea unei platforme unice, care să ofere cursuri gratuite online pentru dezvoltarea competențelor digitale și dezvoltare durabilă, care ar duce la formarea membrilor comunității într-un stil de viață responsabil și ecologic, dar și adaptarea acestora la transformarea digitală a serviciilor publice. Proiectul ar crea un context favorabil pentru integrarea digitală a tuturor grupelor de vârstă și a categoriilor sociale.

Utilitatea proiectelor în cadrul conceptului de Smart City se bazează și pe susținerea inovării în învățământul profesional și tehnic. Extinderea proiectului în mediul învățământului profesional și dual având potențialul de a crea o generație de profesioniști, pregătită la nivel european pentru integrarea în câmpul muncii.

Transporturile pot beneficia de pe urma conceptului de Smart City prin crearea unei aplicații regionale pentru transportul public interurban, care ar corela rutele de transport public județean cu mersul trenurilor, cu scopul de a facilita transportul intermodal. Acestui aspect pozitiv, i se poate adăuga încurajarea mersului pe jos sau cu bicicleta, atât în oraș, cât și dinspre/ înspre localitățile limitrofe.

Pregătirea personalului în utilizarea bazelor de date urbane - GIS - ar crea un mediu propice pentru planificarea intervențiilor și dezvoltării orașului, dar și evaluarea impactului asupra acestuia.

O prioritate pentru creșterea confortului membrilor comunității presupune crearea unei platforme pentru servicii publice digitale și sistem de programare online, cărora li se adaugă serviciile de registratură și arhivare digitală, precum și infochioșcuri și Wi-Fi gratuit pe raza întregului municipiu. Interacțiunea și colaborarea dintre cetățeni și autorități presupune eficiență și transparență. Grijă față de membrii vulnerabili ai comunității poate fi materializată prin monitorizarea persoanelor vârstnice, dezvoltarea sistemului de e-Learning în mediul școlar, crearea de școli inteligente, care ar utiliza noile tehnologii educative și de comunicare, înnoirea mobilierului urban, pentru a acomoda accesul la Wi-Fi gratuit, stâlpi de iluminat inteligenți pentru eficientizarea consumului de curent, dar și pentru monitorizarea calității aerului și a apei.

Mediul de afaceri poate fi ajutat prin crearea ghișeelor unice și digitalizarea acestora, pentru ca operațiunile necesare să nu necesite deplasări la sediile instituțiilor publice. Pentru companiile mici se pot pune în folosință spații de co-working, care ar facilita networking-ul și comunicarea facilă între colaboratori.

ANALIZA SWOT

1. MEDIUL CONSTRUIT - LOCUINȚE

+ Puncte tari

- Municipiul Marghita are construcții cu potențial turistic, precum bisericile - aparținând diferitelor culte recunoscute - și clădirea primăriei
- Clădirile de locuințe amplasate în Marghita oferă acces la servicii publice
- Majoritatea clădirilor de locuințe dedicate tinerilor și familiilor tinere sunt amplasate în proximitatea zonei centrale
- Numărul de cereri pentru locuințe a crescut în perioada 2014-2020, dar cu fluctuații
- Există un număr de apartamente suficient de mare pentru a asigura cererile de locuințe
- Se depun eforturi susținute pentru asigurarea accesului rapid și facil la servicii publice, în toate zonele orașului
- Există rețea funcțională de apă-canal, administrată eficient
- Există spații verzi în zona centrală și întreținerea acestora este asigurată de către o companie specializată

- Puncte slabe

- Lipsa zonelor de tip piațetă centrală pietonală
- Majoritatea locuințelor sociale prezintă un grad înalt de deteriorare, fiind un mediu instabil și un risc pentru sănătate
- Deteriorarea locuințelor sociale și poziționarea lor a condus la segregarea unei părți a populației
- O parte din străzile secundare sunt neasfaltate, limitând accesul populației și sporind disconfortul și atractivitatea pentru investitori
- Nu există piste pentru biciclete, iar construirea lor ridică probleme de siguranță în unele zone, fiind dificil de adaptat în condițiile de trafic actual
- În zonele non-centrale trotuarele sunt insuficiente
- Rețeaua de apă-canal nu este extinsă în toată regiunea administrată de municipiul Marghita
- Spațiile verzi sunt insuficiente în afara zonei centrale
- Serviciile publice ale primăriei nu se desfășoară în spații adecvate
- Clădirile publice nu sunt eficiente din punct de vedere energetic
- PUG-ul nu este încă finalizat

^ Oportunități

- Locuințele pentru tineri organizate pe clustere/ cartiere
- Serviciile publice extinse în toate zonele orașului
- Eforturile de incluziune socială intensificate, clădirile sociale reabilite, reducându-se segregarea
- Opțiunea implementării unui plan de amenajare și extindere a spațiilor verzi pentru îmbunătățirea spațiului urban și creșterea calității vieții;
- Crearea de spații de relaxare, spații de joacă și de petrecere a timpului liber
- pentru îmbunătățirea calității vieții
- Creșterea siguranței publice prin investiții în infrastructură (iluminat public, ordine publică)
- Utilizarea eficientă a spațiului public din zonele de blocuri de locuințe
- Reorganizarea spațiilor publice pentru a fi redat comunității
- Există posibilitatea de a extinde zonele rezidențiale periferice
- Existența programelor de finanțare din perioada 2021-2027

v Amenințări

- Lipsa unui plan de dezvoltare va conduce la limitarea accesului din zonele periferice la servicii publice
- Lipsa unei zone dedicate agrementului și a investițiilor în domeniu poate conduce la stagnarea turismului
- Clădirile vechi nu sunt reabilite
- Lipsa infrastructurii dezvoltate către toate zonele din municipiu
- Lipsa spațiilor verzi poate genera disconfort la nivel de calitate a vieții urbane

2.DEMOGRAFIA

+ Puncte tari

- Populație relativ stabilă
- Municipiul Marghita este al treilea din județ ca număr de populație, după Oradea și Salonta

^ Oportunități

- Încetinirea emigrării prin crearea de locuri de muncă cu diversitate crescută
- Forța de muncă specializată, capabilă de integrare în piața forței de muncă
- Implementarea unor stimulente pentru creșterea natalității
- Creșterea populației și mai ales revenirea ei prin reorganizarea economică și prin îmbunătățirea calității vieții la nivel local
- Atragerea unor locuitori noi în municipiu prin transformarea lui într-un oraș cochet, cu modalități diverse de petrecere a timpului liber prin investiții sprijinite prin fonduri nerambursabile

- Puncte slabe

- Populația continuă să emigreze
- Populația este în scădere
- Populația este în curs de îmbătrânire
- Populație semnificativă care depinde de ajutorul social
- Există un grad ridicat de segregare
- Integrarea socială este redusă în mediile în care populația are nevoie de ajutor social
- Numărul deceselor este mai mare decât numărul nașterilor

▼ Amenințări

- Populația tinde să emigreze în căutarea unui loc de muncă
- Segregarea socială se poate intensifica
- Scăderea și îmbătrânirea populației municipiului poate cauza un deficit semnificativ de forță de muncă

3.DEZVOLTAREA ECONOMICĂ

+ Puncte tari

- Mediul de afaceri a cunoscut o creștere, în ultimii ani
- Terenuri agricole arabile și utilizabile pentru diverse tipuri de plantații
- Economia este axată pe sectorul industriei ușoare și al serviciilor
- Industria ușoară are o prezență semnificativă prin ramura textilă și de îmbrăcăminte
- Forța de muncă specializată în industria ușoară
- Industria lemnului și sectorul construcțiilor sunt în creștere la nivel local
- Există întreprinderi mici și mijlocii
- Angajatorii oferă servicii de transport pentru angajați, de pe raza întregului municipiu
- Rata șomajului este mică
- Antreprenorii locali sunt organizați într-o asociație
- Spitalul municipal și Hotel Ștrand valorifică potențialul termal
- Turismul balnear este în dezvoltare
- În perioada 2014-2020 s-a înmulțit semnificativ numărul pensiunilor

↗ Oportunități

- Investiții în domeniul termal (termoficare, turism, agrement și medicină)
- Investiții în sectorul primar, industrial și al serviciilor
- Axarea industriei ușoare pe producție și design, cu comercializare directă la scară internațională
- Crearea unei zone dedicate investițiilor și promovarea zonei ca potențial de business
- Retechnologizarea ramurilor cu potențial industrial
- Dezvoltarea ofertei locurilor de muncă
- Posibilitatea îmbunătățirii serviciilor publice prin implementarea unor soluții digitale și a colaborării dintre mediul privat și cel public
- Oportunități de finanțare prin fonduri nerambursabile
- Construirea unui centru antreprenorial în Marghita pentru implementarea unor programe de antreprenariat în rândul tinerilor, dar și pentru adaptarea mentalității persoanelor de vârstă medie la noile tendințe
- Atragerea specialiștilor din diverse domenii, de care au nevoie potențialii investitori
- Implementarea de programe de reconversie profesională
- Creșterea nivelului de specializare la locul de muncă, prin folosirea unor specialiști
- Exploatarea eficientă a spațiilor și terenurilor cu destinație economică/ industrială
- Crearea unui sistem informatic care să conțină toate informațiile necesare pentru investitori
- Autoritățile locale pot sprijini companiile și firmele prezente în municipiu, printr-o colaborare transparentă între mediul privat și autoritățile locale

- Puncte slabe

- Sectorul primar este aproape inexistent
- Firmele din industria ușoară lucrează în regim de lohn, prin procese tehnologice cu valoare adăugată scăzută
- Dispariția Întreprinderii de Mașini Unelte (IMU)
- Inexistența unor structuri de consiliere pentru firmele debutante
- Baza economică se reduce
- Lipsește diversitatea în oferta turistică
- Potențialul termal neexploatat la capacitate maximă
- Industriile cu valoare adăugată mare sunt afectate, iar industria tehnologiilor înalte lipsește
- Diversitatea specializărilor industriale este limitată la cea ușoară
- Nu există o zonă dedicată de tip parc industrial
- Forța de muncă migrează către alte orașe sau către alte țări
- Nu există o evidență reală a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, după ce acestea nu mai primesc șomaj
- Atractivitatea redusă a ofertei locurilor de muncă prin salarii mici și perspective de avansare scăzute sau inexistente
- Prezența fermei de porci în Municipiul
- Marghita provoacă poluarea olfactivă cu impact negativ asupra calității vieții locuitorilor

↘ Amenințări

- Diminuarea sectorului primar
- Lipsa investițiilor în sectorul industrial greu
- Nedezvoltarea industriei ușoare, dincolo de statutul actual
- Dinamica dezvoltării industriale redusă
- Retenția capitalului uman și a investițiilor străine este scăzută
- Contextul pandemiei crește riscul volatilității pieței de muncă și al numărului de șomeri
- Potențialul balnear rămâne subdezvoltat și neexploatat
- Municipiul nu este declarat stațiune de interes local sau național
- Numărul crescut de firme care se închid sau își restrâng activitatea
- Industria ușoară prezintă un risc pentru oraș, deoarece producția se poate muta în alte zone, unde manopera este mai ieftină

4.INFRASTRUCTURA RUTIERĂ ȘI MOBILITATE URBANĂ

+ Puncte tari

- Există rețea de transport dinspre și către Marghita, atât la nivel local (în oraș), cât și la nivel limitrof (în legătură cu satele învecinate)
- Străzile principale sunt asfaltate, orașul fiind tranzitat relativ ușor
- Au fost asfaltate străzi noi
- Amenajarea unei autogări în curs de derulare

↗ Oportunități

- Modernizarea și extinderea rutelor de transport în comun către localitățile din împrejurul Marghitei
- Crearea și extinderea pistelor de biciclete atât în oraș, cât și înspre localitățile limitrofe
- Amenajarea unor spații de depozitare a bicicletelor în zonele de blocuri
- Realizarea unei parări în zona centrală
- Strategie pentru asfaltare, care va contribui la fluidizarea traficului
- Investiții în centura orașului și în reabilitarea străzilor
- Optimizarea administrării traseelor exploatate de operatori privați de transport persoane
- Reorganizarea infrastructurii rutiere din Marghita, pentru a organiza piste pentru biciclete
- Actualizarea în cursul anului 2021 a Planului de Mobilitate Urbană a Municipiului Marghita

- Puncte slabe

- Rutele de transport nu sunt modernizate
- Conectivitatea cu localitățile învecinate este redusă și deficitară
- Municipiul nu are șosea de centură, iar traficul de tranzit se realizează prin centrul orașului
- Lipsa spațiilor dedicate mașinilor electrice
- Există drumuri neasfaltate sau în stare avansată de degradare
- 30% din străzi sunt neasfaltate și 50% din trotuare sunt neasfaltate, cu precădere cele din zonele rezidențiale
- Lipsa pistelor pentru biciclete
- Drumul Marghita - Suplacu de Barcău - Zalău nu este reabilitat
- Nu există sistem local de transport în comun
- Nu există sistem de parări amenajate și administrate de primărie

↘ Amenințări

- Lipsa sistematizării parcarilor
- Îngreunarea mobilității urbane din lipsa unui sistem public de transport și lipsa pistelor de biciclete
- Conectivitate redusă cu localitățile limitrofe
- Degradarea străzilor poate periclita conectivitatea urbană, cu precădere dinspre centru către zonele rezidențiale și periferice
- Infrastructura rutieră prezintă probleme în amenajarea pistelor pentru biciclete în anumite zone
- Operatorii de transport privați nu beneficiază de o autogară organizată eficient și reabilitată
- Planificarea deficitară poate conduce la scăderea calității vieții prin crearea de aglomerări, poluare și lipsa spațiului public atractiv

5. EFICIENȚĂ ENERGETICĂ

+ Puncte tari

- Proiect pentru iluminatul public eficient, în curs de implementare
- Municipiul Marghita are resurse de energie regenerabilă - apa geotermală
- Resursele de apă geotermală sunt în stadiu de exploatare
- UAT Marghita are licența de dare în administrare pentru explorarea resurselor de apă geotermală din perimetrul Geotermal Primăria Marghita

^ Oportunități

- Prioritatea acestui domeniu la nivel european și existența în consecință a surselor de finanțare pentru îmbunătățirea eficienței energetice, atât a clădirilor publice, cât și a celor private
- Extinderea rețelelor de gaz, către toate zonele rezidențiale
- Realizarea unui nou foraj pentru exploatarea resursei geotermale
- Extinderea rețelei de curent în municipiu și localitățile limitrofe
- Extinderea și îmbunătățirea iluminatului stradal
- Reorganizarea sistemului de administrare a iluminatului stradal și delegarea responsabilității pentru administrarea acestuia către SPAACS

- Puncte slabe

- Clădirile publice și de locuințe nu sunt eficiente din punct de vedere energetic
- Trebuie extinsă infrastructura de energie în cartierele rezidențiale noi

▼ Amenințări

- Nerespectarea principiilor de eficiență energetică de către clădirile publice și private
- Consumul de energie va crește în lipsa măsurilor de eficientizare energetică a clădirilor
- Limitarea extinderii rețelelor de energie în zonele noi dezvoltate

6. APĂ-CANALIZARE

+ Puncte tari

- Există sistem de apă și canalizare în Marghita
- Stația de epurare a apei funcționează în parametri
- Municipiul are sistem de filtrare și epurare a apei
- Sistemul de apă-canal este coordonat de SPAACS, companie aflată în subordinea autorității locale

^ Oportunități

- Proiecte de extindere a rețelelor de apă-canal în satele aparținătoare ale Municipiului Marghita
- Extinderea rețelei de apă-canal în toată localitatea Marghita
- Îmbunătățirea infrastructurii de tratare și a rețelei de apă-canalizare
- Posibilitatea ca municipiul să devină operator regional de apă-canal
- Reabilitarea stației de epurare pentru eficientizarea sistemului de apă-canal
- Repunerea în funcțiune a stației de deshidratare
- Alimentarea stației de epurare prin generatoare electrice, în caz de urgențe
- Realizarea drumurilor de acces înspre stația de epurare

- Puncte slabe

- Lipsa infrastructurii de apă-canal în localitățile limitrofe
- Stația de epurare are nevoie de intervenții și de utilități îmbunătățite (apă menajeră, drum de acces asfaltat etc.)
- Digitalizare scăzută a serviciului public de apă-canal (ex. lipsa contoarelor digitale)

▼ Amenințări

- Limitarea extinderii rețelei de apă canal în cartierele noi și în satele aparținătoare municipiului
- Stația de epurare poate genera probleme grave, în lipsa modernizării
- Subdimensionarea infrastructurii de apă-canal în raport cu investițiile noi propuse

7. SALUBRITATE

+ Puncte tari

- Infrastructura necesară pentru colectarea selectivă a deșeurilor
- Există stație de sortare a deșeurilor
- Sistemul de salubritate are operator (compania privată AVE Bihor)
- Colectarea se face selectiv pe 5 fracții
- Sistemul de colectare al deșeurilor se face prin intermediul pubelelor dedicate, atât pentru firme, cât și pentru locuințe individuale
- Operatorul de salubritate deține utilaje dedicate preluării, selectării și administrării deșeurilor colectate
- Nivelul de colectare este de peste 90%

^ Oportunități

- Extinderea razei de acoperire a operatorului de salubritate
- Extinderea atribuțiilor operatorului de salubritate
- Municipiul poate juca un rol mai mare în procesul de selectare
- Dotarea AVE Bihor cu echipamente pentru reducerea cantității de bio-deșeuri și pentru administrarea eficientă a deșeurilor din construcții
- Implementarea unor programe de conștientizare a nevoii de selectare a deșeurilor
- Modernizarea platformelor de gunoi
- Digitalizarea serviciului de salubritate

- Puncte slabe

- Sistemul de salubritate nu acoperă toate locuințele înregistrate pe raza municipiului Marghita
- Colectarea selectivă a deșeurilor este greoaie din cauza nerespectării regulilor de către populație și agenții economici
- Deversările și infiltrările de substanțe nocive în râuri și pânza freatică sunt o problemă de sănătate publică

▼ Amenințări

- Limitarea atribuțiilor operatorului de salubritate
- Limitarea arealului de acțiune a operatorului de salubritate
- Neaplicarea procesului de selectare a deșeurilor de către persoanele fizice și juridice

8. EDUCAȚIA

+ Puncte tari

- Oferta educațională este relativ variată în structurile existente
- Unitățile de învățământ deserveșc și două sate aparținătoare de Marghita
- Sistemul de învățământ cuprinde toate ciclurile de învățământ, de la creșă până la liceu, dar și unități postliceale și o filială a Universității "Vasile Goldiș", din Arad
- Oferta educațională include atât pregătire tehnică, cât și teoretică
- Unitățile de învățământ sunt variate și organizate pe toate etapele de școlarizare
- Unitățile școlare dețin spații dedicate laboratoarelor și atelierelor, dar și terenurilor de sport/ structurilor dedicate pentru activitatea fizică
- Implementarea în curs a unui proiect amplu de modernizare a Colegiului Național Octavian Goga din Marghita și de dezvoltare a sa într-un centru educațional multifuncțional

↗ Oportunități

- Creșterea ponderii absolvenților de învățământ terțiar
- Creșterea numărului de cadre didactice specializate
- Extinderea potențialului sportiv, atât la nivel de școli, cât și la nivel de municipiu
- Investiții în laboratoare și ateliere școlare și în dotări de specialitate
- Investiții în infrastructură nouă - grădinițe, creșe
- Crearea unei platforme de colaborare între firmele cu profil tehnologic și școlile din municipiu
- Reabilitarea clădirilor unităților de învățământ existente
- Exploatarea tuturor spațiilor dedicate procesului de învățământ

- Puncte slabe

- Pericolul abandonului școlar
- Neinițierea efortului de amenajare a unităților existente și construirea de unități noi
- Echiparea inadecvată a laboratoarelor și atelierelor
- Îngreunarea procesului educativ, în contextul pandemiei Covid-19, pe fondul lipsei implementării programelor și platformelor educaționale de tip e-Learning

⚠ Amenințări

- Scăderea fondului de carte al bibliotecii la jumătate, în ultimii ani
- Stadionul Municipal este într-o stare avansată de degradare
- Ștrandul din Marghita are nevoie de modernizări
- Lipsa fondurilor pentru derularea de activități culturale de către asociațiile locale de profil
- Lipsa spațiilor pentru repetiții și pregătire a spectacolelor asociațiilor locale
- Reducerea activităților culturale și sportive pe fondul pandemiei de Covid-19

9.CULTURĂ, PATRIMONIU, SPORT, AGREMENT

+ Puncte tari

- Marghita are o paletă largă de activități culturale: spectacole, concerte, evenimente etc.
- La nivel local există instituții de cultură active: Biblioteca și Casa de Cultură
- Casa de Cultură a fost reabilitată și dotată cu aparatură de ultimă generație
- Biblioteca este în curs de modernizare
- Stadionul Municipal și diverse infrastructuri sportive private asigură accesul la activități sportive și recreative
- Există două ștranduri funcționale în municipiul Marghita, unul al municipității și celălalt privat
- În prezent are loc construcția unui bazin didactic de înot și a unui Centru Multifuncțional Recreativ, care va mări paleta de servicii recreative din municipiul Marghita
- Există numeroase asociațiile culturale active în Marghita, precum Ansamblul Folcloric „Floarea Barcăului”, Asociația Kencelet, Asociația Horvath Janos Tarsasag, Asociația Pro Folk, Asociația Pozeon, care organizează activități culturale

- Puncte slabe

- Scăderea fondului de carte al bibliotecii la jumătate, în ultimii ani
- Stadionul Municipal este într-o stare avansată de degradare
- Ștrandul din Marghita are nevoie de modernizări
- Lipsa fondurilor pentru derularea de activități culturale de către asociațiile locale de profil
- Lipsa spațiilor pentru repetiții și pregătire a spectacolelor asociațiilor locale
- Reducerea activităților culturale și sportive pe fondul pandemiei de Covid-19

↗ Oportunități

- Colaborări publice-private pentru atragerea tinerilor către activitățile sportive și culturale
- Reorganizarea funcționării bibliotecii prin colaborarea continuă cu școlile din municipiu și localitățile limitrofe
- Digitalizarea și finanțarea fondului de carte
- Organizarea de expoziții și cluburi de lectură pentru elevi și adulți în clădirea bibliotecii
- Implementarea de programe de lectură pentru copiii proveniți din medii defavorizate
- Realizarea de programe culturale pentru tineri
- Înființarea unui cinematograful în Curtea Casei de Cultură, dotarea lui cu aparatură corespunzătoare și amenajarea curții pentru evenimente culturale
- Realizarea unei investiții atractive unicat de tip muzeu tehnic/ educațional
- Dezvoltarea zonei Ștrandului și Bazinului didactic de înot prin investiții noi și transformarea ei într-o zonă unitară de turism și agrement, cu rol central în dezvoltarea economică locală

↘ Amenințări

- Scăderea interesului populației față de cultură și programele culturale, pe fondul dificultăților economice și a pandemiei
- Accesul limitat al copiilor proveniți din medii defavorizate la serviciile bibliotecii municipale și ale casei de cultură
- Scăderea continuă a cititorilor activi, atât pe fondul epidemiei, cât și pe fondul scăderii interesului pentru lectură
- Lipsa programelor de adaptare a serviciilor oferite de bibliotecă, pentru mediul online (abonamente online, acces cărți în format electronic în regim de bibliotecă)
- Interesul scăzut al tinerilor pentru păstrarea tradițiilor locale

10.SĂNĂTATE

Puncte tari

- Categorie variată de unități sanitare: spital, cabinete medicale de familie, cabinete medicale de specialitate, cabinete stomatologice, farmacii și puncte farmaceutice, policlinici, laboratoare medicale
- Infrastructura unităților sanitare (ex. numărul de paturi din spitale) este mai eficientă (15,15 paturi/ 1000 de locuitori în Marghita, față de 7,3 paturi/ 1000 de locuitori la nivelul județului Bihor)
- În perioada 2014-2020 au fost demarate cele mai mari investiții din județ în domeniul sănătății, după municipiul Oradea
- S-au efectuat reparații capitale la clădirile spitalului
- Ambulatoriul este dotat cu aparatură medicală performantă

Oportunități

- Continuarea procesului de îmbunătățire a serviciilor medicale pentru populație
- Investiții suplimentare în aparatură compatibilă situațiilor create de Covid-19
- Reabilitarea și dotarea Spitalului și a cabinetelor medicale din Chet și Ghenetea
- Realizarea unei infrastructuri de recuperare pentru boli cardiovasculare în Marghita
- Atragerea de personal medical specializat

Puncte slabe

- Infrastructura spitalului nu este eficientă energetic
- Probleme de flux - lipsă pasarele, lift
- Lipsuri privind dotarea blocului operator, ATI
- Rezerva de apă și stația de tratare sunt uzate fizic și moral
- Infrastructura medicală din Chet și Ghenetea nu este reabilitată și nici dotată corespunzător
- Numărul scăzut și lipsa de amploare a activităților de prevenție

Amenințări

- Reducerea competitivității și eficienței sistemului public de sănătate din cauza reducerii investițiilor în infrastructură și echipamente medicale
- Lipsa surselor de finanțare pentru anumite domenii medicale
- Presiune crescută asupra sistemului medical din cauza insuficienței măsurilor de prevenție și a pandemiei de Covid-19

11. ASISTENȚĂ SOCIALĂ

+ Puncte tari

- Există ONG-uri și asociații locale cu tradiție în asistența socială care se implică în ajutorarea persoanelor vârstnice, a copiilor abandonați și a persoanelor cu dizabilități,
- ONG-urile și asociațiile se implică și în mediile cu populație vulnerabilă, cum ar fi populația de etnie romă din municipiu, dar și populația care ocupă locuințele sociale din Marghita
- Primăria Marghita se implică în a asista social diversele categorii sociale
- Există un compartiment responsabil de asistență socială în cadrul aparatului de specialitate al primarului
- Cantinele sociale ale Asociației Caritas și Parohiei din Cheț deserveșc un număr mare de persoane nevoiașе
- Asistența socială este oferită și la nivel de consiliere pentru reducerea diverselor probleme sociale
- Asociațiile dezvoltă programe educative și de asistență pentru copiii defavorizați
- În funcție de starea materială a persoanelor asistate, sumele necesare pentru îngrijirea lor sunt accesibile
- Activitatea asociațiilor include o mare parte din nevoile sociale, de la orfani la persoane vârstnice
- Programe de integrare în câmpul muncii pentru persoane provenite din medii vulnerabile

^ Oportunități

- Implicarea financiară a primăriei în activitatea asociațiilor pentru a extinde aria de acoperire și eficiența acestora
- Construirea de noi locuințe sociale și organizarea zonelor pe baza unor modele de succes
- Intensificarea și extinderea programelor de ajutor și educație pentru copiii proveniți din medii defavorizate
- Realizarea unor investiții în centre sociale de agrement, relaxare, recuperare

- Puncte slabe

- Asociațiile nu pot extinde numărul de persoane asistate
- Primăria nu poate suplimenta sumele alocate pentru asociațiile de asistență socială
- Nu există îmbunătățiri ale condițiilor persoanelor din mediile defavorizate, cauza fiind de natură culturală, mai puțin din cauza tipului de ajutor primit
- Lipsa fondurilor pentru operarea infrastructurilor sociale deținute de asociațiile din Marghita
- Nu există un spațiu pentru cazarea temporară a persoanelor fără adăpost în Marghita

▼ Amenințări

- Lipsa unor schimbări în calitatea vieții pe fond cultural al persoanelor provenite din mediile defavorizate
- Lipsa investițiilor în integrarea socială și economică a persoanelor din medii defavorizate
- Intensificarea segregării sociale
- Lipsa serviciilor publice pentru locuințele sociale, care duc la intensificarea tensiunilor sociale

12. SITUAȚII DE URGENȚĂ, SIGURANȚĂ ȘI ORDINE PUBLICĂ

+ Puncte tari

- Există o subunitate a Inspectoratului pentru Situații de Urgență „Crișana” al județului Bihor, Detașamentul 2 Pompieri - Marghita
- Poliția locală Marghita își desfășoară activitatea în municipiu
- Există un sistem de supraveghere prin camere video care contribuie la diminuarea și soluționarea infracțiunilor

↗ Oportunități

- Extinderea rețelei de camere de supraveghere
- Îmbunătățirea sistemului de alertare și informare publică cu privire la situații de urgență

- Puncte slabe

- Sistemul de supraveghere prin camere video este uzat moral și subdimensionat

⬇ Amenințări

- Posibilitatea creșterii ratei infracționalității pe fondul dificultăților financiare determinate de pandemie
- Creșterea tensiunilor sociale în cadrul zonelor cu locuințe sociale

13. MARGHITA – SMART CITY

+ Puncte tari

- Servicii publice digitalizate pentru trafic greu, taxe și impozite locale, solicitare audiențe online este funcțional în municipiu
- Soft pentru arhivarea documentelor
- Know-how pentru îmbunătățirea managementul datelor publice
- Comunicare activă pe mediile de socializare între Primărie și cetățeni

^ Oportunități

- Completarea bazei de date geospațiale în curs de implementare (GIS)
Demararea procesului de digitalizare a serviciilor publice
- Au fost identificate proiecte viitoare de digitalizare pentru îmbunătățirea relației cu cetățenii și a serviciilor publice (de ex. infochioscuri)
Analiza și includerea nevoilor municipiului Marghita în “Strategia Regională de
- Mobilitate Urbană Durabilă și Orașe Inteligente a Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest 2021-2027”
- Reorganizarea sistemului de iluminat inteligent

- Puncte slabe

- Nu există serviciu de programări online în cadrul primăriei, decât cel pentru solicitarea de audiențe
- Chiar dacă există soft pentru arhivare, este necesară arhivarea electronică a documentelor existente
- Nu există Wi-Fi gratuit în spațiile publice
- Serviciile publice nu utilizează soluții SMART, de actualitate

▼ Amenințări

- Amânarea sau neimplementarea programelor de tip Smart City
- Gradul de îmbătrânire al populației poate crea decalaje în implementarea aplicațiilor și programelor de tip Smart City

Partea II

Strategia integrată de dezvoltare locală/ urbană

Strategia integrată de dezvoltare locală/ urbană

Introducere

Marghita va fi un oraș revigorat, efervescent. Transformările vizibile vor fi în toate domeniile, deoarece vom folosi întreg potențialul pe care orașul îl oferă: oportunități turistice, ofertă atractivă a locurilor de muncă, educație de calitate, populație tânără și receptivă la nou. Ne propunem ca Marghita să reprezinte o opțiune de top pentru familiile tinere care își doresc un loc de muncă stabil și o zonă sigură pentru a-și crește copiii. Văd / vedem Marghita ca pe un mediu optim pentru investitori și antreprenori, un spațiu înnoit, transformat în acord cu omul modern al anului 2030.”

Marcel Sas-Adăscăliții

Primar

Contextul strategic

În elaborarea Strategiei integrate de dezvoltare urbană a municipiului Marghita 2021-2017 s-au urmărit liniile strategice ale Politicii de coeziune europene și cele 5 obiective de politică (OP) ale Comisiei Europene:

OP 1	O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente.
OP 2	O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și justă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor.
OP 3	O Europă mai conectată, prin dezvoltarea mobilității și a conectivității TIC regionale.
OP 4	O Europă mai socială prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale.
OP 5	O Europă mai apropiată de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii.

Pentru atingerea celor 5 obiective de politică, au fost identificate nevoile de investiții prioritare, după cum urmează:

OP1 O Europă mai inteligentă - o transformare economică inovatoare și inteligentă:

- încurajarea cercetării aplicate prin intermediul centrelor de inovare și al investițiilor naționale și transnaționale comune;
- validarea timpurie a produselor, comercializare, brevetare, formarea de start-up-uri și transferul de tehnologie;
- sprijinirea proceselor de descoperire antreprenorială și laboratoarelor de dezvoltare de proiecte la nivel național și regional;

- consolidarea performanțelor cercetării și inovării și promovarea creșterii productivității prin identificarea domeniilor de specializare inteligentă în funcție de potențialul și nevoile naționale și regionale; preluarea tehnologiei informației și comunicațiilor de către întreprinderile mici și mijlocii, inclusiv investițiile în infrastructuri, promovarea competențelor și serviciilor digitale;
- sprijinirea creării de noi societăți comerciale (de tip start-up, scale-up) și majorarea ratelor de supraviețuire a acestora;
- sporirea capacităților de inovare ale societăților comerciale, prin introducerea de inovări la nivel de produse, organizare sau comercializare;
- sprijinirea dezvoltării clusterelor industriale și integrarea în rețele de cooperare bazate pe cercetarea în industrie;
- facilitarea accesului la finanțare al întreprinderilor mici și mijlocii, inclusiv prin încurajarea finanțării de pornire și consolidarea start-up-urilor inovatoare cu potențial ridicat.

OP2 O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon:

- renovarea clădirilor publice și rezidențiale în vederea asigurării eficienței energetice;
- sprijinirea măsurilor de eficiență energetică a încălzirii centralizate, alături de promovarea energiei din surse regenerabile pentru încălzirea și răcirea centralizată;
- promovarea energiei din surse regenerabile la scară mică în paralel cu renovarea clădirilor în vederea asigurării eficienței energetice;
- sprijinirea măsurilor care vizează reducerea emisiilor de carbon, eliminarea (schimbarea) surselor de energie pentru încălzirea centralizată;
- punerea în aplicare a strategiilor de prevenire a riscurilor și abordarea riscurilor legate de schimbările climatice și riscurile naturale (inundații, secetă, incendii forestiere, alunecări de teren, cutremure);
- promovarea sistemelor regionale de gospodărire a apelor;
- sprijinirea schemelor care abordează problema poluării apei (sursele de apă dispersate) și menținerea/ ameliorarea stării corpurilor de apă;
- tranziția la economia circulară și promovarea conceptului de economie circulară în rândul întreprinderilor mici și mijlocii;
- extinderea sistemelor de gestionare a deșeurilor la nivel județean în vederea creșterii gradului de reutilizare și reciclare;
- sprijinirea măsurilor de gestionare și conservare în zonele protejate;
- refacerea ecologică și crearea de noi spații municipale verzi în contextul obiectivelor de reducere a emisiilor.

OP3

- dezvoltarea rețelelor transeuropene de transport rutier și feroviar;
- punerea în aplicare a strategiei adoptată privind siguranța traficului și luarea de măsuri de siguranță rutieră care să contribuie la reducerea ratei fatalității ridicate a accidentelor rutiere;
- crearea de conexiuni transfrontaliere pentru rețelele transeuropene de transport;
- crearea de conexiuni suburbane feroviare și multimodale în centrele urbane mari și în jurul acestora;
- promovarea modurilor de transport durabile și accesibile, ca de exemplu transportul public colectiv cu emisii scăzute de dioxid de carbon;
- dezvoltarea sistemelor de transport urban în regiunile mai puțin dezvoltate, cum ar fi transportul feroviar ușor, liniile de metrou și tramvai și infrastructură care favorizează ciclismul;
- sprijinirea „punctelor albe” în zonele dens populate sau în jurul zonelor urbane și în zonele rurale.

OP4 O Europă mai socială - implementarea Pilonului european al drepturilor sociale:

- îmbunătățirea procesului de elaborare a politicilor active în domeniul pieței forței de muncă, printr-o mai bună integrare cu educația și serviciile sociale;
- consolidarea și sprijinirea antreprenoriatului social și economia socială;
- îmbunătățirea condițiilor de muncă, oferirea de programe de lucru flexibile, pentru a asigura capacitatea de inserție profesională a persoanelor cu dizabilități și a lucrătorilor în vârstă;
- crearea unor sisteme solide de anticipare a competențelor și punerea în aplicare a măsurilor bine definite de perfecționare și reconversie profesională care să răspundă necesităților pieței forței de muncă;
- îmbunătățirea accesibilității, calității, din punct de vedere al costurilor, ale educației și îngrijirii copiilor preșcolari, inclusiv ale infrastructurii aferente; prevenirea abandonului școlar timpuriu, prin introducerea unei abordări centrate pe elev pentru copiii expuși riscului;
- îmbunătățirea accesului la educație favorabilă incluziunii de calitate, în unități mixte, în special pentru romi, elevii cu handicap și în zonele rurale;
- ameliorarea calității educației și formării profesionale, astfel încât să se adapteze la evoluțiile de pe piața forței de muncă;
- dezvoltarea unor metode și tehnologii de predare inovatoare și eficiente.

OP5

O Europă mai aproape de cetățeni - dezvoltarea sustenabilă și integrată a zonelor urbane, rurale și de coastă prin inițiative locale:

- investiții în zonele metropolitane (poli de creștere) caracterizate prin creștere puternică și suburbanizare în curs, îndreptate spre stimularea creșterii, inovării și productivității;
- dezvoltarea urbană durabilă a reședințelor de județ, astfel încât să se asigure accesul la noi locuri de muncă și servicii publice de bază;
- sprijinirea strategiilor teritoriale integrate în zonele dezavantajate din punct de vedere structural;
- sprijinirea inițiativelor teritoriale specifice care vizează reconversia economiei în regiunile afectate de declin industrial și de minerit;
- sprijinirea zonelor sensibile cu o importanță deosebită pentru mediu.

La nivel național și sectorial, *Strategia integrată de dezvoltare urbană a municipiului Marghita 2021-2027* a fost corelată cu:

- **Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030** - stabilește cadrul național pentru susținerea Agendei 2030 și implementarea setului de 17 obiective de dezvoltare durabilă;
- **Strategia Națională a României pentru Dezvoltarea Turismului 2019-2030** - urmărește transformarea României, până la finele anului 2030, într-o destinație turistică bine cunoscută, de înaltă calitate, pe parcursul întregului an, orientată pe unicitatea patrimoniului cultural și natural, oferind servicii la standarde internaționale prin creșterea cheltuielilor turiștilor actuali, dar și prin atragerea unui număr mai mare de turiști cu un buget peste medie;
- **Strategia energetică a României 2019-2030, cu perspectiva anului 2050** - propune ținte concrete, stabilește direcții clare și definește reperele prin care România își va menține poziția de producător de energie în regiune și de actor activ și important în gestionarea situațiilor de stres la nivel regional;
- **Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030** - are ca obiective: dezvoltarea rolului de conector și releu la nivel continental și intercontinental, racordarea la rețeaua europeană de poli și coridoare de dezvoltare, structurarea și dezvoltarea echilibrată a rețelei de localități urbane, afirmarea solidarității urban-rural, dezvoltarea rurală, consolidarea și dezvoltarea legăturilor interregionale ca suport al dezvoltării regionale, dezvoltarea adecvată a diferitelor categorii de teritorii, creșterea competitivității teritoriale, protejarea, dezvoltarea și valorificarea patrimoniului natural și cultural.

La nivel național și regional, *Strategia integrată de dezvoltare urbană a municipiului Marghita 2021-2027* ține cont de principalele priorități de intervenție și anvelopa financiară prevăzute în cadrul *Programul Operațional Regional 2021-2027*, care vizează următoarele domenii:

PRIORITATEA 1	PRIORITATEA 2	PRIORITATEA 3	PRIORITATEA 4
O REGIUNE COMPETITIVĂ PRIN INOVARE, DIGITALIZARE ȘI ÎNȚEPRINDERI DINAMICE	O REGIUNE CU LOCALITĂȚI SMART	O REGIUNE CU ORAȘE PRIETENOASE CU MEDIUL	O REGIUNE CU MOBILITATE URBANĂ MULTIMODALĂ SUSTENABILĂ
PRIORITATEA 5	PRIORITATEA 6	PRIORITATEA 7	
O REGIUNE ACCESIBILĂ	O REGIUNE EDUCATĂ	O REGIUNE ATRACTIVĂ	

Aceste priorități se transpun în următoarele obiective de dezvoltare:

1	DEZVOLTAREA AVANTAJELOR COMPETITIVE ALE REGIUNII PRIN INOVARE ȘI INVESTIȚII ÎN DOMENIILE DE SPECIALIZARE INTELIGENTĂ	2	TRANSFORMAREA ECONOMIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI, PRIN DIGITALIZARE
3	PROMOVAREA EFICIENȚEI ENERGETICE	4	ÎMBUNĂTĂȚIREA INFRASTRUCTURII VERZI URBANE
5	DEZVOLTAREA MOBILITĂȚII URBANE DURABILE	6	CREȘTEREA CONECTIVITĂȚII REGIONALE ȘI A SIGURANȚEI PE DRUMURILE PUBLICE
7	ÎMBUNĂTĂȚIREA ACCESULUI ECHITABIL LA EDUCAȚIE, FORMARE PROFESIONALĂ ȘI ÎNVĂȚĂMÂNT TERȚIAR DE CALITATE	8	DEZVOLTAREA ECONOMICĂ ȘI SOCIALĂ A REGIUNII NV, UTILIZÂND RESURSELE TURISTICE, NATURALE ȘI DE PATRIMONIU EXISTENTE, PRECUM ȘI PRIN ACȚIUNI DE REGENERARE URBANĂ

Tot la nivel regional, *Strategia integrată de dezvoltare urbană a municipiului Marghita 2021-2027* a fost corelată cu:

- 1 **Planul de Dezvoltare Regională Nord-Vest 2021-2027** - care urmărește creșterea inteligentă și sustenabilă a economiei regionale, valorificând diversitatea locală și stimulând inovarea, în vederea diminuării disparităților

intra și inter-regionale, dar și creșterea standardului de viață. Obiectivele specifice identificate în cadrul acestui document strategic sunt:

- 1.1 Obiectivul specific 1: Economie competitivă, bazată pe inovare și digitalizare
- 1.2 Obiectivul specific 2: Capital uman și social dezvoltat
- 1.3 Obiectivul specific 3: Cadru de viață sustenabil, autentic și atractiv
- 1.4 Obiectivul specific 4: Mediu natural valorificat responsabil
- 1.5 Obiectivul specific 5: Conectivitate fizică și digitală ridicată

- 2 **Strategia de Specializare Inteligentă Nord-Vest RIS3** - are ca obiectiv transformarea economică prin inovare, bazându-se pe acele sectoare, activități economice care au potențial, dar și pe rezultatele activității de cercetare - dezvoltare. Domeniile prioritare și prioritățile aferente identificate în cadrul acestei strategii sunt:

- 2.1 Pilonul I - Inovare pentru sănătate și bunăstare
 - 2.1.1. Domeniul Agroalimentar
 - 2.1.2. Domeniul Cosmetice și suplimente alimentare
 - 2.1.3. Domeniul Sănătate
- 2.2 Pilonul II - Dezvoltarea sectoarelor emergente
 - 2.2.1. Domeniul Materiale noi
 - 2.2.2. Domeniul Tehnologii avansate de producție
- 2.3 Pilonul III - Transformare digitală: agenda digitală regională
 - 2.3.1. Domeniul Tehnologia informației și comunicațiilor

- 3 **Planul Regional de Acțiune pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic în Regiunea Nord-Vest 2016-2025 (PRAI)** - urmărește îmbunătățirea corelării dintre oferta învățământului profesional și tehnic și nevoile de dezvoltare socio-economică la nivel regional și creșterea contribuției învățământului superior la dezvoltarea regională, în perspectiva anului 2025

- 4 **Strategia Regională de Mobilitate Urbană Durabilă și Orașe Inteligente a Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest 2021-2027** - urmărește inventarierea tuturor formelor de mobilitate și transport la nivelul regiunii de dezvoltare Nord-Vest, incluzând transportul public și privat, de marfă și pasageri, motorizat și nemotorizat, în mișcare sau în staționare, precum și infrastructura aferentă acestora.

Viziunea de dezvoltare

Marghita va fi un oraș al oportunităților și al viitorului, o destinație turistică atractivă, un loc plăcut în care să trăiești, să muncești, să studiezi și să crești o familie; un oraș cu autorități locale responsabile și deschise, cu cetățeni activi și o comunitate de afaceri dinamică și implicată.

Obiective strategice

Obiectivele strategice au rolul de contribui la îndeplinirea viziunii instituției. Acestea pot fi definite ca o serie de declarații clare, încadrate temporal, privind impactul politicilor.

În corelare cu obiectivele UE și POR, pentru Municipiul Marghita au fost formulate următoarele obiective strategice:

■ *“Marghita, oraș competitiv, smart, verde, conectat, atractiv și inclusiv”.*

Ținând cont de oamenii pe care îi deservește, Marghita va fi un:

- **oraș atractiv pentru locuitorii săi** și va oferi:
 - oportunități de dezvoltare (locuri de muncă, infrastructură de sprijin a afacerilor)
 - oportunități de petrecere a timpului liber (zone de agrement și recreere, sport, infrastructură de socializare, străzi pline de viață)
 - zone rezidențiale bine sistematizate și acces la servicii de calitate (apă, canalizare, termoficare, salubritate, energie electrică, telecomunicații) siguranță publică
 - servicii publice eficiente și de calitate (educație, sănătate, cultură, administrație, servicii sociale)
 - mobilitate urbană facilă și poluare redusă
- **oraș atractiv pentru investitori** și va oferi oportunități de investiții:
 - acces facil;
 - infrastructură suport;
 - facilități fiscale;
 - forță de muncă disponibilă.

■ **oraș atractiv pentru turiști** și:

- va fi reprezentativ pentru anumite tipuri de turism (balnear și de agrement);
- va avea opțiuni de cazare;
- va deține un avantaj competitiv în relație cu destinații similare;
- va fi gazda unui punct de interes deosebit;
- va fi estetic și va avea zone dedicate turismului, relaxării și agrementului.

Atât prima parte a **Strategiei integrate de dezvoltare urbană a municipiului Marghita 2021-2027**, cât și analiza efectuată, relevă cinci linii de dezvoltare principale, acestea fiind mai departe operaționalizate prin măsuri și activități concrete, ce urmează a fi implementate cu participarea Primăriei municipiului Marghita și prin implicarea unor actori locali. Liniile de dezvoltare se transpun în următoarele obiective **principale de dezvoltare/ obiective strategice**:

- 1 Marghita - oraș competitiv** prin îmbunătățirea calității infrastructurii publice și a serviciilor publice (mai ales domeniile: sănătate, educație și servicii sociale), valorificarea resurselor pentru investiții strategice și îmbunătățirea nivelului de trai;
- 2 Marghita - oraș SMART** prin reducerea birocrăției și digitalizarea administrației (încurajându-se astfel și interacțiunea cu cetățenii), mobilitate inteligentă și mediu inteligent;
- 3 Marghita - oraș verde și "conectat"** prin mobilitate urbană durabilă, eficiența energetică a clădirilor, reducerea poluării aerului și alinierea la normele europene de management al deșeurilor;
- 4 Marghita - oraș atractiv** pentru vizitatori, investitori, dar și locuitori;
- 5 Marghita - oraș inclusiv** prin accesul tuturor la serviciile publice și prin demersuri alături de societatea civilă privind incluziunea socială și asigurarea egalității de șanse.

Obiective sectoriale

Obiectivele sectoriale au și ele rolul de contribui la îndeplinirea viziunii instituției, însă pe domenii. Și acestea pot fi definite ca o serie de declarații clare, încadrate temporal, privind impactul politicilor.

În procesul de elaborare a obiectivelor strategice este recomandată utilizarea principiilor SMART de definire: Specifice, Măsurabile, Adecvate, Realizabile și Încadrate în Timp. Rezultatele obținute astfel ținesc un nivel înalt și pot fi atinse doar pe termen mediu sau lung.

Obiectivele sectoriale consolidează viziunea instituției pentru următoarea perioadă de programare (2021 - 2027), în ceea ce privește dezvoltarea municipiului Marghita. Aceste obiective sectoriale stau la baza definirii direcțiilor și priorităților de dezvoltare, după cum urmează:

- OS1** Dezvoltarea economică a municipiului Marghita;
- OS2** Îmbunătățirea eficienței energetice și reducerea poluării în municipiul Marghita;
- OS3** Îmbunătățirea infrastructurii publice;
- OS4** Îmbunătățirea serviciilor publice.

Priorități, măsuri, direcții de dezvoltare

Pornind de la obiectivele sectoriale corelate cu analiza situației existente și cu analiza SWOT, au fost prezentate direcțiile de dezvoltare, iar pentru fiecare direcție au fost definite prioritățile de dezvoltare și măsurile concrete pentru atingerea fiecărei priorități.

Direcții de dezvoltare:

- Economie
- Eficiență energetică, reducerea poluării și a efectelor acesteia
- Infrastructură publică
- Servicii publice
- Servicii publice inteligente

REGENERARE URBANĂ

OS1

Dezvoltarea economică
a municipiului
Marghita

- P1.1 Dezvoltarea mediului de afaceri
- M1.1.2 Susținerea cooperării între administrație și mediul privat local
- P1.2 Dezvoltarea turismului
- M1.2.1 Crearea unei zone dedicate turismului
- M1.2.2 Crearea unui obiectiv turistic

OS2

Îmbunătățirea eficienței
energetice și reducerea
poluării în municipiul
Marghita

- P2.1 Creșterea eficienței energetice
- M2.1.1 Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice
- M2.1.2 Utilizarea resurselor regenerabile
- M2.1.3 Atenuarea efectelor poluării
- P2.2 Mobilitate urbană
- M2.2.1 Adaptarea infrastructurii la mobilitatea urbană durabilă

OS3

Îmbunătățirea
infrastructurii publice

- P3.1 Infrastructură rutieră
- M3.1.1 Dezvoltarea infrastructurii rutiere de legătură
- M3.1.2 Dezvoltarea infrastructurii rutiere urbane
- P3.2 Infrastructură de apă și canalizare
- M3.2.1 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de apă și canalizare
- M3.3.1 Modernizarea infrastructurii de management a deșeurilor

OS - Obiective sectoriale
P - Prioritati
M - Masuri

OS4

Îmbunătățirea
serviciilor publice

- P4.1 Educație
- M4.1.1 Reabilitarea infrastructurii de educație
- M4.1.2 Eficiență în educație prin digitalizare
- P4.2 Sănătate
- M4.2.1 Reabilitarea, modernizarea și dotarea infrastructurii de sănătate
- M4.2.2 Promovarea sănătății și prevenirea bolilor
- P4.3 Social
- M4.3.1 Îmbunătățirea infrastructurii sociale
- M4.3.2 Eficiență prin digitalizare
- P4.4 Cultură și patrimoniu
- M4.4.1 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii culturale existente
- M4.4.2 Promovarea culturii și științei
- P4.5 Agrement și recreere
- M4.5.1 Dezvoltarea unor zone dedicate agrementului
- M4.5.2 Sistematizarea spațiilor comunitare
- P4.6 Agrement și recreere
- M4.6.1 Creșterea capacității instituționale
- P4.7 Digitalizarea serviciilor publice
- M4.7.1 Îmbunătățirea colaborării dintre
- M4.7.2 Creșterea eficienței activității interne
- M4.7.3 Îmbunătățirea serviciilor publice prin soluții digitale

OS - Obiective sectoriale
P - Prioritati
M - Masuri

Calendar de activități pentru implementarea strategiei și portofoliul de proiecte propuse

Măsurile menționate mai sus au fost concretizate într-o serie de proiecte specifice, cu valori clar estimate, surse de finanțare identificate, activități necesare pentru realizarea lor și termene de timp aferente, precum și posibili parteneri, dacă este cazul.

Au fost luate de asemenea în considerare și demersurile efectuate deja de Municipiul Marghita în identificarea și conturarea unor direcții de dezvoltare și a unor proiecte aferente perioadei de programare 2021-2027, de exemplu proiectele de mobilitate și regenerare urbană care fac obiectul parteneriatului dintre Municipiul Marghita și ADR Nord-Vest pentru implementarea proiectului “Sprijin la nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest pentru pregătirea de proiecte finanțate în perioada de programare 2021-2027 pe domeniile de mobilitate urbană, regenerare urbană pentru municipii (altele decât reședință de județ) și orașe, centre de agrement / baze turistice (tabere școlare) și infrastructură și servicii publice de turism, inclusiv obiectivele de patrimoniu cu potențial turistic”, cod SMIS 143479.

În urma analizei desfășurate a rezultat următorul portofoliu de proiecte a Municipiului Marghita:

Obiectiv sectorial 1. Dezvoltarea economică a municipiului Marghita					
Direcție de dezvoltare – Economie					
Prioritatea 1.1 Dezvoltarea mediului de afaceri					
Măsura 1.1.1 Dezvoltarea infrastructurii de sprijin a afacerilor					
Titlu proiect și scurtă descriere	Valoare proiect (Euro)	Sursa posibilă de finanțare	Activități	Termen	Parteneri (dacă este cazul)
Realizarea unui ecosistem antreprenorial de anvergură	25,000,000	POR 2021-2027	Construirea infrastructurii de tip Parc Industrial care să deservească mediul de afaceri din Marghita: - Asigurarea utilităților aferente structurii de sprijin a IMM-urilor și facilitarea populării acestei structuri; - Realizarea drumului de legătură. Obiective: - Relocarea activităților industriale din oraș; - Facilitarea investițiilor noi. Municipiul Marghita are nevoie de: - granturi de investiții pentru asigurarea utilităților: drumuri, energie electrică, energie termică, apă-canal, telecomunicații, etc. - granturi pentru selectarea IMM-urilor în vederea facilitării populării ecosistemului antreprenorial.	2021-2026	Agenți economici

Obiectiv sectorial 1. Dezvoltarea economică a municipiului Marghita

Direcție de dezvoltare – Economie

Prioritatea 1.1 Dezvoltarea mediului de afaceri

Măsura 1.1.1 Dezvoltarea infrastructurii de sprijin a afacerilor

Titlu proiect și scurtă descriere	Valoare proiect (Euro)	Sursa posibilă de finanțare	Activități	Termen	Parteneri (dacă este cazul)
Înființare spațiu de co-working în Marghita	300,000	HU-RO 2021 - 2027	Astfel de spații oferă oportunitatea micilor companii și profesioniștilor (fie cetățeni ai orașului, fie vizitatori) de a beneficia de birou, servicii și comunitate, fără a trebui să părăsească orașul.	2021-2026	Primăria Berettyóújfalu (HU-RO)
Realizarea infrastructurii de agro-business	500,000	POR 2021-2027 HU-RO 2021 - 2027	Construirea unui spațiu dedicat desfacerii produselor agroalimentare în zona de est a orașului	2021-2026	Primăria Berettyóújfalu (HU-RO)

Măsura 1.1.2 Susținerea cooperării între administrație și mediul privat local

Titlu proiect și scurtă descriere	Valoare proiect (Euro)	Sursa posibilă de finanțare	Activități	Termen	Parteneri (dacă este cazul)
Sprijinirea mediului de afaceri prin înființarea: One stop shop IT Hub	10,000	Buget local POR 2021-2027	Digitalizarea interacțiunii cu mediul de afaceri: - Ghișeu unic pentru toate serviciile necesare înființării/ gestionării unei afaceri, inclusiv conectarea cu specialiști care oferă asistență pentru dezvoltarea afacerii/ oportunități de finanțare. - Acest tip de serviciu poate fi oferit integral în mediul digital. Sprijinirea înființării unui hub IT.	2021-2024	Primăria Berettyóújfalu (HU-RO)
Promovarea Municipiului Marghita pentru atragerea de investitori și sprijinirea economiei locale	10,000	Buget local POR 2021-2027	Crearea unei platforme online pentru promovarea clădirilor și terenurilor disponibile pentru investiții.	2021-2023	Agenți economici locali

Prioritatea 1.2 Dezvoltarea turismului

Măsura 1.2.1 Crearea unei zone dedicate turismului

Titlu proiect și scurtă descriere	Valoare proiect (Euro)	Sursa posibilă de finanțare	Activități	Termen	Parteneri (dacă este cazul)
Planificarea și dezvoltarea unei zone turistice dedicat în Marghita	500,000	Buget local POR 2021-2027	A fost identificat un culoar turistic între zona centrală și zona de investiții în agrementul acvatic: - realizare PUZ; - dezvoltare infrastructură publică specifică turismului/ agrementului.	2021-2026	
Realizarea unui complex de turism balnear	6,000,000	POR 2021-2027	Realizarea infrastructurii de agrement atractiv – tip aquapark. Realizarea unui complex de campare de tip bungalow cu piscine/ jacuzzi individual.	2021-2027	Agenți economici

Măsura 1.2.2 Crearea unui obiectiv turistic nou

Titlu proiect și scurtă descriere	Valoare proiect (Euro)	Sursa posibilă de finanțare	Activități	Termen	Parteneri (dacă este cazul)
Promovarea municipiului prin crearea unor puncte de interes unic la nivel național	350,000	Buget local POR 2021-2027	Realizarea unui obiectiv arhitectural unic și atractiv din punct de vedere turistic.	2021-2024	

Obiectiv sectorial 2. Îmbunătățirea eficienței energetice și reducerea poluării în municipiul Marghita
Direcție de dezvoltare – Eficiență energetică, reducerea poluării și a efectelor acesteia
Prioritatea 2.1 Creșterea eficienței energetice
Măsura 2.1.1 Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice

Titlu proiect și scurtă descriere	Valoare proiect (Euro)	Sursa posibilă de finanțare	Activități	Termen	Parteneri (dacă este cazul)
Creșterea eficienței energetice a clădirilor din municipiul Marghita	5,000,000	POR 2021-2027 PNRR	a Reabilitarea termică a instituțiilor publice din Municipiul Marghita (ex. Grădinița nr. 1, Centru de cazare pe timpul nopții pentru persoane fără adăpost, etc.); b Reabilitarea termică a blocurilor din oraș.	2021-2027	
Creșterea eficienței energetice a Spitalului Municipal Dr. Pop Mircea Marghita	3,000,000	POR 2021-2027 PNRR	Lucrări și instalații necesare creșterii eficienței energetice a clădirilor spitalului.	2021-2027	

Măsura 2.1.2 Utilizarea resurselor regenerabile

Titlu proiect și scurtă descriere	Valoare proiect (Euro)	Sursa posibilă de finanțare	Activități	Termen	Parteneri (dacă este cazul)
Realizarea sistemului de producție și distribuție a energiei termice pe bază de energie geotermală, în municipiul Marghita	5,000,000	PNRR POIM	Realizarea sistemului de producție și distribuție a energiei termice pe bază de energie geotermală, în municipiul Marghita: Folosirea resurselor naturale curate (apă geotermală) pentru încălzirea instituțiilor publice."	2021-2027	

Măsura 2.1.3 Atenuarea efectelor poluării

Titlu proiect și scurtă descriere	Valoare proiect (Euro)	Sursa posibilă de finanțare	Activități	Termen	Parteneri (dacă este cazul)
Măsuri de regenerarea urbană în Municipiul Marghita – atenuarea poluării	1,000,000	POR 2021-2027	Înverzire urbană - soluții de creștere a calității vieții prin plantare de arbori și perdele verzi.	2021-2026	

Prioritatea 2.2 Mobilitate urbană

Măsura 2.2.1 Adaptarea infrastructurii la mobilitatea urbană durabilă

Titlu proiect și scurtă descriere	Valoare proiect (Euro)	Sursa posibilă de finanțare	Activități	Termen	Parteneri (dacă este cazul)
Realizarea unui coridor de mobilitate integrat în Municipiul Marghita – Tudor Vladimirescu	7,000,000	PNRR POR 2021-2027	Realizarea coridorului de mobilitate urbană – „Tudor Vladimirescu” Înființarea serviciului de transport public în comun și achiziția de autobuze electrice Promovarea transportului urban durabil prin adaptarea infrastructurii (pietonal, bicicleta, transport public) Se vor realiza investiții, după caz, pentru realizarea de: - trotuare/ promenade - piste de biciclete - stații de autobuz - covor asfaltic pentru transportul public - artere de colectare pietoni - amenajarea spațiilor de parcaj - iluminat - canale tehnice - amenajarea perdelelor verzi - soluții management trafic - stații electrice de încărcare rapidă	2021-2026	
Realizarea unui coridor de mobilitate integrat în Municipiul Marghita – Nord-Vest	5,000,000	PNRR POR 2021-2027	Realizarea coridorului de mobilitate urbană – „Nord-Vest” Achiziția de autobuze electrice care să deservescă transportul public comun Promovarea transportului urban durabil prin adaptarea infrastructurii (pietonal, bicicletă, transport public) Se vor realiza investiții, după caz, pentru realizarea de: - trotuare/ promenade - piste de biciclete - stații de autobuz - covor asfaltic pentru transportul public - artere de colectare pietoni - amenajarea spațiilor de parcaj - iluminat - canale tehnice - amenajarea perdelelor verzi - soluții management trafic - stații electrice de încărcare rapidă	2021-2026	

Titlu proiect și scurtă descriere	Valoare proiect (Euro)	Sursa posibilă de finanțare	Activități	Termen	Parteneri (dacă este cazul)
Amenajarea zonelor de parcare în Municipiul Marghita	200,000	Buget local POR 2021-2027	Amenajarea de parcuri: ■ în zona centrală ■ în zonele de blocuri (ex. Zona Independenței)	2021-2024	
Construirea de parcuri tip Park&Ride	1,000,000	POR 2021-2027	Construirea de parcuri de tip Park&Ride pentru încurajarea utilizării transportului public comun și a bicicletelor Realizarea unui sistem de bike-sharing	2021-2026	

Obiectiv sectorial 3. Îmbunătățirea infrastructurii publice

Direcție de dezvoltare – Infrastructură publică

Prioritatea 3.1 Infrastructură rutieră

Măsura 3.1.1 Dezvoltarea infrastructurii rutiere de legătură

Titlu proiect și scurtă descriere	Valoare proiect (Euro)	Sursa posibilă de finanțare	Activități	Termen	Parteneri (dacă este cazul)
Centura Marghitei - construcția unei centuri ocolitoare în Municipiul Marghita	62,000,000	POIM POR 2021-2027	Centura Marghitei: - construcția unei centuri ocolitoare, care va face legătura între DJ191F și DJ191 și va prelua traficul greu - realizarea legăturii rutiere cu viitoarea autostradă A3 Transilvania	2021-2027	

Măsura 3.1.2 Dezvoltarea infrastructurii rutiere urbane

Titlu proiect și scurtă descriere	Valoare proiect (Euro)	Sursa posibilă de finanțare	Activități	Termen	Parteneri (dacă este cazul)
Asfaltare străzi în Municipiul Marghita, Cheț și Ghenetea Amenajare trotuare	2,300,000	POR 2021-2027	Asfaltarea străzilor - 30 % din străzile din Marghita și 50% din trotuare sunt neasfaltate Adaptarea trotuarelor la accesul persoanelor cu handicap	2021-2026	
Reamenajare intersecții pentru fluidizarea traficului din oraș	180,000	POR 2021-2027 HU-RO 2021-2027 CNI	Reamenajare intersecții, exemplu: intersecție strada Nicolae Bălcescu cu strada I.L. Caragiale pentru fluidizarea traficului din oraș	2021-2024	Primăria Berettyóújfalu (HU-RO)
Semaforizarea intersecțiilor aglomerate	150,000	POR 2021-2027 HU-RO 2021-2027	Identificare, planificare și semaforizare intersecții urbane aglomerate	2021-2024	Primăria Berettyóújfalu (HU-RO)
Reabilitare Pod peste Eger, Inot	500,000	POR 2021-2027 HU-RO 2021-2027	Reabilitare Pod peste Eger, Inot	2021-2024	Primăria Berettyóújfalu (HU-RO)

Prioritatea 3.2 Infrastructură de apă și canalizare**Măsura 3.2.1 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de apă și canalizare**

Titlu proiect și scurtă descriere	Valoare proiect (Euro)	Sursa posibilă de finanțare	Activități	Termen	Parteneri (dacă este cazul)
Extinderea infrastructurii de apă și canalizare în zonele noi dezvoltate	1,000,000	POR 2021-2027	Extinderea infrastructurii de apă și canalizare în zonele noi dezvoltate: ex. Zona nouă, Zona Ștrandului Nou și spre Școala Horea"	2021-2027	
Reabilitarea Stației de Epurare din Municipiul Marghita	800,000	POR 2021-2027	Reabilitarea și echiparea Stației de epurare Asigurarea utilităților (apă curentă, drum acces, încălzire, etc.)	2021-2024	

Prioritatea 3.3 Salubritate**Măsura 3.3.1 Modernizarea infrastructurii de management a deșeurilor**

Titlu proiect și scurtă descriere	Valoare proiect (Euro)	Sursa posibilă de finanțare	Activități	Termen	Parteneri (dacă este cazul)
Îmbunătățirea serviciilor de management a deșeurilor	850,000	POR 2021-2027	Digitalizarea platformelor Achiziția unui tocător de beton pentru deșeurile din construcții astfel încât acestea să fie reutilizate pe plan local Înființarea unei curți de deșeurii pentru deșeurile care nu se colectează în mod uzual (plastice mari, mobilier, etc.) Asfaltare drum acces Stația de sortare și transfer	2021-2024	

Obiectiv sectorial 4. Îmbunătățirea serviciilor publice					
Direcție de dezvoltare – Servicii publice					
Prioritatea 4.1 Educație					
Măsura 4.1.1 Reabilitarea infrastructurii de educație					
Titlu proiect și scurtă descriere	Valoare proiect (Euro)	Sursa posibilă de finanțare	Activități	Termen	Parteneri (dacă este cazul)
Extinderea/dezvoltarea/modernizarea infrastructurii de învățământ (teoretic, profesional și tehnic)	4,900,000	POIM POR 2021-2027	Reabilitarea și dotarea atelierelor școlare ale Liceului Tehnologic Horea - Marghita / Construcția unei clădiri noi pentru ateliere; Amenajarea și dotarea a atelierelor și laboratoarelor pentru învățământul profesional de la Liceul Teoretic Horváth János - Marghita; Extinderea, dotarea și modernizarea Liceului Teoretic Horváth János Clădire multifuncțională D+P+M.	2021-2027	
Construcție Creșă Nouă	300,000	PNRR POR 2021-2027	Construcția și dotarea unei noi creșe în Municipiu.	2021-2024	
Extindere, reabilitare și dotare corp Grădinița nr. 1	250,000	POR 2021-2027	Extindere, reabilitare și dotare Grădinița nr. 1; Amenajarea curții Grădiniței nr. 1 cu un loc de joacă pentru copii.	2021-2024	
Reabilitarea Școlii Gimnaziale nr. 1 Cheț	150,000	CNI POR 2021-2027	Reabilitarea Școlii Gimnaziale nr. 1 Cheț.	2021-2024	
Măsura 4.1.2 Eficiență în educație prin digitalizaret					
Titlu proiect și scurtă descriere	Valoare proiect (Euro)	Sursa posibilă de finanțare	Activități	Termen	Parteneri (dacă este cazul)
Dezvoltarea unui sistem de E-educație în mediul școlar	420,000	PNRR POR 2021-2027	Dotarea unităților școlare cu tehnologie care să permită digitalizarea procesului educativ (tablete, proiectoare, table "smart"); Cursuri de instruire a personalului didactic și administrativ a unităților școlare pentru utilizarea noilor tehnologii; Dezvoltarea de cursuri online și a metodelor de E-learning la nivel municipal.	2021-2024	

Prioritatea 4.2 Sănătate

Măsura 4.2.1 Reabilitarea, modernizarea și dotarea infrastructurii de sănătate

Titlu proiect și scurtă descriere	Valoare proiect (Euro)	Sursa posibilă de finanțare	Activități	Termen	Parteneri (dacă este cazul)
Creșterea capacității de preluare pacienți a Ambulatoriului Spitalului municipal „Dr. Pop Mircea” Marghita	1,880,000	CNI PNRR Programul Operațional Sănătate	Creșterea capacității Ambulatoriului Spitalului Municipal Dr. Pop Mircea: - Dotarea cu lift; - Construirea unui pasaj închis între corpurile de clădire ale spitalului; - Reabilitarea/modernizarea clădirii și creșterea eficienței energetice.	2021-2026	
Reabilitarea și dotarea corpului de clădire a Spitalului municipal „Dr. Pop Mircea” Marghita care gazduiește blocul operator și ATI-ul	2,300,000	Programul Operațional Sănătate PNRR HU-RO 2021-2027	Lucrări de reabilitare și creștere a eficienței energetice; Dotare cu aparatură medicală.	2021-2026	Spital Gróf Tisza István Berettyóújfalu (HU-RO)
Realizarea stației de tratare a apei uzate și a unei rezerve de apă pentru Spital	500,000	Programul Operațional Sănătate PNRR HU-RO 2021-2027	Construcția și dotarea rezervei de apă și a stației de tratare a apei uzate ce deservește Spitalul.	2021-2026	Spital Gróf Tisza István Berettyóújfalu (HU-RO)
Reabilitarea și dotarea cabinetului medical al satului aparținător Cheț	30,000	CNI PNRR	Lucrări de reabilitare și creștere a eficienței energetice; Dotare cu aparatură medicală.	2021-2023	
Înființarea cabinetului medical/ centrului comunitar integrat al satului aparținător Ghenetea prin reabilitarea clădirii existente și dotarea cabinetului	30,000	Buget local PNRR	Înființarea cabinetului medical/ centrului comunitar integrat al satului aparținător Ghenetea prin reabilitarea clădirii existente și dotarea cabinetului.	2021-2023	

Titlu proiect și scurtă descriere	Valoare proiect (Euro)	Sursa posibilă de finanțare	Activități	Termen	Parteneri (dacă este cazul)
Centru de recuperare cardio-vasculară	5,500,000	CNI Programul Operațional Sănătate PNRR	Realizarea unui Centru de recuperare pentru bolnavii cardiaci - în zona pădurii din Marghita.	2021-2026	Spital Gróf Tisza István Berettyóújfalu (HU-RO)
Construcție dispensar TBC	350,000	Programul Operațional Sănătate PNRR	Construcție dispensar TBC.	2021-2026	

Măsura 4.2.2 Promovarea sănătății și prevenirea bolilor

Titlu proiect și scurtă descriere	Valoare proiect (Euro)	Sursa posibilă de finanțare	Activități	Termen	Parteneri (dacă este cazul)
Sprijinirea activităților de prevenție derulate la nivel local	230,000	Programul Operațional Sănătate HU-RO 2021-2027 PNRR	Sprijinirea activităților de prevenție derulate la nivel local: - campanii de informare privind stilul de viață sănătos; - activități de testare și prevenire boli.	2021-2027	Spital Gróf Tisza István Berettyóújfalu (HU-RO)

Prioritatea 4.3 Social**Măsura 4.3.1 Îmbunătățirea infrastructurii sociale**

Titlu proiect și scurtă descriere	Valoare proiect (Euro)	Sursa posibilă de finanțare	Activități	Termen	Parteneri (dacă este cazul)
Construcția de locuințe sociale	1,200,000	PNRR POIDS 2021-2027	Construirea de locuințe sociale / tineret / specialiști.	2021-2024	
Construirea unui centru social-recreativ de recuperare fizică a vârstnicilor	4,000,000	POR 2021-2027	Realizarea unui centru social de recuperare dedicat vârstnicilor, utilizând resursele locale ■	2021-2026	

Măsura 4.3.2 Eficiență prin digitalizare

Titlu proiect și scurtă descriere	Valoare proiect (Euro)	Sursa posibilă de finanțare	Activități	Termen	Parteneri (dacă este cazul)
Monitorizarea la domiciliu a persoanelor vârstnice (complementar programului de îngrijire la domiciliu)	230,000	PNRR HU-RO 2021-2027 POR 2021-2027	Proiectul are în vedere echiparea persoanelor vârstnice cu dispozitive smart (telefoane inteligente, ceasuri/ brățări inteligente) care măsoară în timp real starea generală de sănătate.	2021-2023	Primăria Berettyóújfalu (HU-RO)

Prioritatea 4.4 Cultură și patrimoniu

Măsura 4.4.1 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii culturale existente

Titlu proiect și scurtă descriere	Valoare proiect (Euro)	Sursa posibilă de finanțare	Activități	Termen	Parteneri (dacă este cazul)
Construirea unui cinematograf în aer liber (Cinema de vară) pentru copii și tineri	90,000	HU-RO 2021-2027 POR 2021-2027 PNRR	Construirea unui cinematograf în aer liber (Cinema de vară) pentru copii și tineri în parcul din zona Primăriei.	2021-2023	Spital Gróf Tisza István Berettyóújfalu (HU-RO)
Reabilitarea și dotarea Căminelor Culturale ale satului aparținător Cheț	150,000	CNI POR 2021-2027 Buget local	Reabilitarea și dotarea Căminelor Culturale ale satului aparținător Cheț.	2021-2023	
Dotarea Casei de cultură cu aparatură pentru cinema și amenajarea curții acesteia pentru activități cultural-educative	30,000	POR 2021-2027 PNRR Buget local	Dotarea Casei de cultură cu aparatură pentru cinema și amenajarea curții acesteia pentru activități cultural-educative.	2021-2023	

Măsura 4.4.2 Promovarea culturii și a științei

Titlu proiect și scurtă descriere	Valoare proiect (Euro)	Sursa posibilă de finanțare	Activități	Termen	Parteneri (dacă este cazul)
Înființarea Muzeului Interactiv de Știință	1,000,000	POR 2021-2027 HU-RO 2021-2027	Construirea/adaptarea unei clădiri existente într-un Muzeu Interactiv de Știință: ■ Sisteme touch interactive despre: evoluția Terrei - natură, istorie, evoluția sporturilor, evoluția modei; ■ Simulatoare: mașina Formula 1, motocicletă GP, cycling, skiing, tir; ■ Miniaturi: arhitectura impresionantă - din trecut și de azi, vulcani, mișcarea planetelor, râuri; ■ Costume tehnice: astronaut, pompier, anti-radiatii etc.; ■ Camera imersivă - video mapping: spațiul cosmic, în război, sub apă, în ocean.	2021-2023	Primăria Berettyóújfalu (HU-RO) Asociații culturale (RO, HU)

Titlu proiect și scurtă descriere	Valoare proiect (Euro)	Sursa posibilă de finanțare	Activități	Termen	Parteneri (dacă este cazul)
Promovarea tradițiilor locale prin amenajarea unei case tradiționale cu spații pentru ateliere meșteșugărești și prin organizarea de spectacole tradiționale în colaborare cu asociațiile locale	500,000	RO-HU	Promovarea tradițiilor locale prin amenajarea unei case tradiționale cu spații pentru ateliere meșteșugărești și prin organizarea de spectacole tradiționale în colaborare cu asociațiile locale.	2021-2027	Primăria Berettyóújfalu (HU-RO) Asociații culturale (RO, HU)
Reabilitare statuie zona centrala	30,000	Buget local	Reabilitare obelisc parc central.	2021-2027	Primăria Berettyóújfalu (HU-RO) Asociații culturale (RO, HU)

Prioritatea 4.5 Agrement și recreere

Măsura 4.5.1 Dezvoltarea unor zone dedicate agrementului

Titlu proiect și scurtă descriere	Valoare proiect (Euro)	Sursa posibilă de finanțare	Activități	Termen	Parteneri (dacă este cazul)
Reabilitare Ștrand „Nou”	11,600,000	POR 2021-2027	Reabilitare Ștrand „Nou”: ■ bazin acoperit cu apă geotermală pentru perioada de iarnă; ■ grădină termală exterior. Zonă de Agrement cu Amfiteatru în aer liber (concerte, teatru de vară), terenuri de sport, etc.	2021-2027	
Măsuri de regenerarea urbană în Municipiul Marghita – zona parcul Spitalului	800,000	POR 2021-2027 CNI	Zona IMU – Agrement: ■ Piste de alergare cu patru benzi din tartan; ■ Pistă pentru role; ■ Miniteren fotbal; ■ Teren baschet; ■ Teren tenis de câmp; ■ Teren tenis de picior; ■ Teren badminton; ■ Piste de skateboard; ■ Clădire (P+1) parter - vestiare/ grupuri sanitare și etaj - sediu administrativ; ■ Clădire (P+1) parter - spații de joacă pentru copii și etaj - sală de forță cu aparate antivandalism; ■ Zonă parcare.	2021-2025	
Realizarea unui patinoar public	1,200,000	CNI POR 2021-2027	Zona IMU – Pationar: ■ Suprafață de gheață sintetică de dimensiuni medii, în aer liber; ■ Clădire administrativă.	2021-2025	
Modernizarea Stadionului de fotbal și construcția unui teren de sport multifuncțional	5,200,000	POIDS 2021-2027 CNI	Bază sportivă cu următoarele funcțiuni indicative: ■ Teren spotiv fotbal dimensiuni omologate UEFA și FRF cu nocturnă și tribune; ■ Teren spotiv mic ce va fi tușat pentru minifotbal, handbal, baschet, tenis; ■ Clădire vestiare și administrativă; ■ Parcare autovehicule și autocar.	2021-2025	

Titlu proiect și scurtă descriere	Valoare proiect (Euro)	Sursa posibilă de finanțare	Activități	Termen	Parteneri (dacă este cazul)
Realizarea unui Centru pentru Tineret	2,200,000	POR 2021-2027	Construirea unui centru dedicat activităților tineretului (săli de conferință, evenimente, activități sportive, socializare etc.)	2021-2025	
"Pădurea urbană"	200,000	POR 2021-2027 PNRR	Amenajarea unei zone din pădure pentru activități de agrement și relaxare: ■ realizarea de poteci, trasee trekking; ■ dotarea cu mobilier pentru socializare.	2021-2025	

Măsura 4.5.2 Sistematizarea spațiilor comunitare

Titlu proiect și scurtă descriere	Valoare proiect (Euro)	Sursa posibilă de finanțare	Activități	Termen	Parteneri (dacă este cazul)
Realizarea infrastructurii de socializare prin reconversia spațiilor neutilizate	200,000	POR 2021-2027	Demolarea garajelor din zonele de blocuri și construirea de parcuri de domiciliu, de spații comunitare (de joacă, odihnă, socializare) și de spații verzi.	2021-2023	
Realizarea unui Parc Memorial	180,000	HU-RO 2021-2027 POR 2021-2027	Amenajarea zonei Cimitirului Municipal într-un Parc Memorial.	2021-2023	Primăria Berettyóújfalu (HU-RO)
Adaptarea spațiilor publice neutilizate la nevoile cetățenilor	200,000	Buget local POR 2021-2027	Identificarea zonelor urbane neutilizate și neprietenoase prin design. Reproiectarea și conversia acestor spații pentru a fi redat cetățenilor.	2021-2023	
Construirea de parcuri securizate, rezidențiale pentru biciclete	1,420,000	POR 2021-2027 PNRR	Dezvoltarea parcurilor de reședință, care să protejeze bicicletele de intemperii, furt sau vandalism. Facilitarea utilizării bicicletei ca transport urban prin ușurarea modului de depozitare și acces pentru rezidenți, mai ales pentru cei din zona blocurilor. Realizarea: ■ structurilor acoperite, conectate la rețeaua electrică; ■ sistemului electronic de acces la spațiul de parcare.	2021-2023	

Titlu proiect și scurtă descriere	Valoare proiect (Euro)	Sursa posibilă de finanțare	Activități	Termen	Parteneri (dacă este cazul)
Amenajarea malului râului Barcău	220,000	POR 2021-2027 HU-RO 2021-2027	Amenajarea zonei malului râului Barcău, care traversează Marghita: ■ amenajarea unei promenade/ piste de alergare; ■ construirea unor spații de relaxare/ socializare; ■ realizarea iluminatului public; ■ dotarea cu mobilier urban.	2021-2026	Primăria Berettyóújfalu (HU-RO)

Prioritatea 4.6 Administrație publică

Măsura 4.6.1 Creșterea capacității instituționale

Titlu proiect și scurtă descriere	Valoare proiect (Euro)	Sursa posibilă de finanțare	Activități	Termen	Parteneri (dacă este cazul)
Reabilitare și extindere / Construcție sediu nou Primărie Marghita	2,000,000	POR 2021-2027 PNRR	Reabilitarea, creșterea eficienței energetice și extinderea sediului primăriei / Construcție clădire nouă Primărie – spații adaptate la nevoile și cerințele actuale.	2021-2026	
Creșterea capacității instituționale prin formarea continuă a personalului primăriei	300,000	Interreg Europe POCA	Facilitarea schimburilor de experiență cu instituții similare europene. Formarea personalului prin participarea la cursuri de specializare.	2021-2027	Instituții publice locale europene

Direcție de dezvoltare – Servicii publice inteligente

Prioritatea 4.7 Digitalizarea serviciilor publice

Măsura 4.7.1 Îmbunătățirea colaborării dintre cetățeni și administrația publică locală

Titlu proiect și scurtă descriere	Valoare proiect (Euro)	Sursa posibilă de finanțare	Activități	Termen	Parteneri (dacă este cazul)
Platformă pentru servicii publice digitale și sistem de programări online	220,000	POR 2021-2027	Digitalizarea relației dintre cetățeni și administrația publică locală: - Platforma centralizează toate serviciile publice și asigură interacțiunea dintre cetățean și Primărie; - Permite programarea online a cetățenilor la diferitele ghișee din primărie, cu oferirea notificărilor online/ prin SMS, fără a fi nevoie de o confirmare telefonică.	2021-2023	
Infochișcuri pentru servicii publice	120,000	POR 2021-2027	Realizarea de infochișcuri pentru acces facil la diverse servicii publice.	2021-2023	
Sistem pentru monitorizarea și afișarea datelor de mediu	35,000	POR 2021-2027	Realizarea sistemului de monitorizare a datelor de mediu și instalarea de panouri de informare în acest sens.	2021-2023	

Măsura 4.7.2 Creșterea eficienței activității interne

Titlu proiect și scurtă descriere	Valoare proiect (Euro)	Sursa posibilă de finanțare	Activități	Termen	Parteneri (dacă este cazul)
Creșterea eficienței activității interne a administrației locale prin implementarea de soluții digitale	420,000	POR 2021-2027	Registratură și arhivare digitale. Actualizare periodică GIS. Dotarea autorității publice locale cu software și hardware moderne: - Crearea bazei de date (cloud); - Achiziția unui server; - Actualizarea software-ului utilizat pentru cadastru; - Sistem de videoconferință și sistem audio (care să permită, de exemplu, transmiterea live a ședințelor de Consiliu Local).	2021-2023	

Măsura 4.7.3 Îmbunătățirea serviciilor publice prin soluții digitale

Titlu proiect și scurtă descriere	Valoare proiect (Euro)	Sursa posibilă de finanțare	Activități	Termen	Parteneri (dacă este cazul)
Creșterea eficienței serviciilor publice prin implementarea soluțiilor SMART	3,940,000	POR 2021-2027	Îmbunătățirea serviciilor publice prin soluții SMART: ■ Modernizarea și extinderea sistemului de supraveghere existent în Municipiul Marghita în vederea asigurării ordinii și siguranței publice; ■ Implementarea unui sistem SMART de gestiune a parcarilor din Municipiu; ■ Implementarea de soluții SMART la nivelul trecerilor de pietoni; ■ Implementarea de soluții SMART pentru managementul deșeurilor și realizarea infrastructurii de colectare necesare; ■ Montarea de contoare SMART pentru citirea digitală a consumului de apă; ■ Stâlpi inteligenți.	2021-2027	

Metodologie de implementare, evaluare și monitorizare

Primarul Municipiului Marghita va asigura coordonarea de ansamblu a implementării Strategiei integrate de dezvoltare urbană a municipiului Marghita 2021-2027, în timp ce Compartimentul afaceri europene și managementul proiectelor va urmări planul de acțiuni și va asigura corelarea agendei și bugetului anual al Primăriei cu proiectele avute în vedere în planul de acțiuni. Această activitate se va realiza cu sprijinul serviciului Buget - Contabilitate - Salarizare.

Totodată, Compartimentul afaceri europene și managementul proiectelor va informa departamentele tehnice din aparatul executiv al primarului cu privire la etapele necesare în implementarea proiectelor (elaborarea de studii de fezabilitate, identificarea și accesarea de finanțări, implementarea efectivă a proiectelor).

Monitorizarea și evaluarea implementării Strategiei va fi realizată în permanență de către conducerea Primăriei Municipiului Marghita prin verificarea implementării activităților și proiectelor realizate, corelarea rezultatelor obținute cu obiectivele propuse, colectarea datelor necesare pentru popularea bazei de date a indicatorilor de monitorizare și evaluare etc. Pe lângă evaluarea activității de implementare a strategiei, această activitate contribuie la o îmbunătățire a coordonării proiectelor realizate în profil teritorial.

Principalii indicatori de monitorizare urmăriți vor fi:

- Număr de proiecte (din portofoliu) inițiate, în curs de derulare, finalizate;
- Obiective de investiții realizate;
- Finanțare europeană atrasă per cap de locuitor;
- Indicatori sectoriali: KM drum renovat, KM pista de biciclete, nr. de gospodării care au acces la apă și canalizare, evenimente culturale organizate în oraș etc.

Monitorizarea va avea loc anual și va fi publicată în Raportul de activitate al Primăriei Municipiului Marghita. Evaluarea finală se va realiza la începutul anului 2028.

La perioade mai mari de timp (3 - 5 ani) sau în cazul unor schimbări socio-economice sau administrative majore, se recomandă să se efectueze o revizuire a documentului strategic, în special a listei de proiecte.

Orientativ, se recomandă o reactualizare a portofoliului de proiecte în anul 2023 (în momentul în care există informații complete cu privire la finanțările structurale disponibile pentru perioada de programare 2021-2028).

Documente suport

- Politica de coeziune europeană 2021-2027
- Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030
- Strategia Națională a României pentru Dezvoltarea Turismului 2019-2030
- Strategia energetică a României 2019-2030, cu perspectiva anului 2050
- Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030
- Programul Operațional Regional 2021-2027
- Planul de Dezvoltare Regională Nord-Vest 2021-2027
- Strategia de Specializare Inteligentă Nord-Vest RIS3
- Planul Regional de Acțiune pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic în Regiunea Nord-Vest 2016-2025 (PRAI)
- Strategia Regională de Mobilitate Urbană Durabilă și Orașe Inteligente a Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest 2021-2027
- Programul de Îmbunătățire a Eficienței Energetice a Municipiului Marghita

Cod SIPOCA: 789
Cod MySMIS2014: 135923
Beneficiarul proiectului: UAT Municipiul Marghita
Data publicării: iunie 2021

